

[PL]

006 — 007	Wstęp
008 — 025	Dynamika współczesnego polskiego performansu

Artyści

026 — 039	Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz
040 — 051	Zuzanna Janin
052 — 061	Konrad Juściński
062 — 073	Anna Zaradny

[PT]

074 — 075	Introdução
076 — 093	Dinâmica da performance polaca contemporânea

Artistas

094 — 107	Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz
108 — 119	Zuzanna Janin
120 — 129	Konrad Juściński
130 — 141	Anna Zaradny

[EN]

142 — 143	Introduction
144 — 161	The Dynamics of Contemporary Polish Performance

Artists

162 — 175	Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz
176 — 187	Zuzanna Janin
188 — 197	Konrad Juściński
198 — 209	Anna Zaradny

POLSKI PERFORMANS **W PORTO:** *Tożsamość Cieleśność Proces*

Projekt prezentuje wybrane zjawiska polskiej sztuki performatywnej, eksplorując zagadnienia tożsamości, cielesności i procesualności. W ciągu kilku dni portugalska i międzynarodowa publiczność będzie miała okazję uczestniczyć w działaniach czworo uznanych artystek i artystów: Krzysztofa Leona Dziemaszkiewicza, Zuzanny Janin, Konrada Juścińskiego i Anny Zaradny. Każde z nich w odmienny sposób interpretuje kluczowe tematy współczesnego performansu, łącząc sztukę z refleksją nad przestrzenią, miejscem i odbiorcą.

Zuzanna Janin podejmuje problem społecznego wykluczenia i publicznego zawstydzenia jako narzędzi przemocy oraz kontroli społecznej. Jej performans opiera się na instalacji przestrzennej, która wizualizuje procesy ostracyzmu i wykluczenia. Anna Zaradny tworzy wielowarstwowe działania, łącząc dźwięk, obraz i fizyczną obecność ciała. Jej performanse to współczesne rytuały, w których natura i technologia współdziałają, redefiniując relacje człowieka z otoczeniem.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz w swoich performansach bada granice cielesności, norm społecznych i ich dekonstrukcji. Jego dynamiczne działania opierają się na interakcji z materiałami codziennego użytku, prowokując konfrontację emocjonalną z publicznością. Konrad Juściński natomiast eksploruje ulotne i subtelne relacje między człowiekiem a przestrzenią. Tworzy efemeryczne kompozycje, w których granice między trwałością a przemijalnością pozostają płynne.

Katalog, wydany w trzech językach (polskim, portugalskim i angielskim), przybliży sylwetki artystek i artystów oraz ich twórcze podejście do sztuki performatywnej. Publikowany w nim esej pomoże zrozumieć, jak polski performans rozwija się w odpowiedzi na dynamiczne przemiany współczesnego świata, pozostając jednocześnie związany z lokalnym kontekstem.

Wydarzenie tworzy przestrzeń interakcji i współdziałania, w której publiczność staje się ich aktywną częścią. Sztuka nie jest tutaj statycznym pokazem, lecz żywym procesem, prowokującym do pytań o tożsamość, przemijanie i relacje międzyludzkie.

Artur Kos

Dynamika współczesnego polskiego performansu

Współczesny polski performans charakteryzuje się złożonością i różnorodnością, będąc polem, na którym tradycja spotyka się z nowoczesnością, a lokalne narracje splatają się z globalnymi dyskursami. Jego unikalność wynika z historycznych doświadczeń Polski oraz dynamicznych przemian społeczno-kulturowych, które kształtują świadomość artystyczną.

W latach 60. i 70. XX wieku polscy artyści, inspirowani międzynarodowymi ruchami awangardowymi, zaczęli eksperymentować z formami sztuki akcji, happeningiem i performansem. Działania te były odpowiedzią na ograniczenia narzucane przez reżim polityczny oraz poszukiwaniem nowych środków wyrazu, które mogłyby przekraczać tradycyjne ramy sztuki. Współczesny performans w Polsce kontynuuje tę tradycję, jednocześnie adaptując się do nowych realiów i wyzwań.

W obliczu globalizacji i postępującej cyfryzacji, polscy performerzy podejmują tematy związane z tożsamością, cielesnością oraz dialogiem międzykulturowym. Tożsamość, zarówno indywidualna, jak i zbiorowa, staje się centralnym motywem wielu działań performatywnych, w których artyści eksplorują granice „ja” i „innego”, kwestionując stereotypy i normy społeczne. Cielesność jako medium ekspresji, pozwala na bezpośrednie komunikowanie doświadczeń i emocji, podkreślając jednocześnie efemeryczność i ulotność ludzkiej egzystencji.

Dialog międzykulturowy w polskim performansie manifestuje się poprzez integrację różnorodnych tradycji i symboli, tworząc przestrzeń do refleksji nad przynależnością oraz wymianą kulturową. Artyści często angażują widzów w interaktywne działania, burząc bariery między twórcą a odbiorcą, co sprzyja głębszemu zrozumieniu i empatii.

Współczesny polski performans jest więc dynamicznym polem twórczym, które nieustannie redefiniuje swoje granice, reagując na zmieniające się konteksty społeczne, polityczne i kulturowe. Jego siła tkwi w zdolności do prowokowania dyskusji, kwestionowania status quo oraz inspirowania do refleksji nad kondycją człowieka we współczesnym świecie.

Tożsamość w polskim performansie, rozwijana od lokalności do uniwersalności, ukazuje złożoność współczesnych refleksji nad miejscem jednostki w świecie pełnym zmiennych społecznych i kulturowych. Artyści performatywni, działając w przestrzeniach prywatnych i publicznych, eksplorują tematy związane z dziedzictwem, pamięcią i interakcją z otoczeniem, równocześnie konfrontując się z uniwersalnymi wyzwaniami współczesności, takimi jak globalizacja, migracje i wielokulturowość. To właśnie poprzez unikalne połączenie osobistej perspektywy z globalnym kontekstem polscy twórcy wyróżniają się na międzynarodowej scenie artystycznej.

Prace Zuzanny Janin, artystki o ugruntowanej pozycji w polskim performansie, doskonale ilustrują, jak jednostkowe doświadczenie może stać się uniwersalną metaforą kondycji społecznej. Jej performans *SHAME* to jedno z najbardziej przejmujących działań artystycznych ostatnich lat, w którym artystka konfrontuje widza z emocjami zawstydzenia i wykluczenia, odnosząc się do historycznych oraz współczesnych form opresji społecznej. Wykorzystanie rzeźby ze smoły i pierza, która staje się integralną częścią performansu, podkreśla procesualność i przemijalność emocji, a także ich zdolność do kształtowania relacji między ciałem a przestrzenią.

Innym przykładem twórczości Janin jest seria działań performatywnych, w których artystka wykorzystuje swoją obecność w przestrzeni publicznej jako medium do eksploracji tematów pamięci, ról społecznych i osobistej tożsamości. Te działania, choć subtelne w swojej formie, stawiają ważne pytania o granice między prywatnym a publicznym, jednostką a wspólnotą. Artystka nie tylko konfrontuje widza z normami społecznymi, ale także tworzy przestrzeń, w której refleksja nad naszym własnym uczestnictwem w strukturach społecznych staje się możliwa.

Poprzez swoją sztukę Janin zaprasza do dialogu na temat mechanizmów społecznej kontroli oraz ich wpływu na jednostkową wolność i tożsamość. Jej prace są zarazem głęboko osobiste i uniwersalne, dzięki czemu zyskują rezonans na międzynarodowej scenie artystycznej.

Również Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz w swoich performansach porusza kwestie tożsamości, szczególnie w kontekście cielesności i płynności norm płciowych. Wykorzystując swoje ciało jako główne medium artystyczne, artysta eksploruje granice indywidualnej

ekspresji w odniesieniu do społecznych oczekiwań i stereotypów. Jego działania, takie jak *Narodowa Drag Queen* (2001) czy *Hungrige Herzen* (2010), realizowane w przestrzeniach klubowych i galeryjnych, stanowią wyzwanie wobec normatywnego postrzegania płci i cielesności. W tych performansach artysta nie tylko przekształca własne ciało w dynamiczny komunikat artystyczny, ale także bada jego rolę jako narzędzia budowania i rozbijania społecznych narracji.

W swoich pracach Dziemaszkiewicz często wykorzystuje elementy teatralności, kostiumu i ruchu, co widać w takich projektach jak *Belladonna* (2007) czy *Ośmiornica* (2015), zrealizowanych w Teatrze *Patrz Mi Na Usta*. Performanse te przekraczają granice między sztuką a życiem, burząc podziały między prywatnym a publicznym, intymnym a społecznym. Jego działalność artystyczna w przestrzeniach klubowych, takich jak *Sfinks* w Sopocie, podkreśla znaczenie wspólnotowego doświadczenia jako przestrzeni eksperymentu i wolności.

Dziemaszkiewicz w swoich działaniach nie unika prowokacji, a jego prace często stają się zaproszeniem do refleksji nad pojęciami autentyczności i wolności bycia sobą. Poprzez performanse, które celebrują różnorodność i odrzucają sztywne ramy norm społecznych, artysta kreuje przestrzeń, w której indywidualność i cielesność mogą być przeżywane jako autentyczne doświadczenia.

Anna Zaradny, podejmując temat tożsamości w kontekście dźwięku, przestrzeni i pamięci, tworzy wyjątkowe połączenie performansu i sztuki audiowizualnej. Jej działalność artystyczna łączy w sobie improwizację dźwiękową, instalacje multimedialne i kompozycje przestrzenne, które redefiniują sposób doświadczania zarówno dźwięku, jak i ciała. Jednym z jej najbardziej rozpoznawalnych projektów jest *Rondo Znaczący Koło* (2016), w którym dźwięk i przestrzeń są nie tylko narzędziami, ale również tematami refleksji. Ta praca, prezentowana

w *Bunkrze Sztuki* w Krakowie, ukazuje, jak geometryczne formy dźwiękowe mogą stać się metaforą dla złożoności ludzkiej tożsamości.

Ważnym aspektem jej twórczości jest również eksploracja granic między ciałem a technologią. Performanse Zaradny badają interakcję między organicznymi a cyfrowymi formami ekspresji. Dźwięk, często generowany przez modyfikowane instrumenty i synteзаторы, staje się zarówno nośnikiem, jak i bohaterem narracji, ukazując proces przekształcania doświadczeń cielesnych w efemeryczne formy artystyczne.

Praca Zaradny *Rekonstrukcja* (2015), wystawiana w *Galerii Starter* w Warszawie, jest przykładem, jak artystka używa instalacji dźwiękowych do analizy pamięci i jej wpływu na tożsamość. Instalacja ta łączyła elementy wizualne i dźwiękowe, zapraszając widzów do eksplorowania przestrzeni, która jest zarówno materialna, jak i ulotna. Zaradny wykorzystwała w niej minimalistyczne formy, które odwołują się do abstrakcyjnych pojęć tożsamości, podkreślając, jak istotne jest uważne słuchanie i doświadczenie przestrzeni.

W kontekście performansu Anna Zaradny łączy elementy muzyki eksperymentalnej z audiowizualnymi kompozycjami, co widać również w takich projektach jak *Go Go Theurgy* (2016). W tym projekcie artystka eksplorowała związki między dźwiękiem a duchowością, podkreślając złożoność ludzkiej percepcji i procesów kształtowania tożsamości w świecie zdominowanym przez technologię.

Jej działalność to także refleksja nad dźwiękiem jako nośnikiem pamięci i przestrzenią dialogu. W performansach takich jak te realizowane w ramach festiwalu *Musica Genera*, Zaradny eksploruje idee przynależności i przemijania. Jej podejście, łączące dźwięk, przestrzeń i cielesność, tworzy nowe możliwości dla performansu, otwierając go na wielowymiarowe doświadczenia, które podkreślają współczesne znaczenie tożsamości w sztuce.

Wspólnym mianownikiem działań polskich artystów jest próba zrozumienia i przedstawienia tożsamości jako procesu, który nieustannie się zmienia pod wpływem doświadczeń, interakcji z innymi oraz dynamiki otoczenia. Ich prace stają się uniwersalnym komentarzem, który, choć zakorzeniony w lokalnych kontekstach, otwiera pole do dialogu na arenie międzynarodowej. Tożsamość, w polskim performansie, jest jednocześnie indywidualnym przeżyciem i przestrzenią do budowania mostów między różnorodnymi narracjami kulturowymi.

Zuzanna Janin,
WALKA + RING
(*Femmage a Ana Mendieta*),
2001-2024,
fot. archiwum artystki

Cielesność stanowi fundament współczesnego performansu polskiego, w którym ciało artysty staje się zarówno narzędziem, jak i komunikatem, rezonującym z różnorodnymi aspektami społecznymi, kulturowymi i emocjonalnymi. Artyści polscy, korzystając z tradycji performansu, eksplorują granice cielesności, traktując swoje ciała jako pole doświadczalne dla badania tożsamości, pamięci, relacji społecznych i interakcji z widzem.

Zuzanna Janin, jedna z najważniejszych postaci polskiego performansu współczesnego, w swoich działaniach eksploruje ciało jako medium komunikacji i miejsce konfrontacji z otaczającym światem. Jej legendarna praca *WALKA* (2001) to wyjątkowy projekt, w którym artystka staje do symulowanej walki bokserkiej z zawodowym bokserem. Performans ten był rejestrowany w serii kilkunastu sparingów, których zapis wideo ukazuje intensywność fizycznego i emocjonalnego zaangażowania. Janin, wcielając się w rolę bokserki, badała granice swojej wytrzymałości, jednocześnie konfrontując widza z uniwersalnymi pytaniami o przemoc, rywalizację i siłę. Walka, choć pozbawiona ostatecznego celu sportowego, stała się symboliczną narracją o napięciach społecznych, kulturowych i emocjonalnych. Użycie ciała jako „pola bitwy” miało na celu ukazanie zarówno wrażliwości, jak i siły jednostki w obliczu opresji czy norm społecznych. Wideo z tego performansu stało się punktem wyjścia do szerokiej refleksji nad mechanizmami wykluczenia, dominacji i emancypacji.

Widziałam swoją śmierć (2003) to projekt, który stawia pytania o uniwersalne doświadczenie ludzkiego losu: co oznacza odejście człowieka? Jaki ślad pozostawia osoba, której już nie ma? I jak wygląda świat, w którym jesteśmy nieobecni? Instalacja Janin wywołuje głęboką refleksję nad nieobecnością jako stanem zarówno fizycznym, jak i emocjonalnym, odnosząc się do ulotności ludzkiego istnienia i jego znaczenia w przestrzeni.

Działania Zuzanny Janin nieustannie oscylują wokół tematyki miejsca, pamięci i czasu, eksplorując problem wykluczenia i braku. Tworząc rzeźby, instalacje wideo i działania performatywne, artystka wprowadza widza w przestrzeń, w której odnalezione fragmenty pamięci prywatnej stają się materiałem do uniwersalnej refleksji. W swojej pracy Janin transformuje osobiste przeżycia, konfrontując je z pamięcią zbiorową oraz współczesnymi problemami społecznymi i politycznymi, tworząc pole narracji między tym, co indywidualne, a tym, co wspólne.

Performanse, które stają się częścią jej narracji, funkcjonują jako narzędzia wizualizacji tego, co ulotne i prze-

mijające, wpisując osobiste doświadczenia artystki w szerszy kontekst pamięci i zmienności świata.

Konrad Juściński to artysta, którego twórczość opiera się na badaniu relacji między przestrzenią, obiektem i przypadkiem. Jego działania, realizowane często w formie instalacji i interaktywnych projektów, eksplorują pojęcia przemijalności, ulotności i związku człowieka z otoczeniem. W projekcie *Miejsce bezpieczne – utopia przemijania* (2021), zrealizowanym podczas rezydencji w Centrum Aktywności Twórczej w Ustce, Juściński odnosił się do idei „bezpiecznego miejsca” w kontekście jego ulotności.

Praca ta skupiała się na tworzeniu abstrakcyjnych form przestrzennych, które symbolizowały efemeryczność wspomnień oraz znaczeń. Artysta eksperymentował z minimalistycznymi interwencjami, które prowokowały refleksję nad relacją między przestrzenią a obecnością człowieka. Jego praktyka artystyczna, bazująca na procesach przestrzennych, uwzględniała także elementy interakcji z odbiorcami poprzez warsztaty i działania angażujące publiczność.

Juściński w swoich projektach nie koncentruje się bezpośrednio na cielesności jako medium artystycznym, lecz raczej na przestrzennych aspektach doświadczenia i komunikacji. Jego prace stają się polem do kontemplacji nad przemijalnością i tymczasowością ludzkiego istnienia w kontekście otaczającego świata.

Twórczość Krzysztofa Leona Dziemaszkiewicza wyróżnia się unikalnym podejściem do cielesności jako procesu nieustannej transformacji. Jego ciało staje się żywym płótnem, na którym emocje, napięcia społeczne i osobiste doświadczenia znajdują swój wyraz. W performansach czy działaniach realizowanych w ramach Teatru *Patrz Mi Na Usta*, Dziemaszkiewicz traktuje cielesność jako medium umożliwiające tworzenie narracji o przemijaniu, złożoności relacji międzyludzkich i dialogu z widzem.

Dziemaszkiewicz często wykorzystuje intensywne fizyczne działanie, które balansuje na granicy sztuki performatywnej, choreografii i sztuk wizualnych. W swoich performansach odwołuje się do codziennych gestów, które przekształca w ekspresję artystyczną. Proces ten widoczny jest w projekcie *Belladonna* (2007), w którym ruch i gest stają się nośnikami emocji oraz refleksji nad rolą ciała w społeczeństwie.

Jego działania są także mocno zakorzenione w relacji z przestrzenią. Przykładem jest seria performansów realizowanych w postindustrialnych lokalizacjach, w których artysta wchodzi w dialog z otaczającą architekturą, tworząc przestrzenie symbolicznej transformacji. W tych działaniach ciało artysty zderza się z surowością przestrzeni, podkreślając jednocześnie jej materialność i efemeryczność.

Ważnym elementem twórczości Dziemaszkiewicza jest również interakcja z widzem. Jego performanse często przełamują bariery między artystą a publicznością, zachęcając odbiorców do aktywnego uczestnictwa i współtworzenia doświadczenia artystycznego. W ten sposób cielesność przestaje być jedynie medium artysty, a staje się przestrzenią dialogu i wspólnego przeżycia.

Anna Zaradny, znana głównie ze swoich prac audiowizualnych, nie pomija cielesności jako kluczowego elementu swoich performansów i instalacji. W jej twórczości ciało, choć nie zawsze bezpośrednio obecne w przestrzeni performatywnej, jest implicytnie obecne jako receptor dźwięku i medium doświadczenia przestrzennego. Cielesność w pracach Zaradny odnosi się do sposobu, w jaki dźwięk i przestrzeń wpływają na somatyczne odczucia widza, podkreślając fizyczny wymiar percepcji.

Jednym z przykładów jest instalacja dźwiękowa *Rondo Znaczy Koło* (2016), w której Zaradny eksploruje ideę ruchu ciała w przestrzeni w odpowiedzi na dźwięk. Widzowie stają się częścią dynamicznego procesu, w którym dźwięk niejako „przepływa” przez ich ciała, zmieniając sposób, w jaki postrzegają przestrzeń wokół siebie. Ta praca pokazuje, jak dźwięk, poprzez swoją materialność, może kształtować cielesne doświadczenie, zmuszając uczestników do aktywnej reakcji – zarówno fizycznej, jak i emocjonalnej.

W performansach Zaradny wykorzystuje precyzyjne kompozycje dźwiękowe, które celowo oddziałują na zmysły widzów. Tworzy w ten sposób „dźwiękowe krajobrazy”, które angażują ciało jako integralną część doświadczenia artystycznego. W takich projektach cielesność nie polega jedynie na fizycznym działaniu, lecz na somatycznym rezonansie – dźwięki generowane przez Zaradny dosłownie wibrują w ciałach słuchaczy, stając się formą komunikacji niewerbalnej.

Język Venus (2012), jedno z jej audiowizualnych dzieł, łączy minimalistyczne wideo z intensywną kompozycją

dźwiękową, w której cielesność jest eksplorowana poprzez przenośnię języka – zarówno jako organu komunikacji, jak i nośnika zmysłowości. W tej pracy Zaradny zestawia organiczne elementy cielesności z technologiczną precyzją, podkreślając, jak ciało i technologia mogą współdziałać w kreowaniu doświadczeń performatywnych.

Podczas swojej rezydencji w Elektronmusikstudion (EMS) w Sztokholmie (2016) Zaradny skupiła się na eksploracji związku między ruchem ciała a przestrzenią akustyczną. Efektem tych eksperymentów były performanse, w których dźwiękowy krajobraz zmuszał uczestników do poruszania się w określony sposób, ukazując, jak dźwięk może „sterować” ciałem, a zarazem podkreślając jego autonomię.

Dla Zaradny cielesność jest ściśle związana z percepcją – jej prace przypominają, że odbiór dźwięku, przestrzeni i technologii zawsze odbywa się za pośrednictwem ciała. W ten sposób jej twórczość redefiniuje cielesność, ukazując ją nie tylko jako fizyczną obecność, lecz jako przestrzeń, w której splatają się dźwięk, technologia i emocje.

Polska scena performansu obfituje w przykłady, w których ciało artysty staje się narzędziem krytyki społecznej i medium dialogu z widzem. Artyści wykorzystują swoje ciało, aby uwypuklić napięcia wynikające z norm społecznych, opresji i uwarunkowań politycznych. Performans staje się przestrzenią, w której cielesność może być zarówno wyzwoleniem, jak i ograniczeniem. W tym kontekście prace Zuzanny Janin oraz działania performatywne Konrada Juścińskiego stanowią głęboko osobiste, a zarazem uniwersalne wyznania artystyczne. Janin, w swoim dialogu z historią i społecznymi normami, ukazuje ciało jako nośnik pamięci i pole bitwy z opresyjnymi strukturami, podczas gdy Juściński eksploruje ulotność wspomnień i relacji między ciałem a przestrzenią, podkreślając efemeryczność ludzkiego doświadczenia.

Cielesność w polskim performansie odnosi się także do bardziej uniwersalnych tematów, takich jak relacje między jednostką a zbiorowością, fizyczność i duchowość czy zderzenie prywatności z przestrzenią publiczną. Anna Zaradny, w swoich audiowizualnych działaniach, poszerza pole cielesności o somatyczne doświadczenie dźwięku i przestrzeni. W jej pracach ciało widza staje się aktywnym uczestnikiem procesu artystycznego, rezonując z dźwiękowym krajobrazem, który redefiniuje przestrzeń i sposób jej doświadczania. Z kolei Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, poprzez swoje działania oparte na fizycznym zaangażowaniu ciała, takich jak performanse w przestrzeniach klubowych, wskazuje na płynność norm płciowych i znaczenie cielesnej wolności. Jego prace badają granice między prywatnością a publicznością, tworząc przestrzeń, w której ciało jest zarówno narzędziem ekspresji, jak i krytyki społecznej.

W polskim performansie cielesność jest czymś więcej niż tylko medium – to narzędzie rewizji, subwersji i budowania nowych narracji. Jest to przestrzeń, w której ciało, w całej swojej złożoności i kruchości, staje się centralnym elementem artystycznego dialogu ze światem. Artyści tacy jak Zuzanna Janin, Konrad Juściński, Anna Zaradny czy Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz pokazują, że poprzez ciało można nie tylko opowiadać historie, ale także zmieniać sposób, w jaki odbiorcy postrzegają siebie i swoje miejsce w społeczeństwie. Dzięki temu cielesność w polskim performansie staje się uniwersalnym językiem, który przekracza granice kulturowe i pozwala na tworzenie głębokiego dialogu z widzem.

Konrad Juściński,
*Visualizations of Unknown
Landscapes III*, 2016,
fot. Patrícia Corrêa

Krzysztof Leon
Dziemaszkiewicz,
Die Badende, Berlin, 2024,
fot. Monika Pyzunia Presz

Zuzanna Janin,
Takotsubo. Serce, 2017-2024
fot. archiwum artystki

W performansie proces twórczy jest często ważniejszy niż sam efekt końcowy. To, co dzieje się w trakcie działania – improwizacja, zmiana, interakcja z widzem – definiuje ostateczny wymiar dzieła. Polski performans współczesny wyróżnia się szczególnym naciskiem na procesualność, traktując performans nie jako zamknięte wydarzenie, ale jako dynamiczny dialog pomiędzy artystą, widzem i przestrzenią.

Zuzanna Janin w swojej praktyce artystycznej konsekwentnie eksploruje procesualność jako kluczowy element performansu. Jej prace często odwołują się do pojęcia przemiany, czasu i doświadczenia osobistego, które staje się punktem wyjścia do refleksji nad uniwersalnymi problemami społecznymi i kulturowymi. W projekcie *SHAME*, realizowanym w Porto, artystka bada mechanizmy zawstydzania jako narzędzia społecznej kontroli. Proces tej pracy jest ściśle związany z transformacją materiałów – smoły i pierza – które zmieniają się w trakcie performansu, symbolizując ulotność emocji oraz ich wpływ na ciało i przestrzeń.

W innym swoim projekcie artystka wykorzystała boks jako metaforę walki społecznej i osobistej. Procesualność tej pracy objawia się w fizycznym i emocjonalnym napięciu, jakie narasta w trakcie symulowanej walki, ukazując, jak proces staje się integralną częścią samego dzieła, zarówno na poziomie artystycznym, jak i osobistym.

Janin podkreśla w swoich działaniach, że sztuka performansu nie polega jedynie na efekcie końcowym, ale na ciągłym procesie odkrywania, eksperymentowania i przekształcania zarówno materiałów, jak i znaczeń. Dzięki temu jej prace rezonują z widzami, zapraszając ich do refleksji nad własnymi doświadczeniami i relacjami z otaczającym światem.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz od lat eksploruje granice cielesności i procesu w swoich performansach. Jego działania, takie jak realizacje w przestrzeniach klubowych i galeryjnych, ukazują performans jako rytuał, w którym ciało artysty staje się medium procesualnej transformacji. W swoich licznych projektach artysta wykorzystywał taniec i ruch jako narzędzia do eksploracji przemijania i zmienności. Procesualność tego dzieła

przejawia się w jego otwartej formie – każdy kolejny pokaz przekształcał wcześniejsze założenia, czyniąc z performansu żywą strukturę.

Konrad Juściński, pracując z formami improwizowanymi, koncentruje się na procesie jako głównym narzędziu wyrazu. Jego performanse, osadzone w przestrzeniach publicznych, często angażują przypadkowych widzów, którzy stają się uczestnikami procesu twórczego. Dzięki temu jego działania ukazują, jak interakcja i spontaniczność mogą zmieniać pierwotne założenia dzieła, czyniąc z niego wielowymiarowy proces, a nie zamkniętą formę.

Anna Zaradny wprowadza do polskiego performansu unikalną perspektywę audiowizualną, w której proces staje się podstawowym elementem. Jej instalacje dźwiękowe rozwijają się w czasie i przestrzeni, angażując widza w procesualne doświadczenie dźwięku i przestrzeni. W pracach Zaradny procesualność nie ogranicza się jedynie do fizycznej obecności artysty – to także badanie granic percepcji i współistnienia dźwięku oraz obrazu w dynamicznym dialogu.

W polskim performansie procesualność staje się zarówno narzędziem artystycznym, jak i filozofią twórczą. Artyści, zamiast koncentrować się na ukończonym dziele, kładą nacisk na ciągłą zmianę, otwartość i interakcję. Dzięki temu performans staje się nie tylko działaniem, ale także przestrzenią eksploracji, która rozwija się na oczach widza, zachęcając go do zaangażowania i refleksji.

Zuzanna Janin,
POKROWIEC (Malerstwo),
1992,
fot. archiwum artystki

Polski performans współczesny wyróżnia się zdolnością do podejmowania tematów związanych z różnorodnością kulturową i historyczną, które odzwierciedlają zarówno lokalne uwarunkowania, jak i globalne wyzwania. Bogata historia Polski jako kraju o złożonych wpływach kulturowych – od wschodnich tradycji słowiańskich po zachodnie idee renesansu i oświecenia – stworzyła przestrzeń, w której performans stał się narzędziem refleksji nad tożsamością kulturową, relacjami międzykulturowymi oraz globalizacją.

Zbigniew Warpechowski, jeden z najważniejszych pionierów performansu, stworzył unikalny język artystyczny oparty na spontaniczności i wykorzystaniu ciała jako kluczowego środka wyrazu. Od wczesnych działań, takich jak *Kwadrans poetycki* (1967), artysta eksperymentował z różnymi formami improwizacji, łącząc słowo, ruch i przedmioty codziennego użytku. W jego performansach cielesność i osobiste zaangażowanie budowały głęboką relację między twórcą a widzem. Warpechowski uważał, że esencją performansu jest moment twórczy wykraczający poza ustaloną formę artystyczną. Jego działania, jak *Talerzowanie* (1971) czy *Champion of Golgotha* (1978), często odwoływały się do symboliki poetyckiej, eksplorując kwestie przemijania, ludzkiej duchowości i społecznych ograniczeń. Improwizacja i nieprzewidywalność nadawały im siłę oddziaływania, prowokując odbiorców do refleksji nad otaczającą rzeczywistością. Warpechowski swoją sztuką przełamывał schematy, pokazując, że akt twórczy może stać się narzędziem analizy egzystencjalnej, a obecność ciała w przestrzeni performansu – świadectwem poszukiwań artystycznych, które są nieustannie aktualne.

Jerzy Bereś, kluczowa postać polskiego performansu, wykorzystał swoje ciało jako medium, przez które łączył dawne rytuały z aktualnym komentarzem społecznym. Jego performanse czerpały z symboliki kultury ludowej, religijnych obrzędów oraz narodowej mitologii, tworząc pomost między tradycyjnymi wartościami a współczesnym dyskursem. W działaniach Beresia surowe materia-

ły, jak drewno, kamienie i płótno, odgrywały rolę totemów nawiązujących do słowiańskiej duchowości, ale równocześnie były narzędziami uniwersalnej refleksji nad wolnością i kondycją społeczną. Bereś, operując nagością i minimalizmem formy, prowokował do dialogu o polskiej tożsamości, jednocześnie wprowadzając lokalne konteksty w globalne dyskursy. Akcje, takie jak *Ołtarze* (1972) czy *Rytuały* (1976), były miejscem zderzenia duchowości z rzeczywistością polityczną, w której tradycja ludowa spotykała się z awangardowym buntem. Poprzez swoje działania artysta stworzył przestrzeń, w której przeszłość i teraźniejszość współistniały, prowokując do pytań o to, co uniwersalne w zmieniającym się świecie.

Performans w Polsce często funkcjonuje jako pomost między lokalnymi narracjami a globalnymi dyskursami. Artyści, którzy angażują się w działania performatywne, odwołują się zarówno do tradycji lokalnych, takich jak rytuały słowiańskie czy katolickie, jak i do współczesnych zagadnień, takich jak migracje, globalne kryzysy społeczne czy ekologiczne. W ten sposób polski performans staje się przestrzenią wymiany myśli i doświadczeń, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością, a lokalne konteksty zyskują uniwersalne znaczenie.

Polski dialog międzykulturowy w performansie to także próba odpowiedzi na wyzwania współczesnego świata, takie jak rosnące napięcia polityczne, nierówności społeczne i zmieniające się granice kulturowe. Dzięki artystom, którzy odważnie eksplorują te tematy, performans staje się nie tylko formą ekspresji artystycznej, ale także narzędziem refleksji nad światem, który coraz bardziej potrzebuje zrozumienia, empatii i otwartości na różnorodność.

Polski performans współczesny stanowi niezwykle istotny element globalnego dyskursu artystycznego, przede wszystkim dzięki umiejętności łączenia indywidualnej perspektywy z uniwersalnym przekazem. To połączenie tradycji i nowoczesności, lokalności i globalności sprawia, że polscy artyści performansu z powodzeniem docierają do szerokiego kręgu odbiorców na całym świecie. Ich działania niosą ze sobą nie tylko osobiste historie, ale również uniwersalne przesłania, które dotyczą kwestii tożsamości, wspólnoty, pamięci i kondycji człowieka we współczesnym świecie.

Twórczość Tadeusza Kantora stanowi kluczowy punkt odniesienia w zrozumieniu rozwoju polskiego performansu jako formy sztuki przekraczającej granice kulturowe. Jego *Panoramiczny happening morski* (1967) był jednym z najbardziej złożonych i wielowarstwowych działań, które łączyły przypadek, improwizację oraz świadomą grę z tradycją sztuki. Kantor w tej monumentalnej akcji zaangażował krajobraz, przypadkowych plażowiczów i zaproszonych artystów, tworząc przestrzeń, w której granice między sztuką, naturą i codziennym życiem uległy zatarciu. Happening, złożony z wielu epizodów, był dynamiczną syntezą ruchu, dźwięku i działań ciał, przywołując jednocześnie klasyczne motywy malarstwa i modernistyczne eksperymenty. Kantor, chodząc po plaży w swoim charakterystycznym stroju i wydając komendy przez tubę, kierował przebiegiem wydarzeń, jednak kluczowym elementem stał się niekontrolowany wpływ żywiołów. W efekcie performans przekształcił się w walkę uczestników z falami, co nadało mu wymiar autentycznego, nieprzewidywalnego

go spektaklu. Poprzez włączenie natury i przypadkowych zdarzeń Kantor podważał tradycyjne hierarchie w sztuce, redefiniując ją jako żywy proces, w którym każdy, bez względu na swoje przygotowanie, stawał się częścią twórczego aktu. Jego działania pokazały, że performans może być formą otwartą na różnorodne interpretacje, przemawiającą zarówno do lokalnych uczestników, jak i do międzynarodowej publiczności, która dostrzegła w nich uniwersalne przesłanie o ludzkiej egzystencji i relacji z otoczeniem.

Ewa Partum, jedna z prekursorów polskiego performansu, w swoich działaniach artystycznych nie tylko przekraczała granice sztuki conceptualnej, ale także otwierała przestrzeń do refleksji nad kobiecą tożsamością, ciałem i społecznymi oczekiwaniami. Jej performanse, takie jak *Zmiana* (1974) czy *Samoidentyfikacja* (1980), wprowadziły bezkompromisowy język wizualny i intelektualny, w którym kobiecie ciało stawało się nie tylko obiektem analizy, ale także środkiem krytycznego dialogu z kulturą patriarchalną. W *Zmianie* artystka, pozwalając na „postarzenie” połowy swojej twarzy, obnażyła kulturową obsesję na punkcie młodości i urody jako podstawowych wyznaczników kobiecej wartości. Z kolei w *Samoidentyfikacji* Partum wkroczyła bezpośrednio w przestrzeń publiczną, gdzie jej nagie ciało – wtopione w miejską scenę przez fotomontaże – stało się symbolem odrzucenia narzuconych norm społecznych. Widz zmuszony był skonfrontować się z ciałem jako formą sztuki, ale również jako elementem społecznego dyskursu, który redefiniował kobiecą obecność w przestrzeni publicznej. W performansach tych

Anna Zaradny,
Rondo Znaczy Koło, 2016,
fot. Grzegorz Mart

artystka konsekwentnie zadawała pytania o miejsce kobiety w sztuce i społeczeństwie, budując pomost między osobistym doświadczeniem a uniwersalnymi problemami związanymi z tożsamością i wykluczeniem. Jej twórczość, wykraczająca poza estetykę i formalizm, była i pozostaje manifestem wolności ekspresji i prawa do redefinicji kobiecości na własnych zasadach.

Paweł Althamer to twórca, który uczynił z performansu język nie tylko artystycznej ekspresji, ale i narzędzie redefinicji codzienności. Althamer postrzega performans jako proces kolektywny, w którym artysta jest tylko jednym z ogniw. Przestrzeń, widzowie i ich interakcje tworzą organiczną całość, daleką od sztucznej, galeryjnej hermetyczności. Jednym z jego najważniejszych projektów był *Wspólna sprawa* (2009), w którym mieszkańcy warszawskiego Bródna przebrani w złote kombinezony przekształcili swoje osiedle w scenografię przypominającą film science fiction. W symbolicznej podróży, mieszkańcy osiedla polecili do Brukseli złotym Boeingiem, by na nowo odkryć siebie jako część wspólnej historii i transformacji. To właśnie te działania ukazują charakterystyczną dla Althamera wiarę w moc wspólnoty – sztuka jest w jego ujęciu rytuałem, a każdy jej uczestnik staje się współtwórcą. Althamer nie tylko eksperymentuje z przestrzenią publiczną, ale także z własną tożsamością. W performansie *Autoportret jako biznesmen* (2002) w berlińskim Sony Centre, pozbył się atrybutów codzienności – garnitur, teczek, telefonu – symbolicznie odrzucając przytłaczające ramy współczesnego życia. Tym samym jego sztuka stawia pytanie: kim jesteśmy, kiedy zdejmujemy maski społeczne i odrzucamy schematy? Dla Althamera performans to nie pokaz, lecz proces – otwarta, nieukończona forma, która przypomina, że sztuka nie kończy się w momencie zamknięcia wystawy. Rozpoczyna się tam, gdzie ludzie zaczynają działać razem, przełamując bariery między twórcą a odbiorcą. W jego twórczości nie ma miejsca na dystans – to, co osobiste, staje się wspólne, a przestrzeń publiczna przekształca się w pole do negocjacji nowych znaczeń. Tym właśnie Althamer uwodzi odbiorców – sztuka jego jest dla ludzi, z ludźmi i o ludziach.

Katarzyna Kozyra, jedna z najbardziej rozpoznawalnych polskich artystek współczesnych, ukazuje, jak performans może stać się narzędziem przełamывania stereotypów i eksploracji tożsamości. W projekcie *W sztuce*

marzenia stają się rzeczywistością (2003–2009) artystka wcielała się w różne role, od operowej divy po sobowtór drag queen, kwestionując granice płci, męskości i kobiecości. Jej działania, takie jak performans *Diva – Reinkarnacja* (2005), w którym występowała w metalowej klatce w kostiumie nagiej śpiewaczki operowej, czy *Il Castrato* (2006), w którym nastąpiła symboliczna kastracja i pomieszanie ról płciowych, były prowokacyjne, ale też pełne autoironii. Kozyra w swoich performansach swobodnie zmieniała tożsamości, podkreślając performatywny charakter płci i związane z nią konwencje społeczne. Tworzyła przestrzeń, w której zestawienie wysokiej kultury, jak opera, z elementami popkultury i życia klubowego, prowokowało widza do refleksji nad płynnością norm społecznych. Jej działania w przestrzeni publicznej i galeryjnej, jak *W hołdzie Glorii Viagrze. Przyjęcie urodzinowe* (2006) czy *Madonna z Pelago* (2005), były świadomym eksperymentem z granicami przyzwyczajęń odbiorcy, otwierając debatę na temat różnorodności i inkluzywności w kontekście globalnym.

Honorata Martin, reprezentująca najmłodsze pokolenie polskich performerek, tworzy działania, które wprowadzają performans w przestrzeń codzienności, eksplorując granice wytrzymałości psychicznej, fizycznej oraz relacyjnej. Jej prace, takie jak *Wyjście w Polskę* (2013) czy *Zadomowienie* (2015), są formą współczesnej wędrówki duchowej, w której osobiste doświadczenia stają się uniwersalnym komentarzem o kondycji człowieka. Artystka łączy lokalne wątki z szerokimi społecznymi narracjami, poruszając kwestie współczesnego nomadyzmu, gościnności i transformacji wspólnotowych więzi, tworząc performans jako narzędzie globalnej wymiany doświadczeń i refleksji nad tożsamością.

Polski performans w swojej istocie przypomina o wartości bezpośredniego doświadczenia i autentycznego kontaktu, które są coraz bardziej zagrożone w świecie zdominowanym przez technologie cyfrowe i media masowe. W odróżnieniu od wirtualnej rzeczywistości, performans oferuje przestrzeń, w której widz staje się uczestnikiem, a emocje i przekaz artysty oddziałują na niego w sposób bezpośredni i intensywny. Dzięki temu polski performans, niezależnie od kontekstu kulturowego, pozostaje formą sztuki, która angażuje, inspirowe i prowokuje do refleksji nad tym, co nas łączy jako ludzi.

[oprac. red.]

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz (ur. 15 lipca 1963 roku w Lipianach, Polska) jest wszechstronnym artystą wizualnym, performerem, choreografem i twórcą unikalnych obiektów przestrzennych, wykorzystującym materiały takie jak taśma klejąca i surowce wtórne. Jego twórczość, obejmująca performans, teatr, instalacje i choreografię, łączy sztuki wizualne i taneczne, eksplorując tematy tożsamości, emocji i transformacji.

W 1982 roku ukończył szkołę średnią w Pyrzycach, a następnie podjął studia na Wydziale Ekonomiki Produkcji Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie. W trakcie studiów aktywnie uczestniczył w życiu artystycznym Trójmiasta, współpracując z Akademickim Centrum Teatralnym i Teatrem UG Warunkowy pod kierunkiem Marika Gałązki. Był także członkiem Sopotkiego Teatru Tańca.

Od 1987 roku był związany z Teatrem Ekspresji Wojciecha Misiury jako tancerz, choreograf i asystent reżysera. W tym czasie brał udział w licznych produkcjach teatralnych, telewizyjnych i festiwalowych, takich jak *Umarli potrafią tańczyć* (1988), *Miasto Mężczyzn* (1994) i *De Aegypto – opera egipska* (1995). W latach 1995–1999 założył własny teatr *Patrz Mi Na Usta* w Sopocie, który od 1997 roku prowadził również w Berlinie.

Jego praktyka performatywna charakteryzuje się niezwyczajną różnorodnością form i treści. Dziemaszkiewicz łączy teatr fizyczny, taniec współczesny, elementy sztuki queer oraz performansy site-specific, nadając swoim projektom głęboko emocjonalny i często prowokacyjny charakter. Zarówno przestrzeń, jak i widzowie stają się integralną częścią narracji. Jego performanse często poruszają tematykę płynności tożsamości, cielesności oraz transformacji jako doświadczeń estetycznych i duchowych.

Po powrocie do Polski w 2004 roku kontynuował intensywną działalność artystyczną, rozwijając teatr *Patrz Mi Na Usta* oraz współpracując z Sopotkim Forum Integracji Nauki, Kultury i Sztuki (Sfinks). Jego performanse, takie jak *Hungrige Herzen* (2010), *perforMIA* (2017–2020) oraz działania w ramach wystawy *Thierry Mugler: Couturissime* (2019), zyskały uznanie zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Od 2014 roku ponownie mieszka w Berlinie, rozwijając nowatorskie formy artystyczne w technice taping art, łącząc materiały recyklingowe i eksperymentując z formami przestrzennymi. W tym okresie poznał Manfreda Thierry'ego Muglera, francuskiego projektanta mody, z którym był w związku aż do śmierci Muglera w 2021 roku. Strata partnera zainspirowała Dziemaszkiewicza do stworzenia serii prac upamiętniających ich relację.

Jego sztuka, prezentowana w galeriach, klubach i teatrach, nieustannie bada tematy tożsamości, relacji międzyludzkich i emocji. Dziemaszkiewicz aktywnie uczestniczy w scenie artystycznej Berlina i Polski, a jego twórczość inspirowała kolejne pokolenia artystów. W ostatnich latach powstały dwa filmy dokumentalne o jego życiu i twórczości: *Like Leon* (2021, reż. Marek Nurzyński) oraz *Leon* (2022, reż. Wojciech Gostomczyk).

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz jest wyrazistą postacią polskiej i międzynarodowej sceny artystycznej, której twórczość nieustannie przesuwająca granice performansu, teatru i sztuk wizualnych. Jego artystyczna podróż rozpoczęła się w latach 80., gdy dołączył do Teatru Ekspresji Wojciecha Misiury. Działalność tego teatru, charakteryzująca się intensywną fizycznością i zgłębianiem psychologicznych aspektów ludzkiej egzystencji, stała się punktem wyjścia dla dalszych poszukiwań Dziemaszkiewicza. Jako tancerz i asystent choreografa brał udział w licznych produkcjach, takich jak *Umarli potrafią tańczyć* (1988) i *Miasto Mężczyzn* (1994), które na stałe wpisały się w historię polskiego teatru.

W 1995 roku Dziemaszkiewicz założył własny teatr *Patrz Mi Na Usta*, który szybko stał się platformą dla jego interdyscyplinarnych eksperymentów artystycznych.

*Edge Zones Art Centre,
Miami, 2017,
fot. Manfred Thierry Mugler*

nych. Jego performanse, takie jak *Narodowa Drag Queen* (2001) i *Belladonna* (2007), wyraźnie czerpią z estetyki queer, łącząc refleksje na temat tożsamości płciowej z artystyczną odwagą i prowokacją. W tych projektach cielesność i emocjonalność pełnią rolę mediów do zgłębiania złożoności natury ludzkiej oraz jej nieustannej przemiany. W 1997 roku artysta przeniósł swoją działalność do Berlina, gdzie współpracował z teatrem *Moving M3* oraz teatrem *Babcia Zosia*, rozwijając ideę performansu jako dialogu z przestrzenią i widzem.

W Berlinie Dziemaszkiewicz zdobył międzynarodowe uznanie, współpracując z niemiecką artystką Mariolą Brillowską przy projektach multimedialnych, takich jak *Ritual Kanibalski* (2006). Jego praktyki artystyczne ewoluowały w kierunku coraz bardziej złożonych form, łącząc teatr fizyczny, taniec współczesny i sztukę wizualną. Od 2016 roku artysta koncentruje się również na projektowaniu obiektów przestrzennych z materiałów z recyklingu, wykorzystując technikę *taping art*. Jego wystawy, takie jak *In Progress* (2017) oraz *Skurriel Aber Schön* (2018), ukazują nieustanne innowacje i zdolność dostosowania się do zmieniających się warunków artystycznych.

Centralnymi tematami twórczości Krzysztofa Leona Dziemaszkiewicza są tożsamość, cielesność i emocjonalna przemiana. Zarówno w performansach, jak i pracach wizualnych artysta bada relacje międzyludzkie, interakcje z przestrzenią oraz możliwości reinterpretacji tradycyjnych form artystycznych. Jego sztuka, przesiąknięta intensywnymi emocjami i prowokacyjnymi narracjami, nieustannie inspiruje i skłania do refleksji nad rolą sztuki we współczesnym świecie. Obecnie działa na scenach artystycznych Berlina i Polski, łącząc bogate doświadczenie z nowymi formami ekspresji, przypominając o sile transformacji jako kluczowym aspekcie ludzkiego doświadczenia.

1987 - 1998

TEATR EKSPRESJI

1988	<i>Umarli potrafią tańczyć</i> (Gdynia, Polska)
1990	<i>Dantończycy</i> (Gdynia, Polska)
1991	<i>ZUN</i> (Chorzów, Polska)
1992	<i>De Aegypto</i> (Katowice, Polska)
1992	<i>Idole perwersji</i> (Chorzów, Polska)
1993	<i>Kolegium nr 24</i> (Chorzów, Polska)
1994	<i>Miasto Mężczyzn</i> (Gdynia, Polska)
1995	<i>Pasja</i> (Gdańsk, Polska)
1997	<i>Tango</i> (Gdańsk, Polska)
1998	<i>Kantata</i> (Gdańsk, Polska)

1992 - 2024

SFINKS

2000	<i>Sopot w Berlinie</i> (Berlin, Niemcy)
2007	<i>Polka Galopka</i> (Rio de Janeiro, Brazylia)
2009	<i>Makbet</i> (Gdańsk, Polska)
2010	<i>EXPO</i> (Szanghaj, Chiny)
2011	<i>Świątynia Wszystkich Sztuk</i> (Gdańsk, Polska)
2012	<i>Opera Artystyczna w Sopocie</i> (Sopot, Polska)
2022	<i>30 lat SFINKS</i> (Sopot, Polska)
2024	<i>Szekspir na wybiegu</i> (Gdańsk, Polska)

1995 - 2019

TEATR PATRZ MI NA USTA

1995	<i>Przesilenie</i> (Gdańsk, Polska)
1998	<i>Radio metafizyczne</i> (Sopot, Polska)
2001	<i>Narodowa Drag Queen</i> (Berlin, Niemcy)
2024	<i>Cafe Domino zaprasza</i> (Sopot, Polska)
2005	<i>Live Act</i> (Sopot, Polska)
2006	<i>Góra róż</i> (Sopot, Polska)
2007	<i>Belladonna</i> (Sopot, Polska)
2008	<i>Dziewczyny z Hare Hill</i> (Gdańsk, Polska)
2010	<i>Hungrige Herzen</i> (Gdańsk, Polska)
2013	<i>Strefa zagrożenia</i> (Gdańsk, Polska)
2013	<i>Zostanę tutaj na zawsze</i> (Sopot, Polska)
2015	<i>Ośmiornica</i> (Sopot, Polska)
2018	<i>Atman</i> (Sopot, Polska)

1996 - 2000

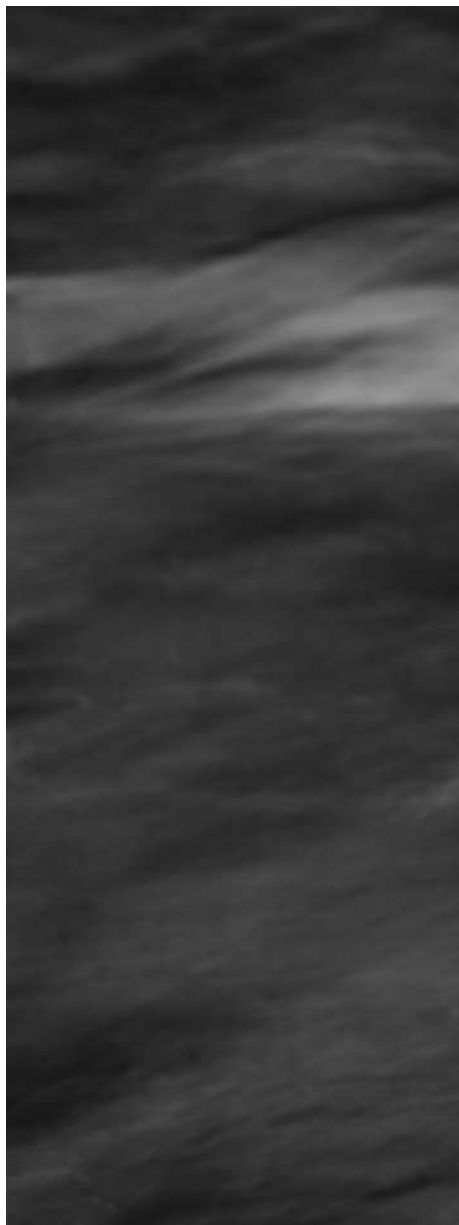
MOVING M-3 THEATRE

1996	<i>Matrosen Liebe</i> (Berlin, Niemcy)
1997	<i>ExCodEx</i> (Ludwigshafen, Niemcy)
1997	<i>Salz im Fleisch</i> (Berlin/Mannheim, Niemcy)
1998	<i>Berlin Transport ISO</i> (Ludwigshafen, Niemcy)

2004 - 2012

WSPÓŁPRACA Z MARIOLĄ BRILLOWSKĄ

2004	<i>Polski szpital</i> (Berlin, Niemcy)
2005	<i>Hond</i> (Hamburg, Niemcy)
2006	<i>Ritual Kanibalski</i> (Hamburg, Niemcy)
2008	<i>KIM & KIM</i> (Hamburg, Niemcy)
2009	<i>Prezentacja dyplomów studentów</i> (Uniwersytet Sztuki, Offenbach am Main, Niemcy)
2011	<i>Universum</i> (Berlin, Niemcy)

Kunstraum Berlin, 2021,
fot. Monika Pyzunia Presz

Kunstraum Berlin, 2021,
fot. Monika Pyzunia Presz

2018 - 2025

PERFORMANSE

2018	In Out Festival (CSW Łaźnia, Gdańsk, Polska)
2018	Kunstraum Berlin (Berlin, Niemcy)
2018	<i>Festiwal Nagiej Formy</i> (ASP Gdańsk, Polska)
2018	<i>Galerie Bureau</i> (Nowy Jork, USA)
2019	Otwarcie wystawy <i>Thierry Mugler Couturissime</i> (Museum of Fine Arts, Montreal, Kanada)
2019	Otwarcie wystawy <i>Thierry Mugler Couturissime</i> (Kunsthalle, Rotterdam, Holandia)
2019	<i>Muzeum osobliwości</i> (SFINKS, Sopot, Polska)
2019	Teatr Szekspirowski (Gdańsk, Polska)
2019	Edge Zones Gallery (Miami, USA)
2019	Susanne Bartsch Folie (McKittrick Hotel, Nowy Jork, USA)
2020	<i>Muzeum osobliwości</i> (SFINKS, Sopot, Polska)
2020	<i>Poland Now</i> (Op-enheim, Wrocław, Polska)
2020	<i>Galerie Bureau</i> (Nowy Jork, USA)
2020	Overmorrow Festival (Wilde Renate, Berlin, Niemcy)
2020	<i>Poland Now</i> (Backsteinboot, Berlin, Niemcy)
2021	<i>Poland Now</i> (Kunstraum, Berlin, Niemcy)
2022	<i>Buthopolis</i> (Warszawa, Polska)
2022	Madnicity Pavilion (Biennale w Wenecji, Włochy)
2022	<i>Leon Totalny</i> (Pawilon 4 Kopuł, Wrocław, Polska)
2022	Otwarcie <i>KIT</i> (Berlin, Niemcy)
2022	<i>Smartcoop</i> (Berlin, Niemcy)
2022	<i>Pośrodku niczego</i> (Gdańsk, Polska)
2022	<i>La Voix Humaine</i> (Galerie Nord, Berlin, Niemcy)
2023	<i>Kobiety Świata nr 1</i> (Pandora Galerie, Berlin, Niemcy)
2023	<i>Oblicza sztuki</i> (Pinakoteka, Gdańsk, Polska)
2023	Post Porn Festival (Kino Muranów, Warszawa, Polska)
2023	48 Stunden Neukölln Festival (Berlin, Niemcy)
2023	Slides Festival (Bydgoszcz, Polska)
2023	Live Act na Antwerp Queer Arts Festival (Antwerpia, Belgia)
2023	Otwarcie <i>IKM</i> (Gdańsk, Polska)
2023	<i>Rococo Madness</i> (Pawilon 4 Kopuł, Wrocław, Polska)
2023	<i>Leon Performer</i> (NCK, Gdańsk, Polska)
2024	<i>Pośrodku niczego</i> (Gdańsk, Polska)
2024	<i>NYC Meets Berlin</i> (Dwie Zmiany, Sopot, Polska)
2024	Interakcje Festival (Piotrków Trybunalski, Polska)
2024	Malamut Festival (Ostrawa, Czechy)
2024	Teatr Chrobrego (Zielona Góra, Polska)
2024	<i>Kruchość</i> (Instytut Grotowskiego, Wrocław, Polska)
2025	<i>Solastalgia</i> (Berlin, Niemcy)

KIT, Berlin, 2022,
fot. Monika Pyzunia Presz

Nowhere Land 2,
Gdańsk, 2024,
fot. Maja Kos

2017 - 2024

WYSTAWY

- 2017 *In Progress* (Galeria Dwie Zmiany, Sopot, Polska)
- 2018 *Polifonia* (Berlin, Niemcy) – wystawa zbiorowa
- 2018 *Skurriel Aber Schön* (Kisswerk, Weil am Rhein, Niemcy) – wystawa zbiorowa
- 2019 *Muzeum osobliwości* (SFINKS, Sopot, Polska) – wystawa zbiorowa
- 2021 *Taping Art* (Galeria Dwie Zmiany, Sopot, Polska)
- 2021 Część wystawy Roberta Kuśmirowskiego *Wpół do Jutra* (Cricoteka, Kraków, Polska)
- 2021 *Muzeum osobliwości* (SFINKS, Sopot, Polska) – wystawa zbiorowa
- 2022 *MANF* (Kunstraum, Berlin, Niemcy) – dedykowana Manfredowi Thierry'emu Muglerowi
- 2022 *Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz* (PDK, Pyrzyce, Polska)
- 2023 *I Love to Make You Happy* (Galeria EL, Elbląg, Polska) – dedykowana Manfredowi Thierry'emu Muglerowi
- 2023 *Skurriel Aber Schön* (Kunstraum, Berlin, Niemcy)
- 2023 *Do widzenia do jutra* (Gdańska Galeria Miejska, Gdańsk, Polska) – wystawa zbiorowa
- 2023 *Oblicza sztuki* (Pinakoteka, Gdańsk, Polska) – wystawa zbiorowa
- 2023 *Taping Art* (Dworek Sierakowskich, Sopot, Polska)
- 2023 *Que(e)rgeschichten* (Klub der Polnischen Versager, Berlin, Niemcy) – kuratorka Marta Smolińska

2021 - 2024

INNE DZIAŁANIA

- 2021 Udział w kampanii społecznej *Pierwsza pomoc dla ludzkości*
- 2022 Film *Like Leon* w reżyserii Marka Nurzyńskiego (PDK, Pyrzyce, Polska)
- 2023 Premiera filmu *Leon* w reżyserii Wojciecha Gostomczyka (Festiwal Filmowy w Salonikach, Grecja)
- 2023 Prezentacja filmu *Leon* (Docs Against Gravity, Polska)
- 2023 Nagroda dla najlepszego filmu *Leon* (Sopocki Festiwal Filmowy)
- 2023 Pokaz filmu *Like Leon* (Post Porn Festival, Berlin/Warszawa, Polska)
- 2023 Prezentacja filmu *Leon* (Antwerp Queer Arts Festival, Belgia)
- 2023 Prezentacja filmu *Leon* (Festiwal Filmowy Przezrocza, Bydgoszcz, Polska)

Performans Krzysztofa Leona Dziemaszkiewicza w Porto będzie kontynuacją jego poszukiwań w granicach między zwierzęcością a człowieczeństwem. Artysta, jak zawsze, stawia pytania o to, czym jest ludzka natura, jak definiujemy granice pomiędzy istotą ludzką a istotą nie-ludzką, i jak w tym kontekście ukazuje się wolność jednostki. Dziemaszkiewicz chce w swoim działaniu badać te granice, dając przestrzeń emocjom, instynktom oraz podświadomym reakcjom ciała. To performans, który nie tylko angażuje widza, ale i zmusza go do refleksji nad tym, jak postrzega naszą ludzkość i dzikość.

TEMAT I INSPIRACJE

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz podchodzi do każdego performansu jak do procesu, który trwa przez długi czas. Jego przygotowanie obejmuje szeroką eksplorację przestrzeni, w której ma się odbyć akcja. Wizja lokalna – analiza miejsca – jest kluczowym etapem, który wprowadza artystę w głęboki dialog z otoczeniem. Dziemaszkiewicz korzysta z procesu eksperymentalnego, w którym każda akcja wynika z jego instynktów i przeczucia. Przygotowanie jego działania jest jak układanie libretto, w którym każdy element jest precyzyjnie zaplanowany, a jednocześnie pozostawia miejsce na spontaniczność, która jest kluczowa w jego sztuce.

PROCES I PRZYGOTOWANIE

Elementy, które artysta wykorzystuje w swoich działaniach – jak pocięcie garnituru, nagość, miód, farba, taśma klejąca, eksploracja ciała – będą zintegrowane w Porto, tworząc intensywną, wielozmysłową przestrzeń. Te elementy mają na celu podkreślenie naturalności i nieokiełznanej siły działania, ale również transformacji i dekonstrukcji. Artysta poprzez nagość staje się manifestacją wolności ciała, jego prawdziwego, pierwotnego stanu. Garnitur, który poddaje procesowi destrukcji, może być symbolem cywilizacyjnych norm i ograniczeń, które Dziemaszkiewicz pragnie złamać, by uwolnić prawdziwe „ja”.

ELEMENTY PERFORMANSU

Podstawowym założeniem jest transformacja. Ciało staje się medium, które zmienia się, ulega rozkładowi i odbudowie. Z jednej strony mamy proces asymilacji, w którym artysta wchodzi w interakcję z otoczeniem, staje się częścią niego, ale z drugiej strony przechodzi on również destrukcję – jest to zarówno akt fizyczny (np. zniszczenie ubioru), jak i psychiczny, w którym artysta zrywa z dotychczasowymi ograniczeniami.

PRZEMIANY I TRANSFORMACJE

KONCEPCJA „NAGOŚCI” I PUBLICZNOŚCI

Nagość w performansie Dziemaszkiewicza nie jest tylko fizycznym aktem, ale manifestacją radości, spontaniczności i powrotu do pierwotnych instynktów. Ma to być zarazem szok dla widza i zaproszenie do refleksji nad naturą ciała, granicami prywatności i społecznymi normami. Publiczność staje się świadkiem procesu, w którym artysta nie tylko wyraża siebie, ale i konfrontuje odbiorców z ich własnymi przekonaniem o ciele, wstydzie i nagości.

REAKCJE I INTERAKCJE Z PRZESTRZENIĄ

Dziemaszkiewicz ma w swojej twórczości silne powiązanie z przestrzenią, w której performuje. W Porto jego działanie będzie dynamiczne – nie tylko fizyczne, ale także mentalne. Przestrzeń sama w sobie stanie się polem do testowania jego granic, stawiania pytań o zmysły, instynkty i wolność jednostki. Jego akcja może ewoluować w różne kierunki w zależności od reakcji przestrzeni oraz publiczności, która będzie miała aktywny wpływ na ostateczny kształt dzieła.

Performans Krzysztofa Leona Dziemaszkiewicza w Porto będzie eksploracją ciała, przekraczania granic przyjętych schematów i norm oraz transformacji i dekonstrukcji. Poprzez proces, w którym artysta podejmuje działanie destrukcyjne, odda widzowi nie tylko obraz artysty, ale i zmusi do refleksji nad własnymi emocjami, instynktami i naturą. Elementy jak pocięcie garnituru, miód, farba, taśma klejąca – wszystkie stanowią części układanki, która tworzy głębokie i niepokojące doświadczenie, pełne spontaniczności, a zarazem głębokiej refleksji nad naszym ciałem i światem.

Jest to działanie, które łączy w sobie przeciwieństwa: naturalność z cywilizacją, porządek z chaosem, życie z destrukcją, w imię wolności jednostki.

Dancing,
Galerie Zeitzone Berlin, 2019,
fot. Monika Pyzunia Presz

Die Badende,
Berlin, 2024,
fot. Monika Pyzunia Presz

Makbet, Instytut Sztuki
Wyspa, Gdańsk, 2009,
fot. archiwum artysty

Polenbegeisterungswelle,
Kunstraum Kreuzberg, 2018,
fot. Manfred Thierry Mugler

ZUZANNA

Janin

ZUZANNA

JZANNA *Janin*

ZUZANNA

Janin **ZUZANNA**

ZUZANNA *Janin*

Janin **ZUZANNA**

ZUZANNA

ZUZANNA

Janin **ZUZANNA**

ZUZANNA *Janin*

Zuzanna Janin (ur. w 1961 roku w Warszawie) mieszka i pracuje w Warszawie, Londynie oraz Toskanii. W 1997 roku ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie, w 2004 roku przebywała w Ecole Cantonale d'Art (ECAV) w Sierre (Szwajcaria) w ramach stypendium artystyczno-akademickiego Pro Helvetia w zakresie nowych mediów, w 2016 roku uzyskała tytuł doktora sztuki na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu, a w 2020 roku habilitację na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. W przeszłości używała także nazwiska Baranowska (i Janin-Baranowska).

W swoich rzeźbach i instalacjach Janin w pionierski sposób wykorzystuje różnorodne materiały, nietypowe dla tradycyjnej sztuki, takie jak sztuczna mgła, wata cukrowa, smoła i pióra, ludzkie włosy, skarpety, tkaniny, surowy jedwab, papier ścierny czy odpady budowlane. Artystka porusza tematykę przestrzeni, czasu i pamięci, a także problemy wykluczenia, nieobecności i przemocy. Tworzy rzeźby, instalacje wideo i fotograficzne oraz działania performatywne.

Głównym tematem jej twórczości jest konceptualne podejście do wizualizacji procesów, zmian, porównań, ciągłości oraz tego, co znajduje się „pomiędzy”. Artystka przekształca fragmenty prywatnej pamięci, nadając im uniwersalny charakter i konfrontując je ze zbiorową pamięcią oraz obrazami historii powszechnej, a także ze współczesnymi problemami społecznymi i politycznymi.

Jest autorką procesualnych rzeźb z drutu i waty cukrowej *Stodka dziewczyna (Mel)*, *Stodki chłopak (Krzysiek)* (2001), *POCAŁUNEK (Z & M)* (1998), *Wirtualny Sex* (1998), przestrzennej instalacji fotograficznej *Idź za mną. Zmień mnie. Już czas.* (1995-1997) oraz słynnej instalacji wideo *WALKA* (2001) + *RING* (2001-2024), przedstawiającej artystkę walczącą na ringu z profesjonalnym bokserem.

Stworzyła wiele rzeźb, instalacji i instalacji wideo, w tym rzeźby z surowego jedwabiu *POKROWCE* (1990-2005), rzeźby i obiekty *SHAME (Smoła i pierze)* (2016), instalację rzeźbiarską *Volvo przekształcone w 6 dronów* (2014-2015) oraz serię rzeźb z żywicy epoksydowej *Rzeźby Antropocenu* (2014-2020), w tym: *Siedmiu ojców* (2014), *Pomnik Nastolatki*, *Portret Potrójny (Majka. Melania. Zuzanna)* (2019), *Dom przekształcony w bryły geometryczne* (2016-2018), *Femmage a Maria & Elsa* (2018-2024), *Autoportret Magnolia Susan* (2022-2024).

Od 2018 roku artystka zajmuje się tematyką przemocy i wiktymizacji w pracach takich jak *TAKOTSUBO. Lecząc chorobę złamanego serca* (2018-2024) oraz *nikt ci nie uwierzy* (2021). Tworzy także projekt fotograficzny z serii *Rzeźby Domowe*, publikowany na Facebooku oraz na swoim blogu.

Brała udział m.in. w Biennale w Sydney (1992), Biennale w Stambule (1992), Sonsbeek'93, Liverpool Biennale (1996), Łódź Biennale (2010) oraz w 54. Biennale Sztuki w Wenecji (2011) (w oficjalnym programie Rumunii). Miała wystawy indywidualne, pokazy i performance w Galerii Foksal w Warszawie, Kunsthalle Wien, MAM Rio de Janeiro, Salzburger Kunstverein, Muzeum Narodowym w Krakowie i Warszawie.

Jej prace były prezentowane m.in. w Centre Pompidou Metz, Belvedere Wien, Whitechapel London, RSA Edynburg, MCA Chicago, Jeu de Pomme Paryż, Japanese Palace Drezno, Kunstmuseum Bern, Hamburger Bahnhof Berlin, TOP Museum Tokio, Hoffmann Sammlung Berlin, FRAC-SUD Marsylia, A.I.R. Gallery Nowy Jork, MSN Muzeum Sztuki Nowoczesnej Warszawa i wielu innych. Jej dzieła są częścią stałej ekspozycji *Kolekcji XX i XXI wieku* w Muzeum Narodowym w Poznaniu oraz wystawy stałej *Rzeźba XX i XXI wieku* w Muzeum Narodowym w Krakowie.

Zuzanna Janin jest członkinią zarządu Fundacji Miejsce Sztuki (Place of Art Foundation) - zajmującej się promocją sztuki współczesnej i artystów. W latach 2005-2012, wraz z Agnieszką Rayzacher, tworzyła program artystyczny (wystawy, rozmowy, spotkania) w niezależnej przestrzeni lokal_30 w Warszawie oraz w drugiej tymczasowej przestrzeni lokal_30_warszawa_london w Londynie (2009-2010). Od 2018 roku jest

członkinią Komitetu Nagrody Sztuki im. Marii Anto i Elsy von Freytag-Loringhoven.

Janin była gościnną profesorką na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, ASAB Academia del Arte w Bogocie (Kolumbia), Sapir College of Art w Sderot (Izrael), Uniwersytecie w Hajfie (Izrael), Akademii Sztuk Pięknych w Bratysławie (Słowacja), Bezalel w Jerozolimie (Izrael), Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie oraz King's College w Londynie. Brała udział w konferencjach, spotkaniach i wykładach w wielu innych instytucjach artystycznych. Od 2019 roku jest wykładowczynią w Podyplomowych Studiach Sztuki Współczesnej Polskiej Akademii Nauk (PAN) w Warszawie. Od 2005 roku współpracuje z galerią lokal_30 w Warszawie.

WALKA, 2001,
(digitalizacja 2012),
fot. archiwum artystki

Czerwona,
z serii *POKROWIEC*, 1992,
fot. archiwum artystki

und er me

nie uwierzy

Jej prace znajdują się w kolekcjach krajowych i zagranicznych:

NIEMCY	Hoffmann Sammlung Berlin Morsbroich Museum Leverkusen Staatliche Kunstsammlungen Dresden
WĘGRY	Ludwig Museum Budapest
WŁOCHY	La Gaia Fondazione, Busca Ferrari Collezione w Muzeum Sztuki XXI wieku MAXXI, Rzym Banca Nazionale Collezione, Mediolan Thessaloniki Municipal Museum, Saloniki
GRECJA	MAM RIO Museum of Modern Art Rio de Janeiro
BRAZYLIA	TOP Tokyo Museum of Photography, Tokio
JAPONIA	Israel Museum, Jerusalem
IZRAEL	La Fabrique Collection Josée et Marc Gensollen, Marsylia
FRANCJA	Musée Geo Charles, Echirolles Ursula Blickle Video Archive, Belvedere, Wiedeń
AUSTRIA	Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa
POLSKA	Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa Galeria Foksal (MSN), Warszawa Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie Muzeum Sztuki w Łodzi Królikarnia / Muzeum Narodowe w Warszawie Muzeum Narodowe w Krakowie Muzeum Narodowe w Poznaniu Muzeum Narodowe w Szczecinie MWW Muzeum Współczesne Wrocław Muzeum Fotografii w Krakowie (MuFo) Muzeum Górnośląskie w Bytomiu NOMUS Narodowe Muzeum Sztuki w Gdańsku Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego Znaki Czasu (Białystok, Olsztyn, Katowice, Lublin, Szczecin) Galeria Labirynt, Lublin Fundacja Signum, Poznań ING Art Collection, Warszawa Bank PKO SA Art Collection, Warszawa Kolekcja Hotelu Europejskiego, Warszawa

oraz inne kolekcje prywatne i instytucjonalne w Polsce i za granicą.

widok instalacji *SHAME*
II (smoła i pierze), 2016,
Pasygrafia (Wiry) 2024
fot. archiwum artystki

SHAME. Shoes,
2016-2017,
fot. archiwum artystki

Słodka dziewczyna
(Zuzanna), 1997,
fot. archiwum artystki

Performans *SHAME* autorstwa Zuzanny Janin zostanie zaprezentowany w Porto i będzie zawierał specjalnie stworzoną rzeźbę wykonaną ze smoły i piór w formie kuli. Konceptcja *SHAME* formalnie nawiązuje do dawnej metody „kary” poprzez publiczne zawstydzenie, mającej na celu wykluczenie osób, które przekroczyły zasady współżycia społecznego uznawane w małych społecznościach lub były postrzegane jako zagrożenie przez brak dostosowania do obowiązujących norm. Historycznie, kara polegająca na posmarowaniu smolą i obsypaniu piórami była wykonywana bez wyroków prawnych, często jako rezultat wewnętrznego samosądu w małych grupach i społecznościach — wsiach, miasteczkach, osadach i grodach.

Ta praktyka, udokumentowana w opisach i ilustracjach, była stosowana od średniowiecza po czasy nowożytne. Wymierzano ją osobom, które naruszały normy ustanowione przez społeczność lub wyrządzały szkody, np. poprzez nałożenie ciężarów finansowych czy popełnienie przewinień moralnych, takich jak nakładanie opresyjnych podatków, wykonywanie egzekucji czy niesprawiedliwe decyzje administracyjne zakłócające harmonię życia i zagrażające dobrobytowi mieszkańców.

Najczęściej ta pozasądowa forma kary — publiczne zawstydzenie poprzez posmarowanie nagiego ciała smolą, obsypanie piórami i wypędzenie z społeczności — była wymierzana członkom społeczności, w szczególności kobietom. Akt ten nie tylko odbierał im godność, ale również powodował poważne obrażenia fizyczne, zagrażając zdrowiu, a nawet życiu, ze względu na kontakt z gorącą smolą i samotne wygnanie, które często kończyło się śmiercią.

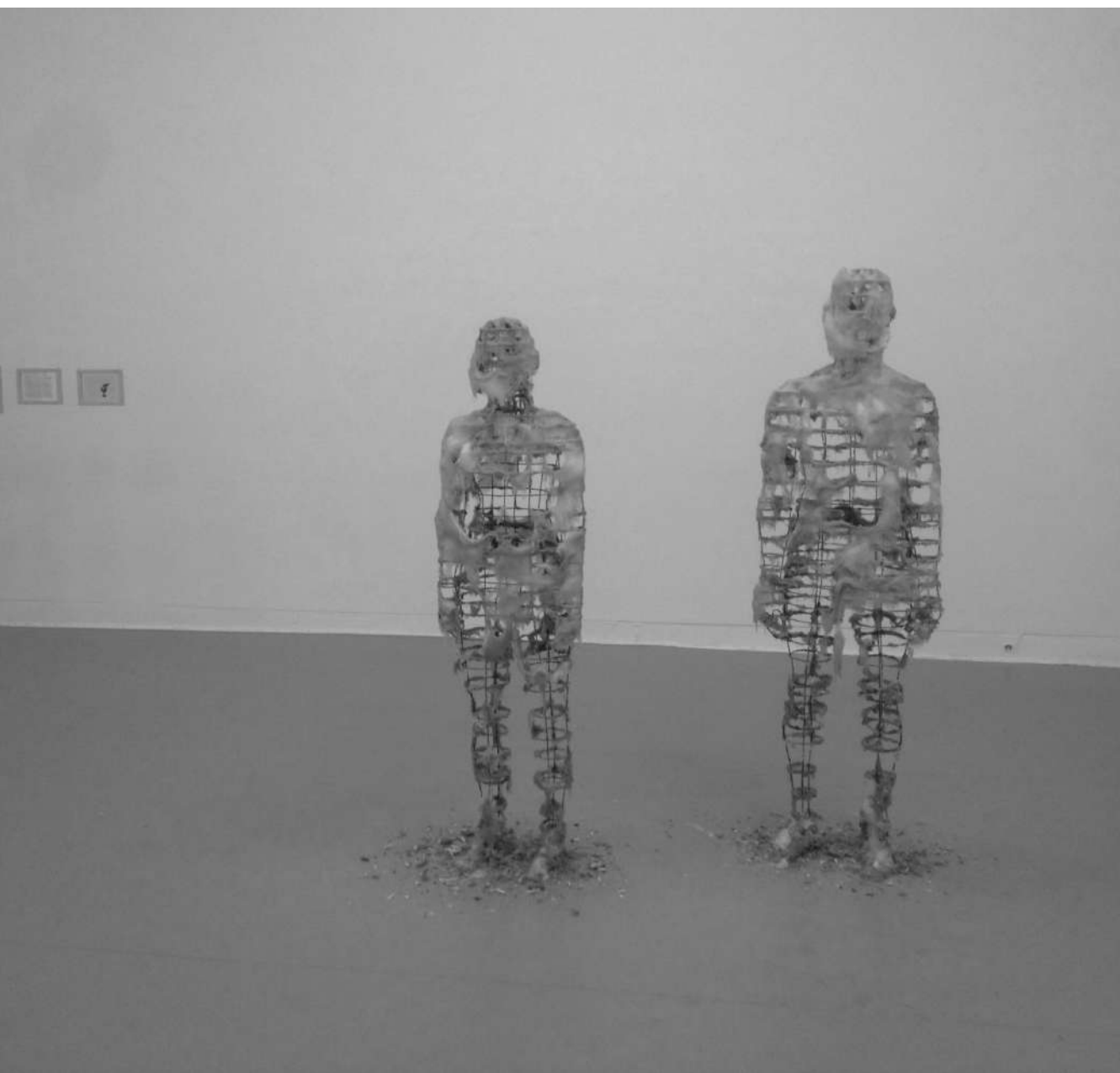
Kula *SHAME* Zuzanny Janin unowocześnia temat wstydu, podejmując zagadnienie zawstydzenia jako społecznego i kulturowego mechanizmu upokorzenia. Forma kuli symbolicznie odnosi się do uniwersalnego i globalnego charakteru tego problemu — manifestującego się w małych społecznościach, takich jak rodziny, szkoły i grupy społeczne, w subkulturach oraz coraz częściej, na globalną skalę za pośrednictwem Internetu. Od zawstydzenia po cyberprzemoc, to zjawisko często czerpie z sadystycznej okrutności publicznego upokarzania, jak np. udostępnianie intymnych zdjęć bez zgody czy moralny i psychologiczny atak na ofiary wybierane losowo ze względu na ich wygląd, orientację, przekonania czy religię.

Zawstydzenie jest zarówno produktem kultury gwałtu, jak i mowy nienawiści, rozprzestrzeniającej się w Internecie w ciągu kilku sekund i tworzącej globalną przestrzeń dla „sprawiedliwości” samosądowej, przed którą wielu — szczególnie młode kobiety lub osoby uwięzione w cyklach

przemocy i nadużyć w rodzinach czy szkołach — nie widzi ucieczki. Zawstydzenie prowadzi do ostracyzmu i społecznej śmierci. Wśród dzieci i młodzieży często skutkuje depresją, chorobami psychosomatycznymi, wtórną agresją, kryminalizacją, samookaleczeniami i samobójstwami.

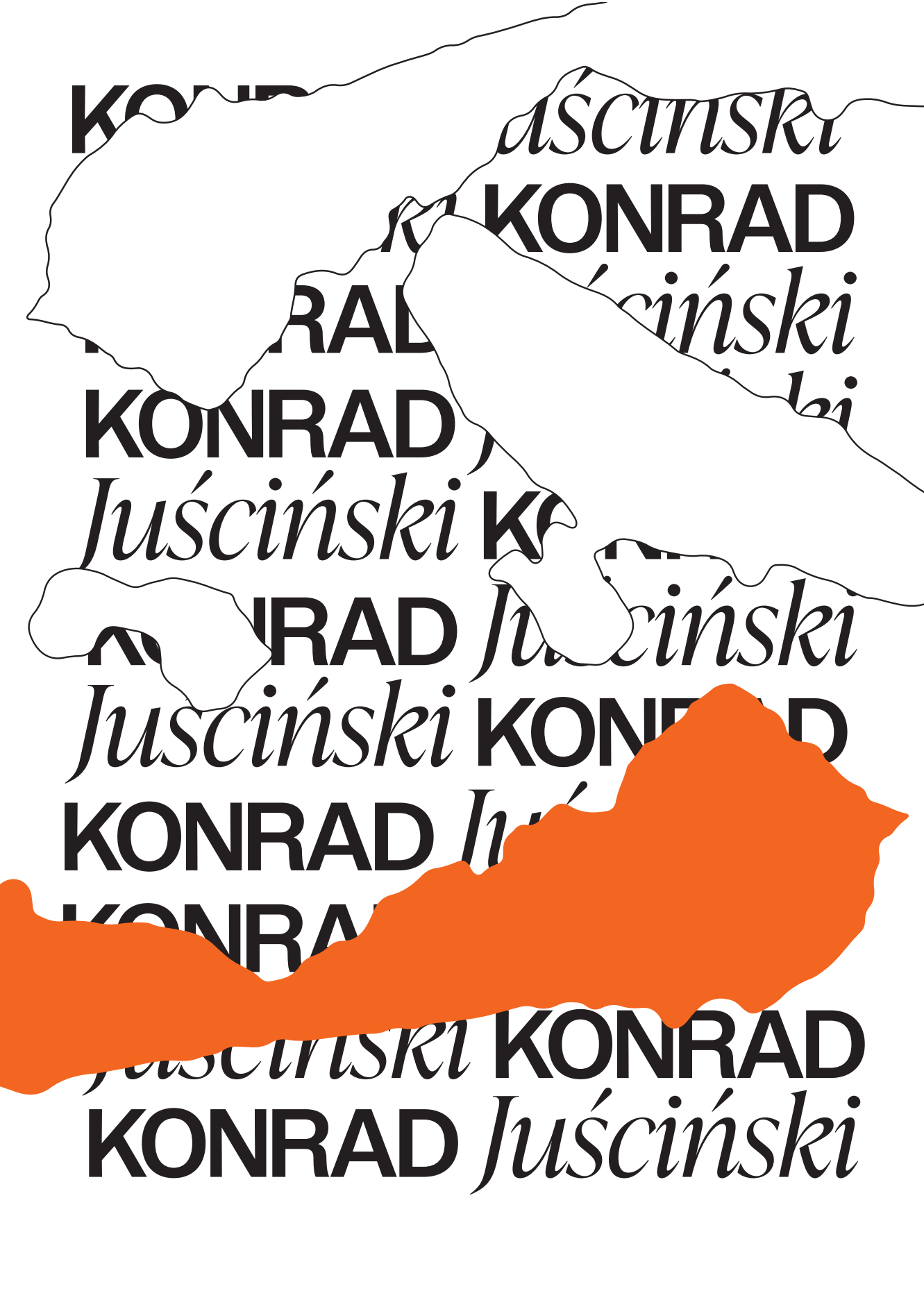
Wstyd jest mechanizmem utrwalania i manipulowania stereotypami. Zarówno w zwyczajach, jak i prawie często służy ochronie sprawców przemocy, gwałtu i innych agresywnych zachowań ukrytych za strachem przed ujawnieniem, porażką i zawstydzeniem. Przez dekady media na całym świecie odkrywają przypadki przemocy, molestowania, mobbingu i gwałtów, również w rodzinach. Ofiary, które decydują się mówić, często nie znajdują ochrony prawnej ani społecznej i są poddawane wtórnej wiktymizacji poprzez zawstydzenie i mowę nienawiści, które stają się narzędziem obrony sprawców, często publicznie uznawanych za szanowanych i przyzwoitych ludzi. Przeniesienie ciężaru wstydu z ofiary na sprawcę pozostaje jednym z kluczowych wyzwań w walce z przemocą i zapewnieniu sprawiedliwości.

*Słodka dziewczyna (Mel),
Słodki chłopak (Krzysiek),
rzeźby z waty cukrowej, 2001,
fot. archiwum artystki*

Pasygrafia. Wiry,
2018 — 2024,
fot. archiwum artystki

KONRAD

Jusciński

KONRAD

KONRAD

Jusciński

KONRAD

Jusciński

KONRAD

Jusciński

Jusciński KONRAD

KONRAD Jusciński

KONRAD

Jusciński KONRAD

KONRAD Jusciński

Konrad Juściński (ur. 1977) jest artystą wizualnym, którego twórczość koncentruje się na eksploracji przestrzeni, niewerbalnej komunikacji oraz relacji między kulturą a naturą. Ukończył Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, w którym w 2014 roku uzyskał stopień doktora na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych. Od 2020 roku kieruje Pracownią Rzeźby w Instytucie Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Twórczość Juścińskiego obejmuje obiekty, instalacje przestrzenne, performanse oraz realizacje wideo. Jego prace były prezentowane zarówno w Polsce, jak i na świecie. Dwukrotnie otrzymał stypendia przyznane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Instytut Adama Mickiewicza. W ramach stypendium badawczego TOKAS (Tokyo Arts & Space) zrealizował rezydencję artystyczną w Tokio. W 2017 roku zdobył II nagrodę podczas Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Wizualnej inSPIRACJE w Szczecinie.

W swojej praktyce artystycznej podejmuje refleksję nad zagadnieniami granicy między kulturą a naturą, poszukiwaniem bezpiecznego miejsca, nietrwałością, zaniem, utopią i przypadkiem. Swoją twórczość postrzega jako fenomen nieustającego zaciekawienia, którego celem jest ujawnianie niewerbalnych aspektów ludzkiego doświadczenia. Jego projekty często eksplorują relacje między człowiekiem a naturą oraz zacierają granice między tym, co wewnętrzne i zewnętrzne.

Juściński systematycznie prezentuje swoje prace na wystawach i festiwalach na całym świecie. W 2024 roku w Pradze odbyła się jego wystawa indywidualna EXUO – *svlečka* w Altán Klamovka Gallery, skupiająca się na procesach dematerializacji i komunikacji niewerbalnej. W Norwegii, w Kunstbanken Hedmark Kunstsenster w Hamar, zrealizował performans *Let's Imagine You're Alive*, który wchodził w interakcję z widzami, badając granice między kulturą a naturą. W 2021 i 2022 roku reprezentował polską sztukę współczesną na Supermarket Art Fair w Sztokholmie, a podczas rezydencji w Tokio zrealizował projekty badawcze dotyczące pojęcia „miejsca bezpiecznego”.

W Polsce jego wystawa *Nerw X* w Muzeum Współczesnym we Wrocławiu w 2023 roku stanowiła przekrojową prezentację prac z trzech głównych nurtów: efemerycznych obiektów, instalacji performatywnych oraz projektów inspirowanych doświadczeniami z międzynarodowych rezydencji. W 2024 roku, podczas Festiwalu Interakcje w Piotrkowie Trybunalskim, wspólnie z Bereniką Pyzą zaprezentował projekt *Parallel Projections*, badający zjawisko równoległych linii jako metafory relacji przestrzennych i międzyludzkich (na zaproszenie kuratora Janusza Bałdygi).

Juściński brał udział w licznych prestiżowych wydarzeniach artystycznych, takich jak Biennale Miniatury Tkackiej w Wilnie, Supermarket Art Fair w Sztokholmie oraz festiwalach performansu w Norwegii i Niemczech. Jego prace były prezentowane w przestrzeniach takich jak Alte Segeltuchfabrik w Cottbus, Energiefabrik Knapenrode w Niemczech czy Shiga Museum of Art w Japonii. Każda z tych wystaw dokumentuje ewolucję jego artystycznej praktyki w unikalny sposób.

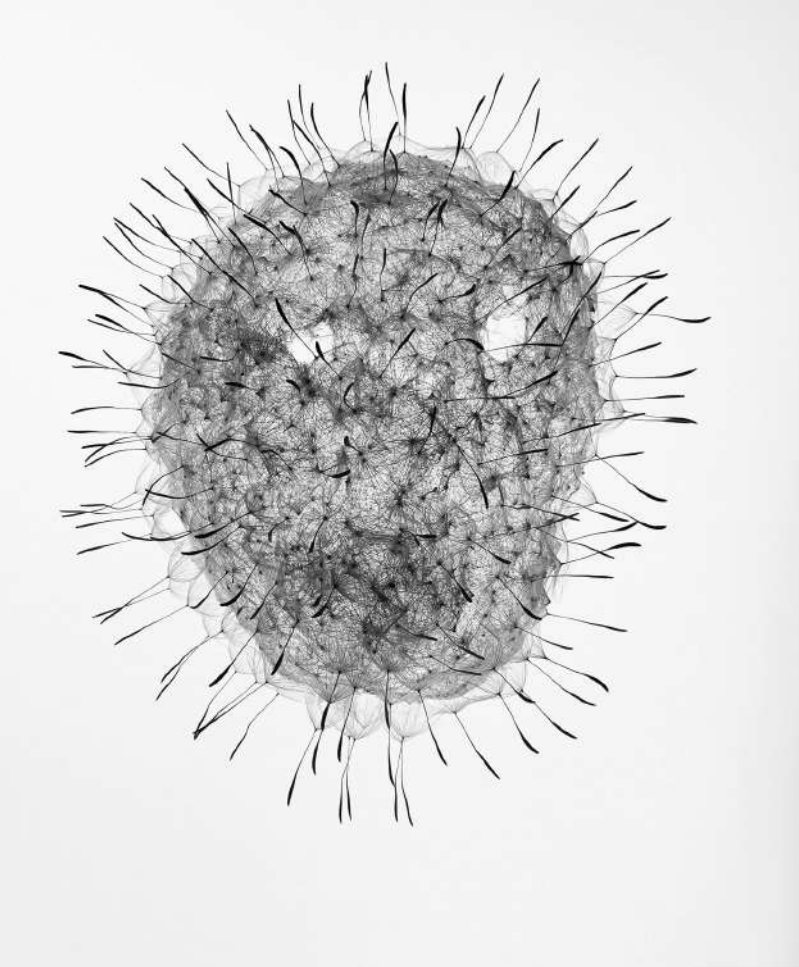
Artysta nieustannie poszukuje nowych sposobów badania przestrzeni i relacji człowieka z otoczeniem. Jego sztuka, zakorzeniona w refleksji nad ulotnością i nietrwałością, tworzy dialog między kulturami, zmysłami i pamięcią, pozostawiając widza w stanie głębokiej introspekcji.

WYBRANE WYSTAWY

2024	<i>Contextile</i> , Contemporary Textile Art Biennial, Guimarães (Portugalia)
2024	<i>EXUO – svlečka</i> , Altán Klamovka Gallery (Praga, Czechy)
2023	<i>The annihilation of space and time</i> , Zerofeedback (Tokio, Japonia)
2023	<i>Nerw X</i> , Muzeum Współczesne (Wrocław, Polska)
2023	<i>Instalacja AR</i> , <i>Art in the Park</i> , <i>Artlink Fort Dunree</i> , Arts Council of Ireland and Donegal County Council (Irlandia)
2023	<i>At Arts</i> , Shiga Museum of Art, Shiga (Japonia)
2022	<i>Supermarket</i> - Sztokholmskie Targi Sztuki Niezależne (Sztokholm, Szwecja)
2021	<i>Hamar Performancefestival</i> , Kunstbanken Hedmark Kunstsenter (Hamar, Norwegia)
2021	<i>Supermarket</i> - Sztokholmskie Targi Sztuki Niezależnej (Sztokholm, Szwecja)
2021	<i>Harte Zeiten</i> , PORT25 Raum für Gegenwartskunst (Mannheim, Niemcy)
2020	<i>Jogoin AT Arts Exhibition</i> , JOGOIN, prefektura Shiga, Nagahama (Japonia)
2019	<i>PAO</i> - Festiwal Performance (Oslo, Norwegia)
2019	<i>NanoArt</i> , Galeria Roi Doré (Paryż, Francja)
2019	16. Międzynarodowe Triennale Tkaniny (Łódź, Polska)
2018	<i>AT ARTS EXHIBITION</i> , CASO Contemporary Art Space (Osaka, Japonia)
2018	Wystawa obiektów, Sunaba Gallery (Osaka, Japonia)
2017	<i>Safe [...] place</i> 8, 12. Międzynarodowy Festiwal Sztuki inSPIRACJE, Trafostacja Sztuki (Szczecin, Polska)
2016	<i>Open Studio</i> , Tokyo Wonder Site (Tokio, Japonia)
2015	<i>Wizualizacje nieznanych krajobrazów</i> , PALS, Performance Art Links, Fylkingen (Sztokholm, Szwecja)
2015	<i>EPIKALEO</i> , Galeria Meinblau, Month of Performance Art (Berlin, Niemcy)
2014	<i>Beyond Dreams</i> , Malta Generator (Poznań, Polska)
2013	<i>O czym nie wiemy</i> , Galeria MD_S, ASP (Wrocław, Polska)
2012	Galeria Akcjomat (Poznań, Polska)
2010	IX Ogólnopolska Wystawa Miniatury Tkackiej (Łódź, Polska)
2009	<i>Matrix Nature</i> , Museum of Palazzo Mocenigo (Wenecja, Włochy)
2009	Miniartextii Matrix Natura, Como (Włochy) / Montrouge, Paryż (Francja)
2008	<i>Festiwal Performance</i> , Galeria Miejska Mandala (Wrocław, Polska)
2007	<i>Negentropia[men]</i> , Galeria Entropia (Wrocław, Polska)
2005	Festiwal Performance 24h, Tigh Fili Gallery (Cork, Irlandia)
2005	Festiwal Performance Problem, Galeria Szyperska (Poznań, Polska)
2004	XX Festiwal Współczesnego Malarstwa Polskiego (Szczecin, Polska)
2004	XIV Międzynarodowa Wystawa Akwareli (Uckange, Francja)
2002	Supermarket Sztuki III-Konsylium Performance (Warszawa, Polska)
2001	V Międzynarodowe Bałtyckie Biennale Miniatury Tkackiej (Gdynia, Polska)

NECESSITY AS A POINT OF
CONVERGENCE, 2024,
fot. Grzegorz Krzysztofik

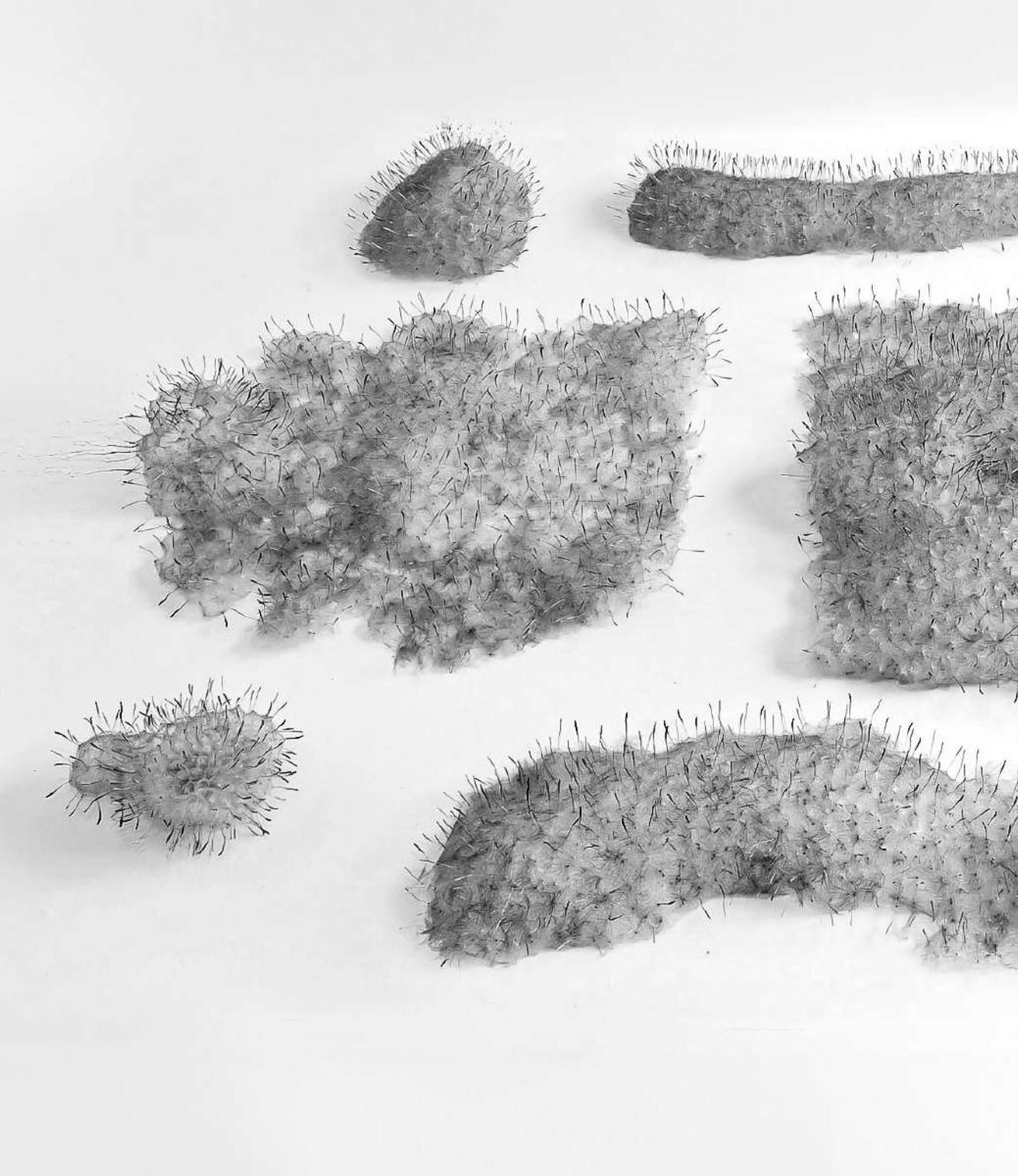

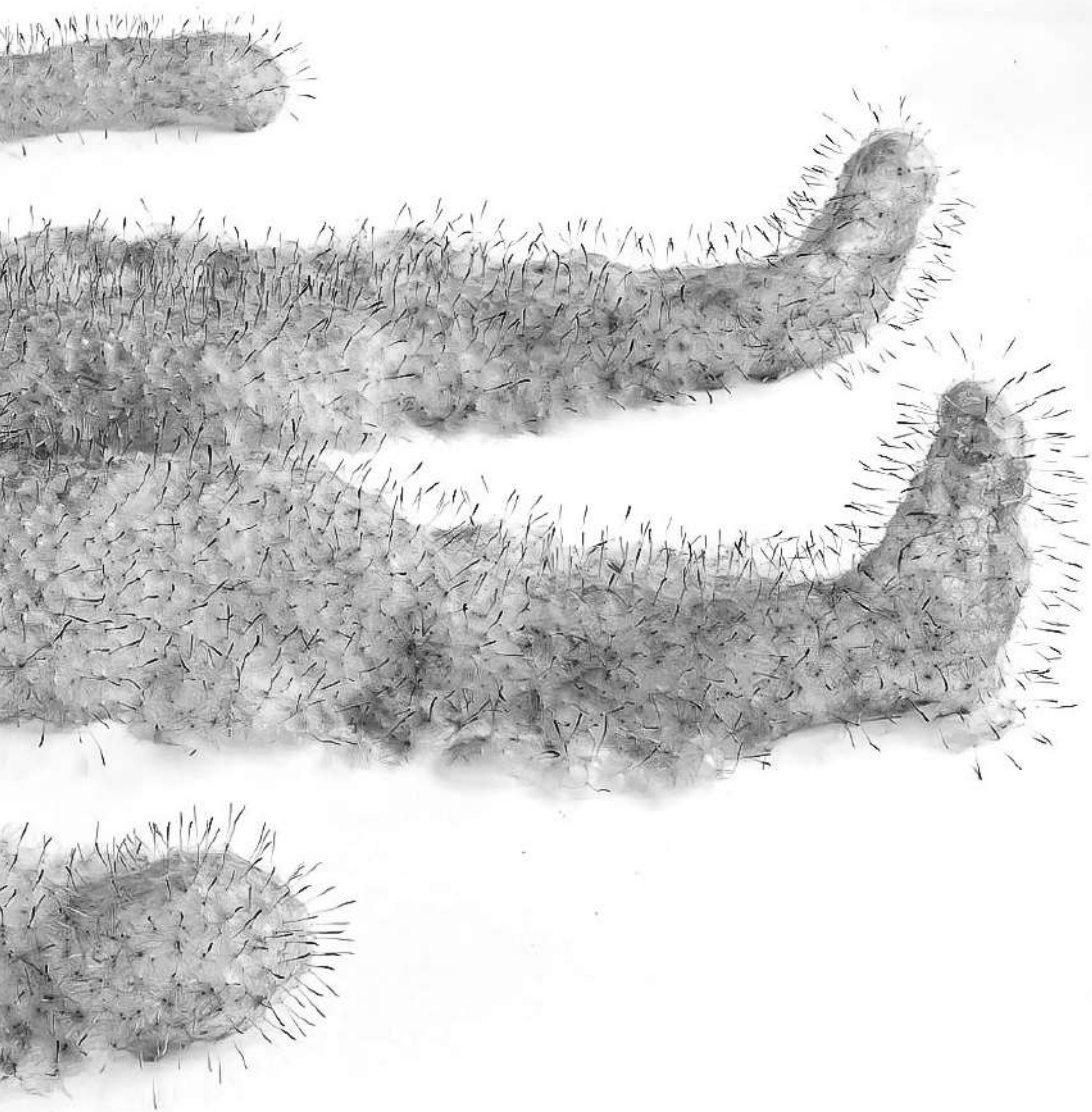
The Monolith of Emptiness, 2017,
fot. archiwum artysty

The Monolith of Emptiness, 2017,
fot. Dawid Paweł Lewandowski

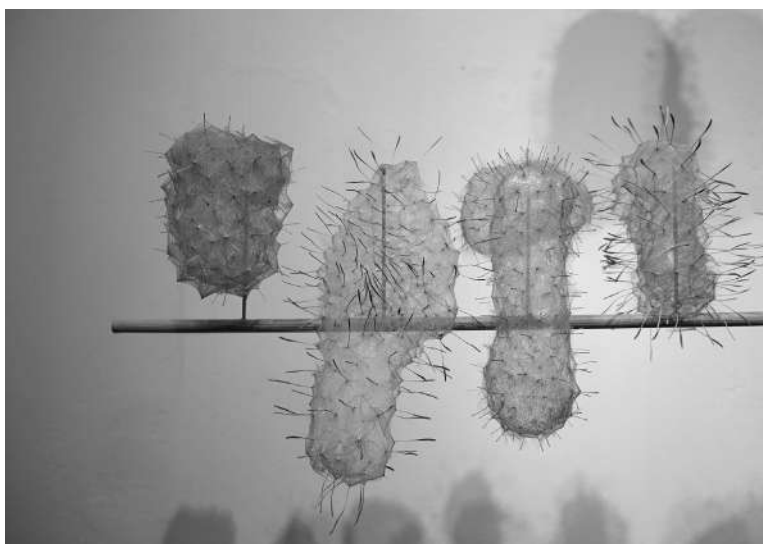
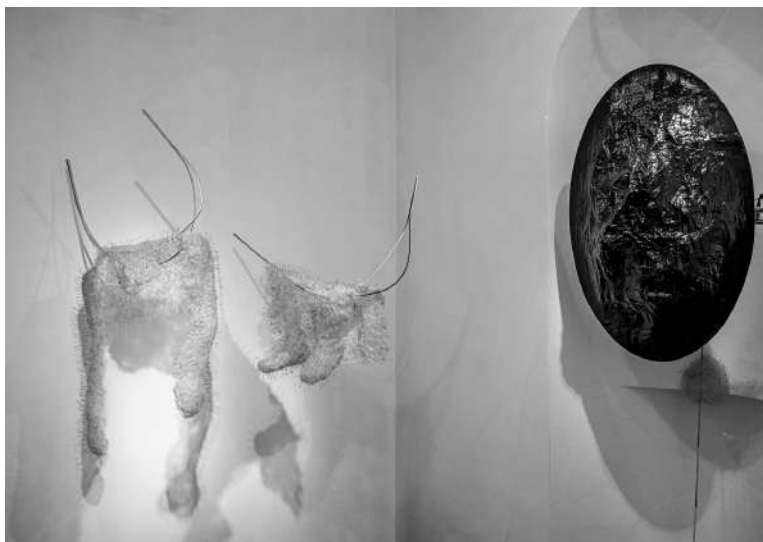

Z serii *CALM NOMAD*, 2024,
fot. archiwum artysty

According to Reality, 2004,
fot. archiwum artysty

*EXUO - Shedding - Exuviae, 2024,
fot. archiwum artysty*

Z serii *SAFE PLACE*, 2014,
fot. archiwum artysty

Light and Illusory Body,
Tokio, Japonia, 2016,
fot. archiwum artysty

Performans *Elusive memory*, którego tytuł wywodzi się od łacińskiego czasownika „eludere”, oznaczającego „unikać” lub „wymijać”. Artysta skupi się w nim na badaniu ulotnych momentów i subtelnych relacji między ciałem a przestrzenią. Działania Juścińskiego w ramach tego projektu nie mają charakteru linearnego czy narracyjnego – to wielowarstwowe rytuały, w których zmiana i równowaga współistnieją w dynamicznym dialogu.

Praktyka performatywna Konrada Juścińskiego w Porto będzie koncentrowała się na poszukiwaniu ulotnych momentów i nieoczywistych relacji między ciałem a przestrzenią. Jego działania artystyczne nie jest zaplanowane jako linearne narracje ani symboliczne reprezentacje, lecz raczej rodzaj wielowarstwowego rytuału, w którym zmiana i równowaga pozostają w ciągłym dialogu.

Artysta zrealizuje swój performans, wykorzystując autorskie narzędzia – obiekty i sekwencje ruchowe, które pozwalają mu badać granice percepcji. Poprzez delikatne czynności, takie jak układanie patyków czy łamanie nasion dmuchawców, eksploruje indywidualny odbiór miejsca, tworząc efemeryczne kompozycje dźwiękowo-przestrzenne.

Istotnym elementem jego praktyki jest proces poprzedzający samą realizację. Czas i miejsce stają się warunkami koniecznymi do uchwycenia i utrwalenia ulotnej formy. Artysta często sięga do wspomnień z domu rodzinnego – buduje obiekty inspirowane wspólną pracą z rodzicami w garażu, używa gałązek z rodzinnego sadu lub włącza dźwięki przypominające bzyczenie uli.

Jego prace, choć pozornie chaotyczne, posiadają wewnętrzną, nieuchwytną gramatykę. Zamontowane na obiektach czujniki reagują na ruch i światło, tworząc przypadkowe, niepowtarzalne kompozycje dźwiękowe. Juścińskiego nie interesuje tworzenie komunikatu czytelnego dla widza, lecz możliwość doświadczenia nietrwałości oraz wielowarstwowości przestrzeni.

ANNA

Zaradny

ANNA

ANNA

Zaradny

ANNA

Zaradny

ANNA *Zaradny*

Zaradny ANNA

ANNA *Zar*

ANNA

Zaradny ANNA

ANNA *Zaradny*

Anna Zaradny (ur. 1977 w Szczecinie) jest artystką dźwiękową i wizualną, kompozytorką, instrumentalistką, performerką oraz współzałożycielką festiwalu i wytwórni *Musica Genera*. Ukończyła Akademię Muzyczną w Poznaniu, w której studiowała grę na saksofonie, śpiew oraz dyrygenturę. Zaradny w płynny sposób łączy klasyczne wykształcenie z eksperymentami w obszarze muzyki improwizowanej, elektronicznych pejzaży dźwiękowych oraz sztuk wizualnych. Obecnie mieszka i pracuje w Warszawie.

Na początku swojej kariery Zaradny aktywnie uczestniczyła w szczecińskiej scenie muzycznej, współtworząc zespoły związane z free jazzem i noise rockiem, takie jak *StuckOnCeiling*. W latach 2002-2009 współorganizowała festiwal *Musica Genera*, który stał się jednym z najważniejszych europejskich wydarzeń promujących muzykę improwizowaną i eksperymentalną.

Jako artystka dźwiękowa i wizualna, Zaradny nieustannie bada związki między dźwiękiem, przestrzenią a technologią. Jej twórczość obejmuje instalacje, obiekty, fotografie, wideo oraz występy dźwiękowe na żywo. Projekty takie jak *Rondo Znaczy Koło* (2016) i *Theurgy Two* (2017) ukazują jej umiejętność tworzenia wielowymiarowych doświadczeń, w których dźwięk i wizualność splatają się w nową jakość sensoryczną. Instalacje Zaradny często wykorzystują abstrakcję, światło oraz mikroobiekty dźwiękowe, angażując odbiorców na poziomie zmysłowym. Artystka integruje w swojej praktyce abstrakcję, mikrozdźwięki, elementy architektoniczne, światło i przestrzeń. Jej prace cechuje dwuznaczność oraz dynamiczne współistnienie medium i idei.

Twórczość Anny Zaradny jest głęboko zakorzeniona w tradycji muzyki eksperymentalnej i awangardowej. Czerpiąc inspirację z idei Johna Cage'a, podkreśla znaczenie przypadku oraz organicznego procesu tworzenia. W swojej pracy często łączy elementy improwizacji z precyzyjnie skomponowaną strukturą. Głównymi narzędziami jej wyrazu muzycznego są saksofon oraz elektronika, a jej kompozycje charakteryzują się złożonością strukturalną i bogatymi teksturami dźwiękowymi. Zaradny redefiniuje granice między muzyką, sztukami wizualnymi i performansem, oferując nowe spojrzenie na dźwięk

i przestrzeń. Jej praktyka artystyczna obejmuje również współpracę z innymi twórcami.

Dyskografia Anny Zaradny zawiera nagrania solowe oraz projekty realizowane wspólnie m.in. z: Burkhardem Stanglem, Christianem Fenneszem, Robertem Piotrowiczem, Jérôme'em Noetingerem oraz Tonym Buckiem, które spotkały się z uznaniem krytyki.

Jej koncerty i performanse były prezentowane na międzynarodowych festiwalach, takich jak *What is Music?* w Sydney i Melbourne, *Unsound Festival*, *The Knitting Factory* w Nowym Jorku, *Art Institute of Chicago*, *SuperDeluxe* w Tokio oraz *El Nicho Aural* w Meksyku. Jest również autorką muzyki do spektakli teatralnych i projektów multimedialnych realizowanych w: Teatrze Narodowym, Nowym Teatrze, Teatrze Studio, Teatrze Dramatycznym w Warszawie oraz w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie.

W ostatnich latach Zaradny prezentowała swoje prace w prestiżowych instytucjach artystycznych, takich jak Galeria Studio oraz Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki w Warszawie. W 2022 roku wzięła udział w wystawie *Szkół Wieczorowa* organizowanej przez Fundację Dzielna, ukazując wielowymiarowy charakter swojej twórczości. W 2023 roku została laureatką Nagrody Sztuki im. Marii Anto i Elsy von Freytag-Loringhoven za wybitne osiągnięcia artystyczne.

Theurgy Two, 2017,
Cricoteca,
fot. Grzegorz Mart

WYSTAWY INDYWIDUALNE

- 2024/2025 *Dłubak x Zaradny: non-finito*, Galeria Studio, Warszawa
2018 *Soundless*, Galeria Arsenał, Białystok
2017 *Theurgy Two*, Kasia Michalski Gallery, Warszawa
2016 *Rondo Znaczy Koło / Rondo Denoting Circle*, Bunkier Sztuki, Kraków
2015 *Rekonstrukcja*, Galeria Starter, Warszawa
2012 *Język Wenus*, Galeria Starter, Warsaw Gallery Weekend
2010 *Pass | Ed, No Local*, Kraków

WYSTAWY ZBIOROWE (WYBÓR)

- 2024 *Łzy szczęścia*, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa
2022 *Szkoła Wieczorowa / Night School*, Fundacja Dzielna, Warszawa
2020 *CHAOS*, Państwowa Galeria Sztuki, Sopot
2019 *Wszyscy Spotkamy Się w Tym Samym Miejscu*, BWA Wrocław
2018 *Inne Tańce*, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa
2017 5th Biennale de Lubumbashi, Demokratyczna Republika Konga
2016 *Milczenie Dźwięków*, Muzeum Współczesne, Wrocław
2014 *Co Widać*, Polska Sztuka Dzisiaj, Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Warszawa
2013 *Erna Rosenstein*, Organism, Art Stations Gallery, Poznań
2011 *Dump Time*, For a Practice of Horizontality, Shedhalle, Zurych, Szwajcaria
2010 *Early Years*, KW Institute for Contemporary Art, Berlin

DYSKOGRAFIA

- 2017 *Go Go Theurgy*, Anna Zaradny
2018 *CRACKFINDER*, Jerome Noetinger / Robert Piotrowicz / Anna Zaradny
2015 *RE:EM*, Anna Zaradny feat. Christian Fennesz
2012 *Anna Zaradny / Burkhard Stangl – split*
2008 *Mauve Cycles*, Anna Zaradny
2007 *Lighton*, Tony Buck / Cor Fuhler / Anna Zaradny

PROJEKTY PERFORMATYWNE (WYBÓR)

- 2022 *We Are All Lichens*, with Juliet Fraser and Florentin Ginot, Kolonia, Mediolan
2021 *Sound and Pause and Space / Point and Line and Plane*, Instytut Awangardy / Fundacja Galerii Foksal, Warszawa
2012 *Le Group Panique with the Flesh of the World*, hold dla Aliny Szapocznikow, with Paulina Ołowska, WIELS, Bruksela
2020 *Deep Listening Week*, MSN Home Office
2005/2010 *Summe von Nullen*, Wieder, Warszawa

SPEKTAKLE TEATRALNE (WYBÓR)

- 2019 *Serotonina*, adapted by Michel Houellebecq, reż. Paweł Miśkiewicz, Teatr Studio, Warszawa
2017 *Idiota*, reż. Paweł Miśkiewicz, National Theater, Warszawa

2013 *Catastronauts*, reż. Iga Gańczarczyk, Nowy Teatr, Warszawa
 2013 *The Party of Polish Kings*, reż. Krzysztof Garbaczewski, Narodowy Stary Teatr, Kraków
 2007/2008 *Peer Gynt*, reż. Paweł Miśkiewicz, Teatr Dramatyczny, Warszawa
 2007 *Bóg/Honor/Ojczyzna*: Katarzyna Medycejska, reż. Marcin Liber, Legnica

FILMOGRAFIA

2015 *Performer*, reż. Łukasz Ronduda, Maciej Sobieszczański
 2020 *Wszystkie Nasze Strachy*, reż. Łukasz Ronduda, Łukasz Gutt
 2022 *LOT*, dokument, reż. Anna Zakrzewska, Łukasz Ronduda
 2024 *Pracownie Skryte i Wyśnione*, dokument, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Kreatywnego

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

2011 Nagroda Publiczności w konkursie Spojrzenia, Deutsche Bank Foundation, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki
 2013 Stypendium Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 2017 SHAPE – Platform for Innovative Music and Audiovisual Art
 2023 Nagroda Sztuki Marii Anto i Elsy von Freytag-Loringhoven

REZYDENCJE

2005 Museums Quartier, Wiedeń
 2016 LA MUSE EN CIRCUIT Center National De Creation Musicale, Francja
 2016 Elektronmusikstudion EMS, Sztokholm
 2018/2019 CMRC - KSYME C/O Athens Conservatoire
 2019/2021 Avant-Garde Institute / Foksal Gallery Foundation, Warszawa
 2022 GMEA Albi, France

FESTIWALE I KONCERTY (WYBÓR)

ACHT BRÜCKEN, **Kolonia** | Festival Milano Musica, **Mediolan** | Sonic Protest, **Paryż** | Unsound Festival, **Nowy Jork** | El Nicho Aural Festival, **Mexico City** | What is Music?, **Sydney**, **Melbourne** | All Ears, **Oslo** | In Between, **Art Institute of Chicago** | Semibreve Festival, **Braga**

PRACE W KOLEKCJACH

Muzeum Sztuki Nowoczesnej, **Warszawa** | Fundacja Sztuki ING | Bunkier Sztuki, **Kraków** | Leon Wyczółkowski Museum, **Bydgoszcz**

hTIAL, 2023,
 fot. Bartek Górka

Lutosławski Cut, 2016,
fot. Grzegorz Mart

DEEPLISTENING, 2016,
fot. Grzegorz Mart

Electric Dress, 2022,
fot. Bartek Górka

W projekcie *Theurgy Two & Ocean* Anna Zaradny wprowadzi nas w świat współczesnego rytuału, który będzie się rozgrywać na granicy rzeczywistości i iluzji, na przecięciu obrazu, dźwięku i ciała. Będzie to wielopłaszczyznowa kompozycja, łącząca performans na żywo z projekcjami wideo i dźwiękiem, której kulminacja nastąpi tam, gdzie kończy się ląd, a zaczyna ocean – w bezpośrednim zetknięciu z siłami natury.

CZĘŚĆ I

Początek dialogu – ocean jako przestrzeń rytualna

Projekt rozpocznie się w Porto, gdzie artystka zarejestruje obrazy i dźwięki Oceanu Atlantyckiego. Wybór konkretnego miejsca na plaży, gdzie odbędzie się kulminacyjna część performansu, będzie kluczowy. Kamera i mikrofony uchwycą nie tylko fizyczne właściwości przestrzeni, ale również jej metafizyczny wymiar, który stanie się podstawą do dalszej twórczej interpretacji. To tutaj wyodrębni się „scena”, na której odbędzie się spotkanie człowieka z naturą w symbolicznym akcie teurgii.

CZĘŚĆ II

Rozciąganie rzeczywistości – live versus video

W przestrzeni performansu – czy to wewnątrz budynku, czy na dziedzińcu w pobliżu rzeki Douro – dwie przeciwległe ściany staną się ekranami równoległych narracji. Na jednej projekcja wideo zaprezentuje fragmenty Oceanu Atlantyckiego, zarejestrowane wcześniej w Porto. Na drugiej – kompozycja wizualno-muzyczna *Theurgy Two* (14'54") splecie się z obrazami, tworząc immersyjną przestrzeń pełną symboliki i ruchu.

W centrum tego dialogu stanie sama artystka, której działanie performatywne na żywo będzie rozgrywać się jako metafora „wyjścia z kadru”. Przekraczając granicę między projekcją a rzeczywistością, Anna Zaradny poszerzy percepcję widza i poprowadzi go w świat wielowymiarowego doświadczenia zmysłowego. Jej gesty, działania kredeą na czarnej powierzchni oraz interakcja z przestrzenią staną się narzędziami rytuału, który będzie odwoływać się do praktyk teurgicznych – starożytnych rytuałów łączenia się z boskością poprzez medium ludzkiego ciała.

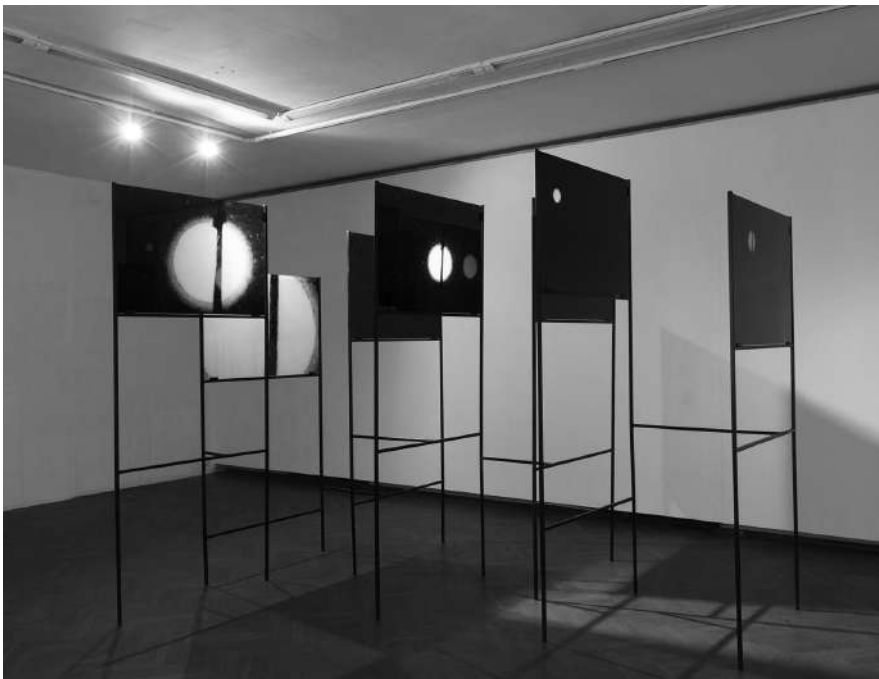
CZĘŚĆ III

Finał w objęciach oceanu

Kulminacyjny moment nastąpi podczas wspólnego przejścia z publicznością do wyznaczonego miejsca nad brzegiem oceanu. To tutaj, w bezpośrednim kontakcie z żywiołem, ciało artystki stanie się zarówno medium, jak i ofiarą rytuału. Zanurzenie się w oceanie – finalny gest performansu – przeniesie teurgię na poziom wykraczający poza rozum. Artystka odda się doświadczeniu zmysłowemu, które poprowadzi do stanu pozazmysłowego, przypominając, że akt twórczy może być narzędziem przemiany wewnętrznej i duchowej.

Theurgy Two, 2017,
Cricoteca,
fot. Grzegorz Mart

FOR YOU KARLHEINZ,
2016,
fot. Maciej Zaniewski

Teurgia w duchu awangardy

Artystka przywoła w swoim performansie starożytne znaczenie teurgii jako praktyki rytualnej składającej się z ablucji, ofiary i inwokacji, ale osadzi ją we współczesnym kontekście sztuki awangardowej. Poprzez interdyscyplinarne połączenie dźwięku, obrazu i działania ciała, artystka zmaterializuje współczesny rytuał, w którym wiara w ożywianie symboli, obrazów i idei stanie się namacalnym faktem.

W akcie obecności – czy to w obliczu publiczności, czy samotnie – rytuał ten będzie miał moc przekształcania przestrzeni, percepcji i samego uczestnika. Ostateczne zanurzenie w oceanie będzie niczym końcowy akord w symfonii: wybrzmi, pozostawiając trwały ślad w wyobraźni uczestników.

Anna Zaradny w *Theurgy Two & Ocean* czerpie z własnych wcześniejszych dokonań, rozwijając idee eksplorowane zarówno w filmie *Theurgy Two*, jak i w albumie *Go Go Theurgy*.

Fundamentem projektu będzie odwołanie do rytuału – nie w jego archaicznym czy szamańskim wymiarze, ale jako współczesnej praktyki artystycznej, w której ciało, dźwięk i obraz będą współtworzyć przestrzeń duchowej i sensorycznej transformacji.

Wideo *Theurgy Two* pokaże Zaradny podczas rytuału, w którym kreślenie okręgów kredą wokół własnego ciała stanie się gestem wpisania siebie w czas i przestrzeń. To powtarzalne działanie, potęgowane intensywnymi brzmieniami syntezatorów analogowych, nie będzie odwoływać

się do mistycyzmu, ale do koncepcji buntu, wyzwolenia i cielesnej obecności. Ta procesualność stanie się kluczowym punktem odniesienia dla performansu nad oceanem – miejsca, w którym fizyczne zanurzenie i rytuał zyskają wymiar zarówno zmysłowy, jak i transcendentny.

Album *Go Go Theurgy*, będący kolejnym krokiem w rozwijaniu tej tematyki, wprowadzi ideę dźwiękowej rzeźby, w której cykle powtórzeń, nawarstwienia brzmień i dynamiczne zmiany form przypomną pulsującą narrację rytualną. To kompozycje pełne napięcia, zmysłowości i emocji, które przenikną do performansu, nadając mu unikalny, energetyczny charakter. Brak perkusji – rytm budowany wyłącznie za pomocą impulsu i modulacji dźwięku – wzmocni wrażenie ruchu ciała jako centralnego elementu tego rytuału.

Zaradny stworzy współczesną teurgię opartą na synergii mediów – obrazu, dźwięku i gestu – przy czym odrzuci mistyczną aurę i patos, nadając temu doświadczeniu wyraz surowej intensywności. Kluczowa będzie tu idea transgresji, przekraczania granic między medium a przestrzenią, między kontrolą a spontanicznością, co w kulminacyjnym momencie performansu zostanie symbolicznie wyrażone poprzez zanurzenie w oceanie. Oscylująca pomiędzy choreografią i performansem audiowizualna kompozycja Zaradny, oparta na przenikających warstwach brzmieniowych, będzie próbą zatrzymania chwili, doświadczenia transu, zapętlenia ruchu i gestu. To akt oczyszczenia, wyzwolenia i dialogu między kulturą a naturą, sztuką a rzeczywistością.

PERFORMANCES POLACAS NO PORTO: *Identidade Corporalidade Processo*

O projeto apresenta uma seleção de fenômenos da arte performativa polaca, os quais exploram os temas da identidade, corporalidade e processualidade. Durante vários dias, público português e internacional terá oportunidade de participar em eventos apresentados por quatro artistas de renome: Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, Zuzanna Janin, Konrad Juściński e Anna Zaradny. Cada um deles interpretará de forma única os temas centrais da performance contemporânea, combinando expressão artística com uma reflexão sobre espaço, lugar e interação com público.

Zuzanna Janin aborda questão da exclusão social e da humilhação pública enquanto instrumentos de violência e controlo social. sua performance baseia-se numa instalação espacial que visualiza processos de ostracismo e exclusão. Anna Zaradny cria um acontecimento multilayer, no qual combina som, imagem e presença física do corpo. As suas performances funcionam como rituais contemporâneos, onde natureza e tecnologia colaboram mutuamente para redefinir as relações entre ser humano e ambiente.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, por seu lado, explora, nas suas performances, os limites da corporalidade, das normas sociais e da sua desconstrução. Os seus trabalhos marcados por dinamismo, baseiam-se em movimentos intensos e na interação com materiais do quotidiano, provocando um confronto emocional com público. Konrad Juściński explora as relações efémeras e subtis entre ser humano e espaço, criando composições efémeras, nas quais as fronteiras entre permanente e transitório são volúveis.

O catálogo, publicado em três línguas (polaco, português e inglês), apresenta os perfis dos artistas e modo como abordam arte performativa. ensaio incluído ajudará compreender de que forma performance polaca evolui para dar resposta às mudanças dinâmicas do mundo contemporâneo, mantendo-se simultaneamente ligada ao contexto local.

O evento cria um espaço de interação e colaboração, no qual público parte ativa dos trabalhos apresentados. arte não aqui uma apresentação estática – é, antes, um processo dinâmico, que suscita questões sobre identidade, transitoriedade e relações humanas.

Artur Kos

Dinâmica da performance polaca contemporânea

A performance polaca contemporânea complexa e diversificada, constituindo uma esfera onde tradição encontra modernidade e as narrativas locais se entrelaçam com os discursos globais. sua singularidade resulta das experiências históricas da Polónia e das transformações socio-culturais dinâmicas que moldam consciência artística.

Nas décadas de 60 e 70 do século XX, artistas polacos, inspirados pelos movimentos de vanguarda internacionais, começaram explorar formas de arte que passavam por ação, happenings e performances. Estas atividades eram uma resposta às limitações impostas pelo regime político e uma busca por novos meios de expressão que pudessem ultrapassar os limites tradicionais da arte. performance contemporânea na Polónia perpetuou essa tradição, adaptando-se simultaneamente às novas realidades e desafios.

Em virtude da globalização e da digitalização onnipresentes, os artistas performativos polacos abordam temas relacionados com identidade, corporalidade e diálogo intercultural. identidade, tanto individual como coletiva, torna-se tema central de muitas performances, nas quais os artistas exploram os limites do „eu” e do „outro”, desafiando estereótipos e normas sociais. corporalidade, enquanto meio de expressão, permite uma comunicação direta com recurso às experiências e emoções, destacando ao mesmo tempo efemeridade e transitoriedade da existência humana.

O diálogo intercultural na performance polaca manifesta-se através da integração de diversas tradições e símbolos, criando um espaço para reflexão sobre pertença e troca cultural. Os artistas envolvem frequentemente público em ações interativas, rompendo barreiras entre criador e espectador, que promove um entendimento mais profundo e empático.

A performance polaca contemporânea é, portanto, um domínio criativo dinâmico que redefine constantemente os seus limites, reagindo aos contextos sociais, políticos e culturais em mudança. sua força reside na capacidade de provocar discussão, questionar status quo e incitar à reflexão sobre condição humana no mundo contemporâneo.

A identidade na performance polaca, desenvolve-se partir do que pontual até ao universal, expondo complexidade das reflexões contemporâneas sobre lugar do indivíduo num mundo repleto de mudanças sociais e culturais. Os artistas performáticos, atuando em espaços privados e públicos, exploram temas relacionados com património, memória e interação com meio ambiente, enquanto enfrentam os desafios universais da contemporaneidade, como globalização, as migrações e multiculturalismo. É precisamente através da combinação única de uma perspetiva pessoal com um contexto global que os autores polacos se destacam no cenário artístico internacional.

Os trabalhos de Zuzanna Janin, uma artista que se destaca na área da performance polaca, ilustram perfeitamente como experiência individual se pode tornar uma metáfora universal da condição social. sua performance *SHAME* uma das representações artísticas mais impactantes dos últimos anos, na qual artista confronta espectador com sentimentos de vergonha e exclusão, referindo-se formas históricas e contemporâneas de opressão social. uso de uma escultura feita de alcatrão e penas, que se torna parte integrante da performance, destaca processualidade e transitoriedade das emoções, bem como sua capacidade de moldar as relações entre corpo e espaço.

Outro exemplo do trabalho de Janin série de trabalhos performáticos, nos quais artista utiliza sua presença no espaço público como meio de exploração de temas como memória, papéis sociais e identidade pessoal. Essas representações, embora subtis na sua forma, suscitam importantes questões sobre os limites entre privado e público, indivíduo e sociedade. artista, além de confrontar espectador com as normas sociais, cria um espaço que possibilita reflexão sobre nossa própria participação nas estruturas sociais.

Através de sua arte, Janin convida ao diálogo sobre os mecanismos de controlo social e seu impacto na liberdade e identidade individuais. Os trabalhos desta artista são simultaneamente muito pessoais e muito universais, que lhes confere ressonância no cenário artístico internacional.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz também aborda questões de identidade nas suas performances, especialmente no contexto da corporalidade e da fluidez das normas de género. Usando seu corpo como principal meio artístico, artista explora os limites da expressão

individual em relação às expectativas sociais e estereótipos. Trabalhos como *National Drag Queen* (2001) e *Hungrige Herzen* (2010), realizadas em espaços de clubes e galerias, desafiam percepção normativa de género e corporalidade. Nestas performances, artista não só transforma seu próprio corpo numa mensagem artística cheia de dinamismo, como também examina papel do corpo como instrumento para construir e desconstruir narrativas sociais.

Nas suas obras, Dziemaszkiewicz utiliza frequentemente elementos de teatralidade, figurino e movimento, como nos projetos *Belladonna* (2007) ou *Octopus* (2015), em coautoria com teatro *Patrz Mi Na Usta*. Estas performances ultrapassam os limites entre arte e vida, suprimindo as divisões entre privado e público, íntimo e social. sua atividade artística apresentada em clubes de diversão noturna, como p. ex., no Sfinks em Sopot, destaca importância da experiência comunitária como espaço de experimentação e liberdade.

Dziemaszkiewicz não evita provocação nas suas performances, os seus trabalhos convidam amiúde à reflexão sobre os conceitos de autenticidade e liberdade de se ser. Através de performances que celebram diversidade e rejeitam estruturas sociais rígidas, artista cria uma dimensão onde individualidade e corporalidade podem ser vivenciadas como experiências autênticas.

Anna Zaradny, ao abordar questão da identidade no contexto do som, espaço e memória, cria uma combinação única de performance e arte audiovisual. sua atividade artística integra improvisação sonora, instalações multimédia e composições espaciais que redefinem maneira como se experimenta tanto som como corpo. Num dos seus mais famosos projetos, *Rondo Denoting Circle* (2016), som e espaço não são apenas ferramentas, mas também temas de reflexão. Esta obra, apresentada na galeria Bunkier Sztuki em Cracóvia, mostra como formas

geométricas sonoras podem converter-se em metáforas da complexidade da identidade humana.

Outro aspecto importante do trabalho desta artista exploração dos limites entre corpo e tecnologia. As performances de Zaradny exploram interação entre formas orgânicas e digitais de expressão. som, frequentemente gerado por instrumentos modificados e sintetizadores, torna-se tanto um meio quanto um protagonista da narrativa, mostrando processo de transformação das experiências corporais em formas artísticas efêmeras.

O projeto de Zaradny *Reconstruction* (2015), exibido na Galeria Starter em Varsóvia, um exemplo de como artista utiliza instalações sonoras para analisar memória e seu impacto na identidade. Esta instalação combinou elementos visuais e sonoros, convidando público explorar um espaço que era tanto material como efêmero. Zaradny fez aqui uso de formas minimalistas que remetiam para conceitos abstratos de identidade, destacando importância da audição atenta e da experiência espacial.

No contexto da performance, Anna Zaradny combina elementos de música experimental com composições audiovisuais, como ficou patente em projetos, tais como *Go Go Theurgy* (2016). Neste projeto, artista explorou as relações entre som e espiritualidade, enfatizando complexidade da percepção humana e os processos de formação da identidade num mundo dominado pela tecnologia.

A sua atividade também uma reflexão sobre som como veículo transmissor de memórias num espaço de diálogo. Nas performances realizadas no âmbito dos festivais Musica Genera, Zaradny explora os conceitos de pertença e transitoriedade. sua abordagem, que combina som, espaço e corporalidade, cria novas possibilidades para representação performativa, abrindo-para experiências multidimensionais que destacam significado contemporâneo da identidade na arte.

O denominador comum dos trabalhos performáticos dos artistas polacos tentativa de compreender e representar identidade como um processo em constante mudança, influenciado por experiências, interações com os outros e dinâmica do ambiente envolvente. Os seus trabalhos passam ser encarados com um comentário universal que, embora enraizado em contextos locais, abre caminho para diálogo no cenário internacional. identidade, na performance polaca, ao mesmo tempo uma experiência individual e um espaço para construir pontes entre narrativas culturais diversas.

Zuzanna Janin,
FIGHT + RING
(*Femmage a Ana Mendieta*),
2001-2024,
fot. arquivo da artista

A corporalidade constitui a base da performance contemporânea polaca, na qual o corpo do artista é utilizado para transmitir uma mensagem e ressoa com diversos aspectos sociais, culturais e emocionais. Os artistas polacos, recorrendo à tradição da performance, exploram os limites da corporalidade, tratando os seus corpos como campos experimentais para investigar questões de identidade, memória, relações sociais e interação com o público.

Zuzanna Janin, uma das figuras mais importantes da performance contemporânea polaca, explora nos seus trabalhos o corpo como meio de comunicação e lugar de confronto para o mundo circundante. O seu trabalho lendário *FIGHT* (2001) é um projeto singular, no qual a artista enfrenta um combate simulado de boxe com um pugilista profissional. Esta performance foi registada numa série de vários combates de treino, cujas gravações em vídeo revelam a intensidade do envolvimento físico e emocional. Assumindo o papel de pugilista, Janin investigou os limites da sua resistência, enquanto confrontava o público com questões universais sobre violência, competição e força. O combate, embora desprovido de um objetivo desportivo final, transformou-se numa narrativa simbólica sobre tensões sociais, culturais e emocionais. O uso do corpo como „campo de batalha” tentou mostrar a vulnerabilidade e a força do cada indivíduo perante a opressão ou as normas sociais. O vídeo desta performance tornou-se um ponto de partida para uma ampla reflexão sobre os mecanismos de exclusão, dominação e emancipação.

I Saw My Death (2003) é um projeto que levanta questões sobre a experiência universal do destino humano: O que significa a partida de alguém? Que marcas deixa uma pessoa que já não está presente? E como é o mundo onde estamos ausentes? A instalação de Janin evoca uma profunda reflexão sobre a ausência como um estado tanto físico quanto emocional, referindo-se à efemeridade da existência humana e ao seu significado no espaço.

Os projetos de Zuzanna Janin oscilam constantemente em torno dos temas de lugar, memória e tempo, explorando as questões de exclusão e ausência. Ao criar esculturas, instalações de vídeo e performances, a artista envolve o público num espaço onde fragmentos de memórias privadas se convertem em matéria-prima para uma reflexão universal. Nos seus trabalhos, Janin transforma experiências pessoais, confrontando-as com a memória coletiva e com questões sociais e políticas contemporâneas, criando uma narrativa entre o que é individual e o que é comum.

As performances que integram a sua narrativa funcionam como ferramentas de visualização daquilo que é fu-

gaz e transitório, inscrevendo as experiências pessoais da artista num contexto mais amplo de memória e mudança no mundo.

Konrad Juściński é um artista cuja obra se baseia na investigação das relações entre espaço, objeto e acaso. As suas performances, frequentemente realizadas sob a forma de instalações e projetos interativos, exploram os conceitos de transitoriedade, efemeridade e a relação do ser humano com o ambiente. No projeto *A Safe Place – The Utopia of Transience* (2023), realizado durante a sua residência no Centro de Atividade Criativa em Ustka (Polónia), Juściński abordou a ideia de „lugar seguro” no contexto da sua utopia.

Esta obra concentrou-se na criação de formas espaciais abstratas que simbolizavam a efemeridade das memórias e dos significados. O artista experimentou com intervenções minimalistas, que provocavam uma reflexão sobre a relação entre o espaço e a presença humana. A sua prática artística, baseada em processos espaciais, tem também incluído elementos de interação com o público através de workshops e ações participativas.

Nos seus projetos, Juściński não se foca diretamente na corporalidade como meio artístico, mas sim nos aspectos espaciais da experiência e da comunicação. As suas obras são interpretadas como um campo de contemplação sobre a transitoriedade e a não permanência da existência humana no contexto do mundo circundante.

A obra de Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz destaca-se por uma abordagem única à corporalidade como um processo de transformação constante. O seu corpo é uma tela viva, onde emoções, tensões sociais e experiências pessoais encontram expressão. Nas suas performances e trabalhos realizados no âmbito do teatro *Patrz Mi Na Usta*, Dziemaszkiewicz trata a corporalidade como um meio para criar narrativas sobre a efemeridade, a complexidade das relações interpessoais e o diálogo com o público.

Dziemaskiewicz utiliza frequentemente formas de expressão física intensas, que se equilibram na fronteira entre a arte performativa, a coreografia e as artes visuais. Nas suas performances, recorre a gestos quotidianos, transformando-os em expressões artísticas. Este processo é visível em projetos como *Belladonna* (2007), onde o movimento e o gesto se tornam veículos de emoção e reflexão sobre o papel do corpo na sociedade.

As suas ações performáticas também estão profundamente enraizadas na relação com o espaço. Um exemplo é a série de performances realizadas em locais pós-industriais, onde o artista dialoga com a arquitetura envolvente, criando espaços de transformação simbólica. Aqui, o corpo do artista confronta-se com a austeridade do espaço, destacando ao mesmo tempo a sua materialidade e efemeridade.

Outro elemento importante na obra de Dziemaskiewicz é a interação com o público. As suas performances rompem as barreiras entre o artista e o público, incitando os espectadores a participarem ativamente e a criarem a experiência artística. Assim, a corporalidade deixa de ser apenas o meio do artista e torna-se uma plataforma de diálogo e partilha coletiva.

Anna Zaradny, conhecida principalmente pelos seus trabalhos audiovisuais, não ignora a corporalidade como elemento-chave nas suas performances e instalações. Na sua obra, o corpo, embora nem sempre diretamente presente no espaço performativo, está tacitamente presente como recetor de som e meio de experiência espacial. A corporalidade nas obras de Zaradny remete para a forma como o som e o espaço influenciam as percepções somáticas do espectador, sublinhando a dimensão física da percepção.

Um exemplo disso é a instalação sonora *Rondo Denoting Circle* (2016), na qual Zaradny explora a ideia de movimento do corpo no espaço como resposta ao som. Os espectadores tornam-se parte de um processo dinâmico, no qual o som parece „fluir” através dos seus corpos, alterando a forma como percebem o espaço à sua volta. Esta obra demonstra como o som, através da sua materialidade, pode moldar a experiência corporal, obrigando os participantes a uma reação ativa – tanto física como emocional.

Nas suas performances, Zaradny utiliza composições sonoras precisas, concebidas para impactar os sentidos dos espectadores. Desta forma, cria „paisagens sonoras” que envolvem o corpo como parte integrante da experiência artística. Nesses projetos, a corporalidade não reside apenas na ação física, mas na ressonância somática – os sons criados por Zaradny vibram literalmente nos corpos dos ouvintes, tornando-se uma forma de comunicação não-verbal.

Tongue of Venus (2012), uma das suas obras audiovisuais, combina vídeo minimalista com uma composição sonora intensa, na qual a corporalidade é explorada através da metáfora da língua – tanto como órgão de comunicação como veículo de sensualidade. Nesta obra, Zaradny contrapõe elementos orgânicos da corporalidade à precisão tecnológica, enfatizando como o corpo e a tecnologia podem cooperar na criação de experiências performativas.

Durante a sua residência no Elektronmusikstudion (EMS) em Estocolmo (2016), Zaradny concentrou-se na exploração da relação entre o movimento do corpo e o espaço acústico. O resultado destas experiências foram performances onde a paisagem sonora obrigou os participantes a movimentarem-se de maneira específica, revelando como o som pode „controlar” o corpo, ao mesmo tempo que destaca a sua autonomia.

Para Zaradny, a corporalidade está intrinsecamente ligada à percepção – as suas obras lembram-nos de que a receção do som, do espaço e da tecnologia ocorre sempre através do corpo. Assim, todo o seu trabalho redefine a corporalidade, a qual é revelada não apenas como uma presença física, mas também como um espaço onde se entrelaçam som, tecnologia e emoções.

A arte da performance polaca é rica em exemplos onde o corpo do artista se torna uma ferramenta de crítica social e um meio de diálogo com o público. Os artistas utilizam os seus corpos para destacar tensões derivadas de normas sociais, opressões e condições políticas. A performance transforma-se num espaço onde a corporalidade pode ser simultaneamente libertação e limitação.

Neste contexto, as obras de Zuzanna Janin e as ações performativas de Konrad Juściński constituem confissões artísticas profundamente pessoais e, ao mesmo tempo, universais. Janin, no seu diálogo com a história e com as normas sociais, apresenta o corpo como portador de memória e campo de batalha contra estruturas opressivas, enquanto Juściński explora a efemeridade das memórias e a relação entre o corpo e o espaço, enfatizando a transitoriedade da experiência humana.

A corporalidade na performance polaca também se refere a temas mais universais, como as relações entre o individual e o coletivo, a materialidade e a espiritualidade ou o confronto entre a privacidade e o espaço público. Anna Zaradny, nos seus trabalhos audiovisuais, expande o campo da corporalidade para incluir a experiência somática do som e do espaço. Nas suas obras, o corpo do espectador torna-se um participante ativo do processo artístico, vibrando com a paisagem sonora que redefine o espaço e a forma como este é experienciado. Por outro lado, Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, através dos seus trabalhos baseados no envolvimento físico do corpo, tais como performances realizadas em espaços noturnos, aponta para a fluidez das normas de género e a importância da liberdade corporal. As suas obras exploram os limites entre a privacidade e o público, criando um espaço onde o corpo é simultaneamente uma ferramenta de expressão e de crítica social.

No contexto da performance polaca, a corporalidade é mais do que um meio – é um instrumento de revisão, subversão e construção de novas narrativas. É uma dimensão onde o corpo, em toda a sua complexidade e fragilidade, se torna um elemento central do diálogo artístico com o mundo. Artistas como Zuzanna Janin, Konrad Juściński, Anna Zaradny e Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz demonstram que, através do corpo, é possível não apenas contar histórias, mas também mudar a forma como os espectadores percebem a si próprios e o seu lugar na sociedade. Por conseguinte, a corporalidade na performance polaca acaba por ser uma forma de linguagem universal que ultrapassa fronteiras culturais e permite criar um profundo diálogo com o público.

Konrad Juściński,
*Visualizations of Unknown
Landscapes III*, 2016,
fot. Patrícia Corrêa

Krzysztof Leon
Dziemaskiewicz,
Die Badende, Berlin, 2024,
fot. Monika Pyzunia Presz

Zuzanna Janin,
Takotsubo, Heart, 2017-2024
fot. arquivo da artista

Na performance, o processo criativo é muitas vezes mais importante do que o resultado final. O que acontece durante a ação — a improvisação, a mudança, a interação com o público — define a dimensão final da obra. A performance contemporânea polaca coloca particular ênfase na processualidade, tratando a performance não como um evento fechado, mas como um diálogo dinâmico entre o artista, o público e o espaço.

Zuzanna Janin, na sua prática artística, explora de forma consistente a processualidade como um elemento central da performance. Os seus trabalhos remetem amiúde para o conceito de transformação, tempo e experiência pessoal, que se tornam pontos de partida para reflexões sobre questões sociais e culturais universais. No projeto *SHAME*, realizado no Porto, a artista investiga os mecanismos de vergonha como uma ferramenta de controlo social. O processo desta obra está intimamente ligado à transformação dos materiais — alcatrão e penas — que mudam ao longo da performance, simbolizando a efemeridade das emoções e o seu impacto no corpo e no espaço.

Noutros projetos, a artista utilizou o boxe como uma metáfora da luta social e pessoal. A processualidade desta obra manifesta-se na tensão física e emocional que se intensifica durante o combate simulado, mostrando como o processo se torna uma parte integral da obra, tanto a nível artístico como pessoal.

Os trabalhos de Janin deixam claro que a arte da performance não se resume ao resultado, mas ao processo contínuo de descoberta, experimentação e transformação dos materiais e dos significados. Graças a esta abordagem, as suas obras adquirem ressonância no público, convidando-o a refletir sobre as suas próprias experiências e relações com o mundo que o rodeia.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz explora há anos os limites da corporalidade e do processo nas suas performances. Apresentações, como aquelas que realizou em espaços de clubes e galerias, destacam a performance como um ritual, no qual o corpo do artista se torna um meio de transformação processual. Nos seus numerosos projetos, o artista utilizou a dança e o movimento como instrumentos para explorar a transitoriedade

e a mutabilidade. A processualidade da sua obra manifesta-se na sua forma aberta — cada nova apresentação transforma os pressupostos anteriores, fazendo da performance uma estrutura viva.

Konrad Juściński, trabalhando com formas improvisadas, concentra-se no processo como o principal meio de expressão. As suas performances, realizados em espaços públicos, muitas vezes envolvem espectadores casuais, que se tornam participantes do processo criativo. Assim, as suas apresentações mostram como a interação e a espontaneidade podem alterar as premissas originais da obra, transformando-a num processo multidimensional, em vez de uma forma fechada.

Anna Zaradny introduz na performance polaca uma perspetiva audiovisual única, na qual o processo constitui um elemento fundamental. As suas instalações sonoras desenvolvem-se no tempo e no espaço, envolvendo o espectador na experiência processual do som e do espaço. Nas obras de Zaradny, a processualidade não se limita à presença física do artista — é também a exploração dos limites da perceção e da coexistência do som e da imagem num diálogo dinâmico.

No âmbito da performance polaca, a processualidade deve ser vista tanto como uma ferramenta artística, como uma forma de filosofia criativa. Em vez de se concentrar na obra acabada, os artistas enfatizam a mudança contínua, à abertura e à interação. A performance passa a ser mais do que ação, já que é também um espaço de exploração que evolui diante dos olhos do público, incentivando-o a envolver-se e a refletir.

Zuzanna Janin,
COVER (Little), 1992,
fot. arquivo da artista

A performance contemporânea da Polónia destaca-se pela capacidade de abordar temas relacionados com a diversidade cultural e histórica, refletindo tanto as condicionantes locais como os desafios globais. A história rica da Polónia enquanto país de influências culturais complexas — desde as tradições eslavas orientais até às ideias ocidentais do Renascimento e do Iluminismo — criou um espaço no qual a performance se tornou um meio de reflexão sobre a identidade cultural, as relações interculturais e a globalização.

Zbigniew Warpechowski, um dos mais importantes pioneiros da arte performativa, criou uma linguagem artística única baseada na espontaneidade e no uso do corpo como meio de expressão central. Desde as suas primeiras obras, como p.ex., *Kwadrans poetycki* (1967), o artista jogou com diversas formas de improvisação, combinando palavras, movimento e objetos do quotidiano. Nas suas performances, a corporalidade e o envolvimento pessoal estabeleciam uma relação profunda entre o criador e o público. Warpechowski acreditava que a essência da performance reside no momento criativo que transcende a forma artística estabelecida. Trabalhos do artista, tais como *Talerzowanie* (1971) ou *Champion of Golgotha* (1978), remetem para uma simbologia poética, onde são exploradas questões de transitoriedade, espiritualidade humana e restrições sociais. A improvisação e a imprevisibilidade conferem-lhes uma força de impacto que motivava o público para a reflexão acerca da realidade circundante. Com a sua arte, Warpechowski quebrou padrões, mostrando que o ato criativo pode ser um instrumento de análise existencial e que a presença do corpo no espaço performático é um testemunho das buscas artísticas eternamente atuais.

Jerzy Bereś, uma figura central da arte performativa da Polónia, utilizou o seu corpo como meio através do qual fundia antigos rituais com comentários sociais contemporâneos. As suas performances inspiravam-se na simbologia da cultura popular, em rituais religiosos e na mitologia popular, criando uma ponte entre os valores

tradicionais e o discurso moderno. Nas obras de Bereś, materiais brutos como madeira, pedra e linho, além de desempenharem a função de totens ligados à espiritualidade eslava, também funcionavam como instrumentos de reflexão universal sobre a liberdade e a condição social. Bereś, recorrendo à nudez e ao minimalismo formal, incitava ao diálogo sobre a identidade polaca, ao mesmo tempo que introduzia contextos locais em discursos globais. Obras, como *Ołtarze* (1972) ou *Rytuały* (1976) tornaram-se espaços de confronto entre a espiritualidade e a realidade política, onde a tradição popular colidia com a rebeldia vanguardista. Por meio dessas obras, o artista criou um espaço no qual o passado e o presente coexistiam, levantando questões sobre o que há de universal num mundo em constante mudança.

A performance polaca funciona frequentemente como uma ponte entre narrativas locais e discursos globais. Os artistas desta área têm por referência quer tradições locais que incluem rituais eslavos ou católicos, quer questões contemporâneas, como as migrações, as crises sociais globais e os desafios ambientais. Desta forma, a performance polaca assume o papel de espaço para troca de ideias e experiências, onde a tradição encontra a modernidade e os contextos locais adquirem significados universais.

O diálogo intercultural na performance polaca é também uma tentativa de responder aos desafios do mundo contemporâneo, nos quais estão incluídos o aumento das tensões políticas, as desigualdades sociais e as fronteiras culturais em constante mudança. Graças a artistas que exploram corajosamente estes temas, a performance, além de ser uma forma de expressão artística, é um instrumento de reflexão sobre um mundo que necessita cada vez mais de compreensão, empatia e receptividade ao pluralismo.

A performance contemporânea da Polónia é um elemento fundamental do discurso artístico global, graças à sua capacidade de combinar uma perspectiva individual com uma mensagem universal. Essa fusão entre tradição e modernidade, localidade e globalidade, permite que os artistas polacos alcancem com êxito um público vasto em todo o mundo. As suas obras carregam histórias pessoais, mas também mensagens universais sobre identidade, comunidade, memória e a condição humana no mundo contemporâneo.

A obra de Tadeusz Kantor constitui um ponto de referência essencial para entender o desenvolvimento da performance polaca como uma forma de arte que transcende fronteiras culturais. *Panoramiczny happening morski* (1967) foi um dos seus trabalhos mais complexos e multifacetados, no qual o acaso, a improvisação e o jogo consciente com a tradição artística são combinados. Neste happening monumental, Kantor envolveu a paisagem, banhistas acidentais e artistas convidados, criando um espaço onde as fronteiras entre arte, natureza e vida quotidiana se dissolvem. O happening, composto por vários episódios, constitui uma síntese dinâmica de movimento, som e ações corporais, ao mesmo tempo que recorre a motivos clássicos da pintura e experiências modernistas. Kantor, caminhando pela praia com o seu traje apelativo e dando ordens através de um megafone, dirige o desenrolar dos acontecimentos, ainda que o elemento-chave seja o impacto incontornável dos elementos naturais. O resultado foi uma performance que se transformou numa

luta autêntica dos participantes contra as ondas, conferindo-lhe a dimensão de um espetáculo genuíno e imprevisível. Ao incorporar a natureza e acontecimento fortuitos, Kantor põe em causa as hierarquias tradicionais da arte, redefinindo-a como um processo vivo, em que qualquer pessoa, independentemente da sua preparação prévia, se torna parte do ato criativo. Os seus trabalhos conseguiram demonstrar que a performance pode ser uma forma aberta a diversas interpretações, com uma mensagem universal sobre a existência humana e a relação com o ambiente, com uma ressonância que se faz sentir tanto em participantes locais como num público internacional.

Ewa Partum, uma das precursoras da performance polaca, nos seus projetos artísticos não só ultrapassou os limites da arte conceptual, como também abriu espaço para uma reflexão sobre a identidade feminina, o corpo e as expectativas sociais. As suas performances, como *Zmiana* (1974) ou *Samoidentyfikacja* (1980), introduziram uma linguagem visual e intelectual intransigente, na qual o corpo feminino é objeto de análise e meio de diálogo crítico com a cultura patriarcal. Em *Zmiana*, com metade do seu rosto „envelhecido”, a artista expôs a obsessão cultural em torno da juventude e da beleza como principais critérios de valorização das mulheres. Por outro lado, em *Samoidentyfikacja*, Ewa Partum interveio diretamente no espaço público, onde o seu corpo nu – integrado na paisagem urbana através de fotomontagens – simbolizou a rejeição das normas sociais impostas. O público foi forçado a perceber o corpo tanto como forma de arte quanto

Anna Zaradny,
Rondo Denoting Circle, 2016,
fot. Grzegorz Mart

como parte de um discurso social que redefiniu a presença feminina no espaço público. Nestas performances, a artista questiona continuamente o lugar da mulher na arte e na sociedade, construindo uma ponte entre a experiência pessoal e os problemas universais de identidade e exclusão. A sua obra, que transcende a estética e o formalismo, permanece como um manifesto da liberdade de expressão e do direito de redefinir a feminilidade segundo os seus próprios termos.

O artista Paweł Althamer transformou a performance numa linguagem não só de expressão artística, como também num instrumento para redefinir o quotidiano. Althamer vê a performance como um processo coletivo, no qual o artista é apenas um dos elos. O espaço, os espectadores e as suas interações criam uma totalidade orgânica, distante da hermeticidade artificial das galerias. Num daqueles considerados os seus projetos mais importantes, nomeadamente em *Wspólna sprawa* (2009), os habitantes do quarteirão Bródno, em Varsóvia, vestidos com fatos dourados, transformaram o seu bairro numa cenografia que remetia para a ficção científica. Numa jornada simbólica, os habitantes viajam para Bruxelas num Boeing dourado, redescobrimo-se como parte de uma história e transformação comuns. Este acontecimento reflete a característica central do trabalho de Althamer: a crença no poder da comunidade – para ele, a arte é um ritual, e cada participante é coautor. Althamer joga com o espaço público e com a própria identidade. Na performance *Autoportret jako biznesmen* (2002), no Sony Centre em Berlim, libertou-se dos acessórios do quotidiano – fato, pasta, telefone – simbolizando a recusa das opressivas estruturas da vida moderna. Com efeito, a sua arte suscita a questão: quem somos quando tiramos as máscaras sociais e abandonamos os padrões? Para Althamer, a performance não é um espetáculo – é, pois, um processo, uma forma aberta e inacabada que lembra que a arte não termina com o fim da exposição. É iniciada quando as pessoas começam a agir conjuntamente, ultrapassando as barreiras entre o criador e o público. Na sua obra, não há espaço para o distanciamento – o que é pessoal torna-se comum, e o espaço público transforma-se num campo de negociação de novos significados.

Katarzyna Kozyra, uma das mais reconhecidas artistas contemporâneas polacas, demonstra como a performance pode ser utilizada para quebrar estereótipos e explorar a identidade. No projeto *W sztuce marzenia*

stają się rzeczywistością (2003–2009), a artista assumiu vários papéis, desde uma diva de ópera até um sócia de drag queen, questionando os limites de género, masculinidade e feminilidade. Trabalhos como *como a performance Diva – Reinkarnacja* (2005), onde atua numa jaula de metal, vestida como uma cantora de ópera nua, ou *II Castrato* (2006), no qual ocorre uma castração encenada e os papéis de género se misturam, estão repletos de provocação e autoironia. Kozyra muda nas suas obras de identidade com fluidez, sublinhando o carácter performativo do género e as convenções sociais a ele associadas. Criou, pois, um domínio onde a alta cultura, como a ópera, se encontra com elementos da cultura pop e da vida noturna, levando o público a refletir sobre a inconsistência das normas sociais. As suas apresentações em espaços públicos e galerias, como foi o caso da performance intitulada *W hołdzie Glorii Viagrze. Przyjęcie urodzinowe* (2006) ou *Madonna z Pelago* (2005), constituem experiências conscientes que desafiam os hábitos do público, originando debates sobre diversidade e incluem num contexto global.

Honorata Martin, representando a nova geração de performers polacos, cria projetos que trazem a performance para o quotidiano, explorando os limites da resistência psicológica, física e relacional. Os seus trabalhos, como *Wyjście w Polskę* (2013) ou *Zadomowienie* (2015), são uma forma de peregrinação espiritual contemporânea, onde experiências pessoais se convertem numa proclamação universal sobre a condição humana. Honorata Martin combina temas locais com amplas narrativas sociais, abordando questões de nomadismo moderno, hospitalidade e transformação dos laços comunitários, utilizando a performance como um veículo de troca global de experiências e reflexões sobre identidade.

A performance polaca, na sua essência, relembra o valor da experiência direta e do contacto autêntico, cada vez mais ameaçados num mundo dominado pelas tecnologias digitais e pelos meios de comunicação em massa. Ao contrário da realidade virtual, a performance oferece um espaço onde o espectador se torna participante, e as emoções e mensagens do artista o afetam de forma direta e intensa. Deste modo, a performance polaca, independentemente do contexto cultural, continua a ser uma forma de arte que envolve, inspira e incita à reflexão sobre o que nos une como seres humanos.

[Redação]

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz (nascido a 15 de julho de 1963 em Lipiany, Polónia) é um artista visual versátil, performer, coreógrafo e criador de objetos espaciais únicos, utilizando materiais como fita adesiva e materiais reciclados. A sua obra, que abrange a performance, o teatro, as instalações e a coreografia, combina artes visuais e dança, explorando temas de identidade, emoção e transformação.

Em 1982, concluiu o ensino secundário em Pyrzyce e, posteriormente, iniciou o ensino superior do departamento de Economia da Produção na Universidade de Gdańsk, em Sopot. Durante os seus estudos, participou ativamente na vida artística de Trójmiasto, colaborando com o Centro Académico de Teatro e o Teatr UG Warunkowy, sob a direção de Marek Gałazka. Foi também membro da organização dos Encontros Teatrais de Sopot.

A partir de 1987, esteve associado ao Teatr Ekspresji de Wojciech Misiuro, como bailarino, coreógrafo e assistente de encenação. Nesse período, participou em inúmeras produções teatrais, televisivas e festivais, como *The Dead Can Dance* (1988), *City of Men* (1994) e *De Aegyptio – Egyptian Opera* (1995). Entre 1995 e 1999, fundou o seu próprio teatro *Patrz Mi Na Usta*, em Sopot, que começou a dirigir também em Berlim em 1997.

A prática performativa deste artista caracteriza-se por uma extraordinária diversidade de formas e conteúdos. Dziemaszkiewicz combina teatro físico, dança contemporânea, elementos da arte queer e performances site-specific, conferindo aos seus projetos um caráter profundamente emocional e frequentemente provocador. Tanto o espaço quanto o público tornam-se partes integrantes da narrativa. As suas performances abordam muitas vezes a fluidez da identidade, a corporalidade e a transformação enquanto experiências estéticas e espirituais.

Após regressar à Polónia em 2004, continuou o seu intenso trabalho artístico, desenvolvendo o teatro *Patrz Mi Na Usta* e colaborando com o Fórum de Integração da Ciência, Cultura e Arte de Sopot (SFINKS). As suas performances, como *Hungrige Herzen* (2010), *performIA* (2017–2020) e as atividades no âmbito da exposição

Thierry Mugler: Couturissime (2019), receberam reconhecimento tanto na Polónia como no estrangeiro.

Em 2014, voltou a Berlim, onde continua a desenvolver formas artísticas inovadoras no campo da técnica taping art, combinando materiais reciclados e experimentando formas espaciais. Neste período mais recente, conheceu Manfred Thierry Mugler, designer de moda francês, com quem manteve uma relação até, em 2021, ano em que Mugler morreu. A perda do parceiro inspirou Dziemaszkiewicz a criar uma série de obras que homenageiam a sua relação.

A sua arte, apresentada em galerias, clubes e teatros, explora continuamente temas de identidade, relações interpessoais e emoções. Dziemaszkiewicz participa ativamente na cena artística quer de Berlim quer da Polónia, e a sua obra inspira gerações de artistas. Nos últimos anos, foram realizados dois documentários sobre a sua vida e obra: *Like Leon* (2021, realização de Marek Nurzyński) e *Leon* (2022, realização de Wojciech Gostomczyk).

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz é uma figura de relevo na cena artística polaca e internacional, cuja obra desafia continuamente os limites da arte performativa, do teatro e das artes visuais. A sua jornada artística teve início nos anos 80, quando integrou o Teatr Ekspresji de Wojciech Misiuro. A atividade deste teatro, caracterizada pela intensa fisicalidade e pela exploração dos aspetos psicológicos da existência humana, tornou-se o ponto de partida para as futuras buscas artísticas de Dziemaszkiewicz. Como bailarino e assistente de coreografia, participou em inúmeras produções, como *The Dead Can Dance* (1988) e *City of Men* (1994), que se tornaram marcos na história do teatro polaco.

*Edge Zones Art Centre,
Miami, 2017,
fot. Manfred Thierry Mugler*

Em 1995, Dziemaszkiewicz fundou o teatro *Patrz Mi Na Usta*, que rapidamente se tornou uma plataforma para as suas experiências artísticas interdisciplinares. As suas performances, como *National Drag Queen* (2001) e *Belladonna* (2007), apresentam uma estética queer, combinando reflexões sobre identidade de género com coragem e provocação artística. Nestes projetos, o corpo e as emoções funcionam como meios para explorar a complexidade da natureza humana e a sua constante transformação. Em 1997, o artista transferiu a sua atividade para Berlim, onde colaborou com o teatro *Moving M3* e o teatro *Babcia Zosia*, desenvolvendo a ideia de performance como um diálogo com o espaço e o público.

Em Berlim, Dziemaszkiewicz alcançou reconhecimento internacional, colaborando com a artista alemã Mariola Brillowska em projetos multimédia como *Ritual Kanibalski* (2006). As suas práticas artísticas evoluíram para formas cada vez mais complexas, combinando teatro físico, dança contemporânea e artes visuais. Desde 2016, o artista também se dedica à conceção de objetos espaciais a partir de materiais reciclados, utilizando a técnica *taping art*. As suas exposições, como *In Progress* (2017) e *Skurkil Aber Schön* (2018), demonstram as suas contínuas inovações e a capacidade de adaptação às condições artísticas em constante mudança.

Os temas centrais da obra de Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz incluem a identidade, a corporalidade e a transformação emocional. Tanto nas suas performances quanto nas suas obras visuais, o artista explora as relações interpessoais, as interações com o espaço e as possibilidades de reinterpretar formas artísticas tradicionais. A sua arte, impregnada de emoções intensas e narrativas provocadoras, inspira constantemente e convida à reflexão sobre o papel da arte no mundo contemporâneo. Atualmente, atua nas cenas artísticas de Berlim e da Polónia, combinando a sua vasta experiência com novas formas de expressão, lembrando-nos do poder transformador como um aspeto central da experiência humana.

1987 - 1998

TEATR EKSPRESJI

1988	<i>The Dead Can Dance</i> (Gdynia, Polónia)
1990	<i>The Dantonians</i> (Gdynia, Polónia)
1991	<i>ZUN</i> (Chorzów, Polónia)
1992	<i>De Aegyptio</i> (Katowice, Polónia)
1992	<i>Idols of Perversion</i> (Chorzów, Polónia)
1993	<i>Collegium No. 24</i> (Chorzów, Polónia)
1994	<i>City of Men</i> (Gdynia, Polónia)
1995	<i>Passion</i> (Gdańsk, Polónia)
1997	<i>Tango</i> (Gdańsk, Polónia)
1998	<i>Cantata</i> (Gdańsk, Polónia)

1992 - 2024

SFINKS

2000	<i>Sopot in Berlin</i> (Berlim, Alemanha)
2007	<i>Polka Galopka</i> (Rio de Janeiro, Brasil)
2009	<i>Macbeth</i> (Gdańsk, Polónia)
2010	<i>EXPO</i> (Xangai, China)
2011	<i>Temple of All Arts</i> (Gdańsk, Polónia)
2012	<i>Sopot Art Opera</i> (Sopot, Polónia)
2022	<i>30 Years of SFINKS</i> (Sopot, Polónia)
2024	<i>Shakespeare on the Catwalk</i> (Gdańsk, Polónia)

1995 - 2019

TEATR PATRZ MI NA USTA

1995	<i>Solstice</i> (Gdańsk, Polónia)
1998	<i>Radio Metaphysic</i> (Sopot, Polónia)
2001	<i>National Drag Queen</i> (Berlim, Alemanha)
2024	<i>Cafe Domino Invites You</i> (Sopot, Polónia)
2005	<i>Live Act</i> (Sopot, Polónia)
2006	<i>Roses Mountain</i> (Sopot, Polónia)
2007	<i>Belladonna</i> (Sopot, Polónia)
2008	<i>Girls from Hare's Hill</i> (Gdańsk, Polónia)
2010	<i>Hungrige Herzen</i> (Gdańsk, Polónia)
2013	<i>Danger Zone</i> (Gdańsk, Polónia)
2013	<i>I Will Stay Here Forever</i> (Sopot, Polónia)
2015	<i>Octopus</i> (Sopot, Polónia)
2018	<i>Atman</i> (Sopot, Polónia)

1996 - 2000

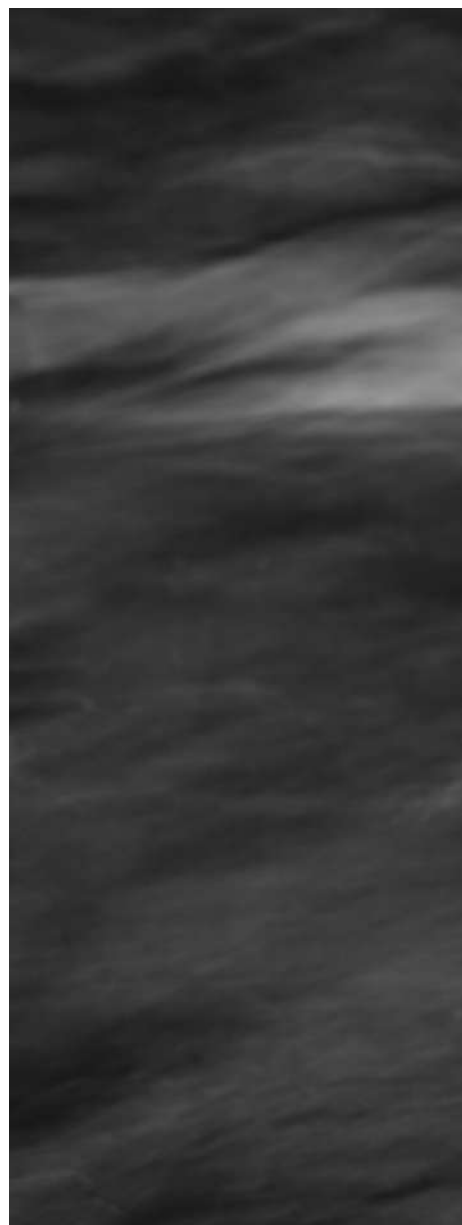
MOVING M-3 THEATRE

1996	<i>Matrosen Liebe</i> (Berlim, Alemanha)
1997	<i>ExCodEx</i> (Ludwigshafen, Alemanha)
1997	<i>Salz im Fleisch</i> (Berlin/Mannheim, Alemanha)
1998	<i>Berlin Transport ISO</i> (Ludwigshafen, Alemanha)

2004 - 2012

COLABORAÇÃO COM MARIOLA BRILLOWSKA

2004	<i>Polish Hospital</i> (Berlim, Alemanha)
2005	<i>Hond</i> (Hamburgo, Alemanha)
2006	<i>Ritual Kanibalski</i> (Hamburgo, Alemanha)
2008	<i>KIM & KIM</i> (Hamburgo, Alemanha)
2009	Presentation of Students' Diplomas at the University of Art (Offenbach am Main, Germany)
2011	<i>Universum</i> (Berlim, Alemanha)

Kunstraum Berlin, 2021,
fot. Monika Pyzunia Presz

Kunstraum Berlin, 2021,
fot. Monika Pyzunia Presz

2018 - 2025

PERFORMANCES

2018	In Out Festival (CSW Łaźnia, Gdańsk, Polónia)
2018	Kunstraum Berlin (Berlim, Alemanha)
2018	Festival of Naked Form (ASP Gdańsk, Polónia)
2018	<i>Galerie Bureau</i> (Nova Iorque, EUA)
2019	Opening of the exhibition <i>Thierry Mugler Couturissime</i> (Museum of Fine Arts, Montreal, Canadá)
2019	Opening of the exhibition <i>Thierry Mugler Couturissime</i> (Kunsthalle, Roterdão, Países Baixos)
2019	<i>Museum of Curiosities</i> (SFINKS, Sopot, Polónia)
2019	Shakespearean Theatre (Gdańsk, Polónia)
2019	Edge Zones Gallery (Miami, EUA)
2019	Susanne Bartsch Folie (McKittrick Hotel, Nova Iorque, EUA)
2020	<i>Museum of Curiosities</i> (SFINKS, Sopot, Polónia)
2020	<i>Poland Now</i> (Op-enheim, Wrocław, Polónia)
2020	<i>Galerie Bureau</i> (Nova Iorque, EUA)
2020	Overmorrow Festival (Wilde Renate, Berlim, Alemanha)
2020	<i>Poland Now</i> (Backsteinboot, Berlim, Alemanha)
2021	<i>Poland Now</i> (Kunstraum, Berlim, Alemanha)
2022	<i>Buthopolis</i> (Varsóvia, Polónia)
2022	Madnicity Pavilion (Bienal de Veneza, Itália)
2022	<i>Leon Totalny</i> (Pawilon 4 Kopuł, Wrocław, Polónia)
2022	Opening <i>KIT</i> (Berlim, Alemanha)
2022	<i>Smartcoop</i> (Berlim, Alemanha)
2022	<i>In the Middle of Nowhere</i> (Gdańsk, Polónia)
2022	<i>La Voix Humaine</i> (Galerie Nord, Berlim, Alemanha)
2023	<i>Women's World No. 1</i> (Pandora Galerie, Berlim, Alemanha)
2023	<i>Faces of Art</i> (Pinakoteka, Gdańsk, Polónia)
2023	Post Porn Festival (Kino Muranów, Varsóvia, Polónia)
2023	48 Stunden Neukölln Festival (Berlim, Alemanha)
2023	Slides Festival (Bydgoszcz, Polónia)
2023	Live Act at Antwerp Queer Arts Festival (Antuérpia, Bélgica)
2023	Opening <i>IKM</i> (Gdańsk, Polónia)
2023	<i>Rococo Madness</i> (Pawilon 4 Kopuł, Wrocław, Polónia)
2023	<i>Leon Performer</i> (NCK, Gdańsk, Polónia)
2024	<i>In the Middle of Nowhere</i> (Gdańsk, Polónia)
2024	<i>NYC Meets Berlin</i> (Dwie Zmiany, Sopot, Polónia)
2024	Interakcje Festival (Piotrków Trybunalski, Polónia)
2024	Malamut Festival (Ostrava, República Checa)
2024	Teatr Chrobrego (Zielona Góra, Polónia)
2024	<i>Brittleness</i> (Instytut Grotowskiego, Wrocław, Polónia)
2025	<i>Solastalgia</i> (Berlim, Alemanha)

KIT, Berlin, 2022,
fot. Monika Pyzunia Presz

Nowhere Land 2,
Gdańsk, 2024,
fot. Maja Kos

2017 - 2024 EXPOSIÇÕES

- 2017 *In Progress* (Galeria Dwie Zmiany, Sopot, Polónia)
- 2018 *Polifonia* (Berlim, Alemanha) – exposição coletiva
- 2018 *Skurriel Aber Schön* (Kisswerk, Weil am Rhein, Alemanha) – exposição coletiva
- 2019 *Museum of Curiosities* (SFINKS, Sopot, Polónia) – exposição coletiva
- 2021 *Taping Art* (Galeria Dwie Zmiany, Sopot, Polónia)
- 2021 Parte da exposição de Robert Kuśmirowski *Wpół do Jutra* (Cricoteka, Kraków, Polónia)
- 2021 *Muzeum osobliwości* (SFINKS, Sopot, Polónia) – exposição coletiva
- 2022 *MANF* (Kunstraum, Berlim, Alemanha) – dedicada a Manfred Thierry Mugler
- 2022 *Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz* (PDK, Pyrzyce, Polónia)
- 2023 *I Love to Make You Happy* (Galeria EL, Elbląg, Polónia) – dedicada a Manfred Thierry Mugler
- 2023 *Skurriel Aber Schön* (Kunstraum, Berlim, Alemanha)
- 2023 *Do widzenia do jutra* (Gdańska Galeria Miejska, Gdańsk, Polónia) – exposição coletiva
- 2023 *Faces of Art* (Pinakoteka, Gdańsk, Polónia) – exposição coletiva
- 2023 *Taping Art* (Dworek Sierakowskich, Sopot, Polónia)
- 2023 *Que(e)rgeschichten* (Klub der Polnischen Versager, Berlim, Alemanha) – curadora Marta Smolińska

2021 - 2024 OUTRAS ATIVIDADES

- 2021 Participação na campanha social *Pierwsza pomoc dla ludzkości*
- 2022 Filme *Like Leon* dirigido por Marek Nurzyński (PDK, Pyrzyce, Polónia)
- 2023 Estreia do filme *Leon* dirigido por Wojciech Gostomczyk (Festival de Cinema de Salónica, Grécia)
- 2023 Apresentação do filme *Leon* (Docs Against Gravity, Polónia)
- 2023 Prémio de Melhor Filme para *Leon* (Festival de Cinema de Sopot, Polónia)
- 2023 Exibição do filme *Like Leon* (Post Porn Festival, Berlim/Varsóvia, Polónia)
- 2023 Apresentação do filme *Leon* (Antwerp Queer Arts Festival, Bélgica)
- 2023 Apresentação do filme *Leon* (Festival de Cinema Przezrocza, Bydgoszcz, Polónia)

A performance de Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz no Porto será uma continuação das suas investigações sobre os limites entre a animalidade e a humanidade. O artista, como sempre, interroga a natureza humana, a definição das fronteiras entre o ser humano e o ser não-humano e, neste contexto, a forma como se manifesta a liberdade individual. Dziemaszkiewicz pretende, através desta apresentação, explorar essas fronteiras, dando espaço às emoções, instintos e reações subconscientes do corpo. Esta performance envolverá o espectador, forçando-o a refletir sobre a humanidade e selvajaria presentes em cada um de nós.

TEMA E INSPIRAÇÕES

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz aborda cada performance como um processo prolongado. A preparação inclui uma exploração detalhada do espaço onde a ação terá lugar. A visita ao local — a análise do espaço — é uma etapa fundamental, que introduz o artista num diálogo profundo com o ambiente. Dziemaszkiewicz adota um processo experimental, no qual cada ação emerge dos seus instintos e intuições. A preparação das suas performances assemelha-se à criação de um libreto, onde cada elemento é cuidadosamente planeado, deixando simultaneamente espaço para a espontaneidade, tão essencial na sua arte.

PROCESSO E PREPARAÇÃO

Os elementos que o artista utiliza nas suas ações — à guisa de exemplo, o rasgar de um fato de homem, a nudez, o uso de mel, tinta e fita adesiva e a exploração do corpo — estarão presentes no Porto, criando um ambiente intenso e multissensorial. Estes elementos têm como objetivo destacar a naturalidade e a força incontável da ação, bem como a transformação e a desconstrução. Através da nudez, o artista torna-se uma manifestação da liberdade do corpo, no seu verdadeiro estado primitivo. O fato, submetido a um processo de destruição, pode simbolizar as normas e restrições civilizacionais que Dziemaszkiewicz procura romper para libertar o verdadeiro "eu".

ELEMENTOS DA PERFORMANCE

O princípio básico da sua conceção é a transformação. O corpo é um veículo que muda, decompõe-se e reconstrói-se. Por um lado, há o processo de assimilação, no qual o artista interage com o ambiente e se torna parte dele. Por outro lado, também passa por uma destruição — tanto física (por exemplo, através da destruição da roupa) como psicológica, ao romper com as limitações previamente estabelecidas.

TRANSFORMAÇÕES E METAMORFOSES

A IDEIA DA NUDEZ E O PÚBLICO

A nudez na performance de Dziemaszkiewicz além de ato físico, constitui uma manifestação de alegria, espontaneidade e retorno aos instintos primitivos. A nudez pretende chocar o espectador e, ao mesmo tempo, convidá-lo a refletir sobre a natureza do corpo, os limites da privacidade e as normas sociais. O público torna-se uma testemunha do processo em que o artista não só se expressa, como também confronta os espectadores com as suas próprias crenças sobre o corpo, a vergonha e a nudez.

REAÇÕES E INTERAÇÕES COM O ESPAÇO

Dziemaszkiewicz tem, na sua obra, uma forte ligação ao espaço onde atua. No Porto, a sua apresentação será dinâmica — não apenas física, mas também mental. O espaço em si tornar-se-á um campo de experimentação de fronteiras, suscitando questões sobre os sentidos, os instintos e a liberdade individual. A sua atuação poderá evoluir em diferentes direções, dependendo das reações do espaço e do público, que terá um papel ativo na forma final do evento.

A performance de Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz no Porto será uma exploração do corpo, da superação dos padrões e normas aceites, bem como da transformação e desconstrução. Através de um processo em que o artista adotará uma abordagem destrutiva, confrontará o público com a sua imagem enquanto artista e levá-lo-á a refletir sobre as suas próprias emoções, instintos e natureza. Cortar a roupa, a utilização de mel, tinta e fita adesiva serão partes de um quebra-cabeças capaz de criar uma experiência profunda e inquietante, cheia de espontaneidade e, ao mesmo tempo, de reflexão profunda sobre o nosso corpo e o mundo ao nosso redor. Em nome da liberdade individual, esta apresentação combina conceitos antagónicos: a naturalidade e a civilização, a ordem e o caos, a vida e a destruição.

Dancing,
Galerie Zeitzone Berlin, 2019,
fot. Monika Pyzunia Presz

Die Badende,
Berlin, 2024,
fot. Monika Pyzunia Presz

Macbeth, Instytut Sztuki
Wyspa, Gdańsk, 2009,
fot. arquivo do artista

Polenbegeisterungswelle,
Kunstraum Kreuzberg, 2018,
fot. Manfred Thierry Mugler

ZUZANNA

Janin

ZUZANNA

ZUZANNA

Janin

ZUZANNA

Janin ZUZANNA

ZUZANNA *Janin*

Janin ZUZANNA

ZUZANNA

ZUZANNA

Janin ZUZANNA

ZUZANNA *Janin*

Zuzanna Janin (nascida em 1961, Varsóvia) vive e trabalha em Varsóvia, Londres e na Toscana. Em 1997 concluiu a Academia de Belas-Artes de Varsóvia. Em 2004 frequentou a École Cantonale d'Art (ECAV) em Sierre (Suíça), no âmbito de uma bolsa académica e artística Pro Helvetia na área dos novos média. Em 2016 obteve o título de doutora em artes na Universidade de Artes de Poznań, e em 2020 habilitação na Academia de Belas-Artes de Gdańsk. No passado, também usou os apelidos Baranowska (e Janin-Baranowska)

Nas suas esculturas e instalações, Janin utiliza de forma pioneira materiais variados e raramente encontrados na arte tradicional, como neveiro artificial, algodão doce, alcatrão e penas, cabelo humano, meias, tecidos, seda crua, lixa ou resíduos de construção. A artista aborda temas como o espaço, o tempo e a memória, assim como problemas relacionados com a exclusão, a ausência e a violência. Cria esculturas, instalações de vídeo e fotografia, bem como trabalhos performativos.

O tema central da sua obra é a abordagem conceptual com que visualiza processos, mudanças, comparações e a continuidade do que está "entre". A artista transforma fragmentos pessoais da sua memória, realçando experiências profundas e conferindo-lhes um carácter universal, confrontando-as com a memória coletiva e as imagens da história universal. Aborda ainda problemas sociais e políticos contemporâneos.

É autora de esculturas processuais de arame e algodão doce *Sweet Girl, Sweet Boy* (2001), *KISS (Z & M)* (1998), *Virtual Sex* (1998), da instalação fotográfica espacial *Follow Me. Change Me. It's Time* (1995-1997) e da famosa instalação de vídeo *FIGHT* (2001) + *RING* (2001-2024), onde a artista luta num ringue contra um pugilista profissional.

Criou diversas esculturas, instalações e vídeo-instalações, incluindo a instalação em seda crua *COVERS* (1990-2005), as esculturas e objetos *SHAME* (Tar and Feathers) (2016), a instalação escultórica *Volvo Transformed Into 6 Drones* (2014-2015) e a série de esculturas em resina epóxi *Anthropocene Sculptures* (2014-2020), que inclui: *Seven Fathers* (2014), *Monument of Teenager. Triple Portrait* (Majka Melania Zuzanna) (2019), *Home Transformed into Geometric Solids* (2016-2018), *Femina*

ge a Maria & Elsa (2018-2024), *Self-portrait Magnolia Susan* (2022-2024).

Desde 2018, a artista tem-se dedicado ao tema da violência e vitimização nas suas obras, como *TAKOTSUBO. Healing from the Broken Heart Disease* (2018-2023) e *nobody is going to believe you, Zuzanna* (2021). Também desenvolve o projeto fotográfico *From the Series Home Sculptures*, publicado no Facebook e no seu blogue.

Participou, entre outros, na Bienal de Sydney (1992), Bienal de Istambul (1992), Sonsbeek'93, Liverpool Biennale (1996), Bienal de Łódź (2010) e na 54.ª Bienal de Arte de Veneza (2011) (no programa oficial da Roménia). Realizou exposições individuais, exhibições e performances na Galeria Foksal em Varsóvia, na Kunsthalle Wien, no MAM Rio de Janeiro, no Salzburger Kunstverein e nos Museus Nacionais de Cracóvia e Varsóvia.

As suas obras foram exibidas em instituições como o Centre Pompidou Metz, o Belvedere Wien, a Whitechapel London, a RSA Edimburgo, o MCA Chicago, o Jeu de Pomme Paris, o Japanese Palace Dresden, o Kunstmuseum Bern, o Hamburger Bahnhof Berlin, o TOP Museum Tokyo, a Hoffmann Sammlung Berlin, a FRAC-SUD Marselha, a A.I.R. Gallery Nova Iorque, o MSN – Museu de Arte Moderna de Varsóvia e muitas outras. As suas obras integram a exposição permanente Kolekcja XX i XXI wieku no Museu Nacional de Poznań e a exposição permanente Rzeźba XX i XXI wieku no Museu Nacional de Cracóvia.

Zuzanna Janin é membro do conselho da Fundação Miejsce Sztuki (Place of Art Foundation), dedicada à promoção da arte contemporânea e dos artistas. Entre 2005 e 2012, em conjunto com Agnieszka Rayzacher, criou o programa artístico (exposições, conversas, en-

contros) no espaço independente lokal_30 em Varsóvia e no segundo espaço temporário lokal_30_warszawa_london em Londres (2009-2010). Desde 2018, é membro do Comité do Prémio de Arte Maria Anto e Elsa von Freytag-Loringhoven.

Janin foi professora convidada na Academia de Belas-Artes de Cracóvia, na ASAB Academia del Arte em Bogotá (Colômbia), no Sapir College of Art em Sderot (Israel), na Universidade de Haifa (Israel), na Academia de Belas-Artes de Bratislava (Eslováquia), na Bezalel em Jerusalém (Israel), na Academia de Belas-Artes de Varsóvia e no King's College de Londres. Participou em conferências, encontros e palestras em várias outras instituições artísticas. Desde 2019, é docente nos Estudos de Pós-Graduação de Arte Contemporânea da Academia Polaca de Ciências (PAN) em Varsóvia. Desde 2005, colabora com a galeria lokal_30 em Varsóvia.

FIGHT, 2001,
(digitalised 2012)
fot. arquivo da artista

RED,
from the series *COVERS*, 1992,
fot. arquivo da artista

und er me

As suas obras encontram-se em
coleções nacionais e internacionais:

ALEMANHA

Hoffmann Sammlung Berlin
Morsbroich Museum Leverkusen
Staatliche Kunstsammlungen Dresden
Ludwig Museum Budapest

HUNGRIA
ITÁLIA

La Gaia Fondazione, Busca
Ferrari Collezione no Museu de Arte do Século XXI MAXXI, Roma
Banca Nazionale Collezione, Milão

GRÉCIA
BRASIL
JAPÃO

Thessaloniki Municipal Museum, Salonica
MAM RIO Museum of Modern Art Rio de Janeiro
TOP Tokyo Museum of Photography, Tóquio

ISRAEL
FRANÇA

Israel Museum, Jerusalem
La Fabrique Collection Josée et Marc Gensollen, Marselha
Musée Geo Charles, Echirolles

ÁUSTRIA
POLÓNIA

Ursula Blickle Video Archive, Belvedere Wien, Viena
Zachęta National Gallery of Art, Varsóvia
Center for Contemporary Art Ujazdowski Castle, Varsóvia
Galeria Foksal, Varsóvia
Museum of Modern Art, Varsóvia
Museum of Art in Łódź
Królikarnia / National Museum, Varsóvia
National Museum, Cracóvia
National Museum in Poznań
National Museum in Szczecin
Museum of Contemporary Art Wrocław
Museum of Photography in Cracow (MuFo), Cracóvia
Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
NOMUS National Museum of Art, Gdańsk
University of Warsaw Museum, Varsóvia
Signs of Time (Białystok, Olsztyn, Katowice, Lublin, Szczecin)
Labirynt Gallery, Lublin
Signum Foundation, Poznań
ING Art Collection, Varsóvia
Bank PKO SA Art Collection, Varsóvia
Hotel Europejski Art Collection, Varsóvia

e outras coleções privadas e institucionais na Polónia e no estrangeiro.

Pasigraphy. Swirles, 2024,
fot. arquivo da artista

SHAME. Shoes,
2016-2017,
fot. arquivo da artista

Sweet Girl (Zuzanna), 1997,
fot. arquivo da artista

A performance *SHAME*, de Zuzanna Janin, será apresentada no Porto e incluirá uma escultura especialmente concebida em forma de esfera, feita de alcatrão e penas. A concepção de *SHAME* remete formalmente para um método antigo de "punição" através da humilhação pública, destinado a excluir indivíduos que transgrediam as normas de convivência aceites em pequenas comunidades ou que eram considerados uma ameaça devido à sua não conformidade com os padrões sociais. Historicamente, a punição com alcatrão e penas era aplicada sem veredictos legais, frequentemente como resultado de uma justiça vigilante interna dentro de pequenos grupos e comunidades — aldeias, vilas, povoações e fortalezas.

Esta prática, documentada em relatos e ilustrações, foi utilizada desde a Idade Média até aos tempos modernos. Era aplicada a pessoas que violavam as normas estabelecidas pela comunidade ou causavam danos, fosse através de prejuízos financeiros ou de ofensas morais, tais como a imposição de impostos opressivos, execuções ou decisões administrativas injustas que perturbavam a harmonia da vida comunitária e punham em risco o bem-estar dos habitantes.

Na maioria das vezes, esta forma de punição extrajudicial — a humilhação pública através da aplicação de alcatrão no corpo nu, seguido de penas, e a expulsão da comunidade — era infligida a membros da própria comunidade, particularmente a mulheres. Este ato não só retirava dignidade às vítimas, como também causava graves lesões físicas, colocando em risco a saúde e, por vezes, a vida, devido ao contacto com o alcatrão quente e ao subsequente exílio solitário, que frequentemente resultava em morte.

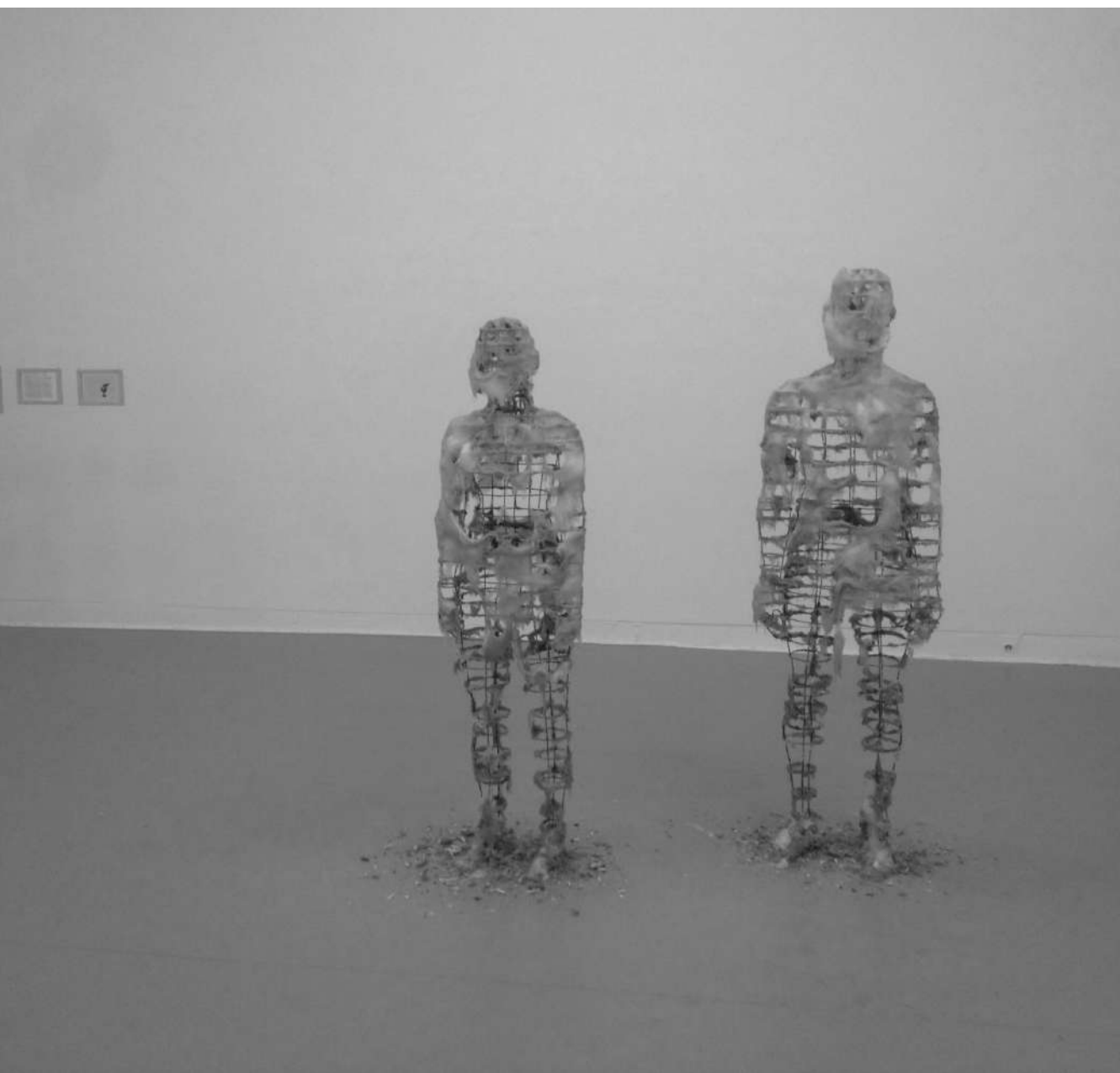
A esfera *SHAME* de Zuzanna Janin moderniza o tema da vergonha, abordando o ato de humilhar como um mecanismo social e cultural de humilhação. A forma da esfera reflete simbolicamente o carácter universal e global deste problema — manifestando-se em pequenas comunidades, como famílias, escolas e grupos sociais, em subculturas e, cada vez mais, numa escala global através da Internet. Desde a humilhação até ao cyberbullying, este fenómeno alimenta-se amiúde da crueldade sádica da humilhação pública, como a partilha de imagens íntimas sem consentimento ou o assédio moral e psicológico dirigido a vítimas escolhidas em virtude da sua aparência, orientação sexual, crenças ou religião.

A humilhação é um produto da cultura de violação e da linguagem de ódio, disseminando-se na Internet em segund

gilante, da qual muitos — especialmente jovens mulheres ou pessoas presas em ciclos de violência e abuso em famílias ou escolas — não conseguem escapar. A humilhação conduz ao ostracismo e à morte social. Entre crianças e adolescentes, não são raros os casos em que a vítima sucumbe à depressão, doenças psicossomáticas, agressão secundária, criminalização, automutilação e suicídio.

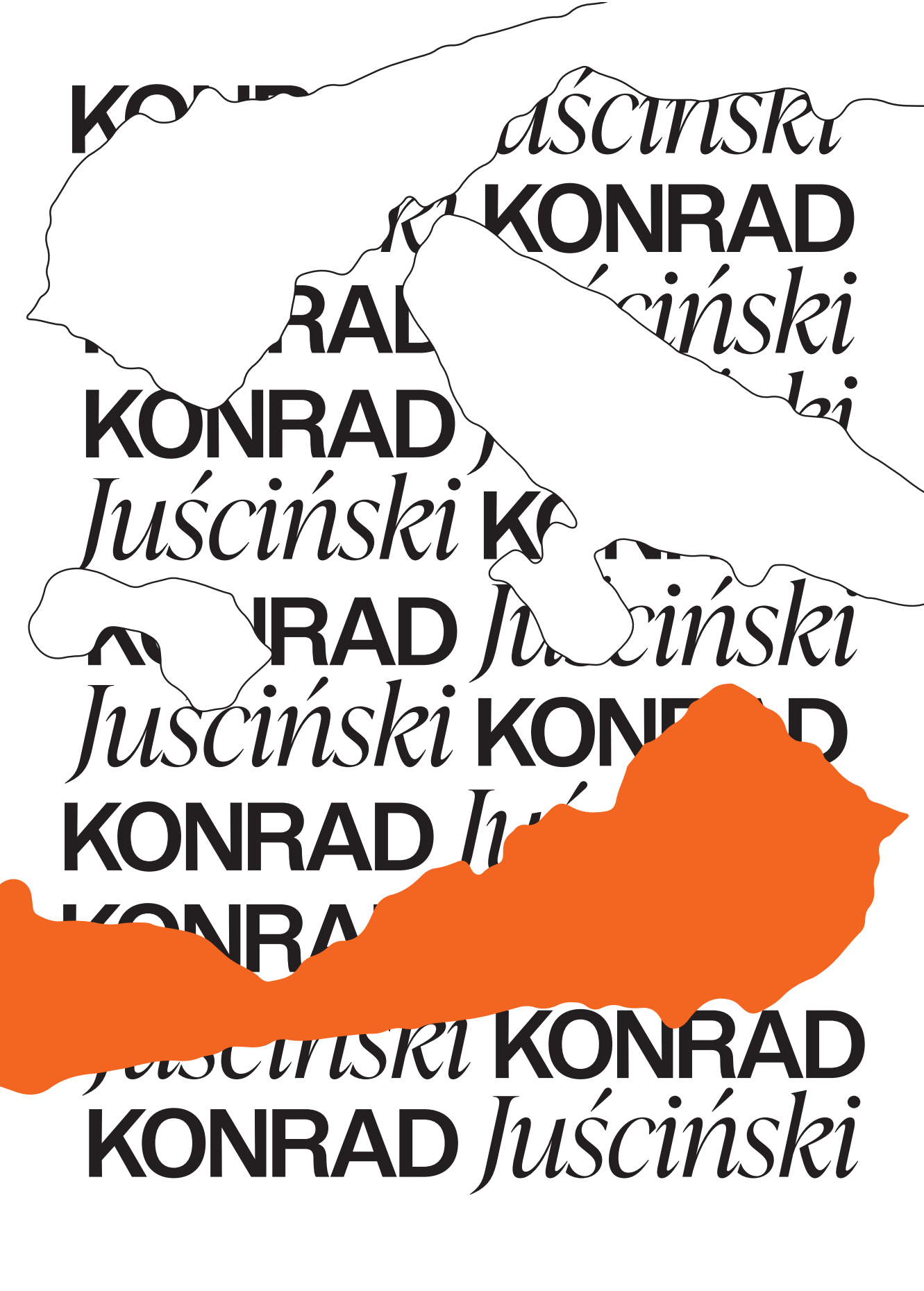
A vergonha é um mecanismo de perpetuação e manipulação de estereótipos. Tanto no contexto de costumes como da lei, serve, muitas vezes, para proteger os agressores de violência, violação e outros comportamentos passivo-agressivos, ocultados pelo medo de exposição, fracasso e humilhação. Ao longo de décadas, os meios de comunicação globais têm revelado casos de violência, assédio, mobbing e violação, inclusive no seio das famílias. São muitas as vítimas que decidindo falar, não encontram proteção legal ou social e enfrentam uma vitimização secundária através da humilhação e da linguagem de ódio, usadas como ferramentas de defesa dos agressores, muitas vezes publicamente considerados pessoas respeitáveis e decentes. Transferir o fardo da vergonha da vítima para o agressor continua a ser um dos principais desafios no combate à violência e na busca pela justiça.

Sweet Girl (Mel), Sweet Boy (Chris),
Cotton Candy Sculptures, 2001
fot. arquivo da artista

Pasigraphy. Swirles,
2018 — 2024,
fot. arquivo da artista

KONRAD

Juszczyński

KONRAD

KONRAD

Juszczyński

KONRAD

Juszczyński

KONRAD

Juszczyński

Juszczyński KONRAD

KONRAD Juszczyński

KONRAD

Juszczyński KONRAD

KONRAD Juszczyński

Konrad Juściński (nascido em 1977) é um artista visual cuja prática artística se concentra na exploração do espaço, comunicação não verbal e relações entre cultura e natureza. Formou-se na Universidade de Arte de Poznań, onde em 2014 concluiu o seu doutoramento na Faculdade de Escultura e Intervenções Espaciais. Desde 2020, é responsável pelo Estúdio de Escultura no Instituto de Artes Visuais da Universidade de Zielona Góra.

A obra de Juściński inclui objetos, instalações espaciais, performances e trabalhos em vídeo. Os seus projetos foram apresentados tanto na Polónia como em vários outros países. Recebeu duas bolsas atribuídas pelo Ministério da Cultura e Património Nacional e pelo Instituto Adam Mickiewicz. No âmbito da bolsa de investigação TOKAS (Tokyo Arts & Space), realizou uma residência artística em Tóquio. Em 2017, foi premiado com o segundo lugar no Festival Internacional de Artes Visuais *inSPIRACJE* em Szczecin.

Os trabalhos de Juściński são uma reflexão acerca de questões relacionadas com a fronteira entre cultura e natureza, a busca por um lugar seguro, a transitoriedade, o desaparecimento, a utopia e o acaso. A sua arte é vista como um fenómeno de curiosidade permanente, cujo objetivo é revelar os aspetos não verbais da experiência humana. Os seus projetos exploram frequentemente as relações entre o ser humano e a natureza, esbatendo as fronteiras entre o interno e o externo.

Juściński apresenta sistematicamente as suas obras em exposições e festivais em todo o mundo. Em 2024, realizou a exposição individual *EXUO – svlečka* na Altán Klamovka Gallery, em Praga, centrada nos processos de desmaterialização e comunicação não verbal. Na Noruega, no Kunstbanken Hedmark Kunstsenter em Hamar, apresentou a performance *Let's Imagine You're Alive*, onde interagiu com o público, investigando os limites entre cultura e natureza. Em 2021 e 2022, representou a arte contemporânea polaca na Supermarket Art Fair em Estocolmo e, durante a sua residência em Tóquio, realizou projetos de investigação sobre o conceito de "lugar seguro".

Na Polónia, a sua exposição *Nerw X* no Museu de Arte Contemporânea de Wrocław, em 2023, constituiu uma apresentação abrangente de trabalhos orientados por três correntes principais: objetos efémeros, instalações performativas e projetos inspirados nas experiências de residências internacionais. Em 2024, durante o Festival *Interakcje* em Piórków Trybunalski, apresentou, em colaboração com Berenika Pyza, o projeto *Parallel Projections*, o qual explorou o fenómeno das linhas paralelas como metáfora para relações espaciais e interpessoais (por convite do curador Janusz Bałdyga).

Juściński participou em numerosos eventos artísticos prestigiados, como a Bienal de Miniaturas Têxteis em Vilnius, a Supermarket Art Fair em Estocolmo e festivais de arte performativa na Noruega e na Alemanha. As suas obras foram apresentadas em espaços como a Alte Segeltuchfabrik em Cottbus, Energiefabrik Knappenrode na Alemanha e o Shiga Museum of Art no Japão. Cada uma destas exposições documenta de forma única a evolução da sua prática artística.

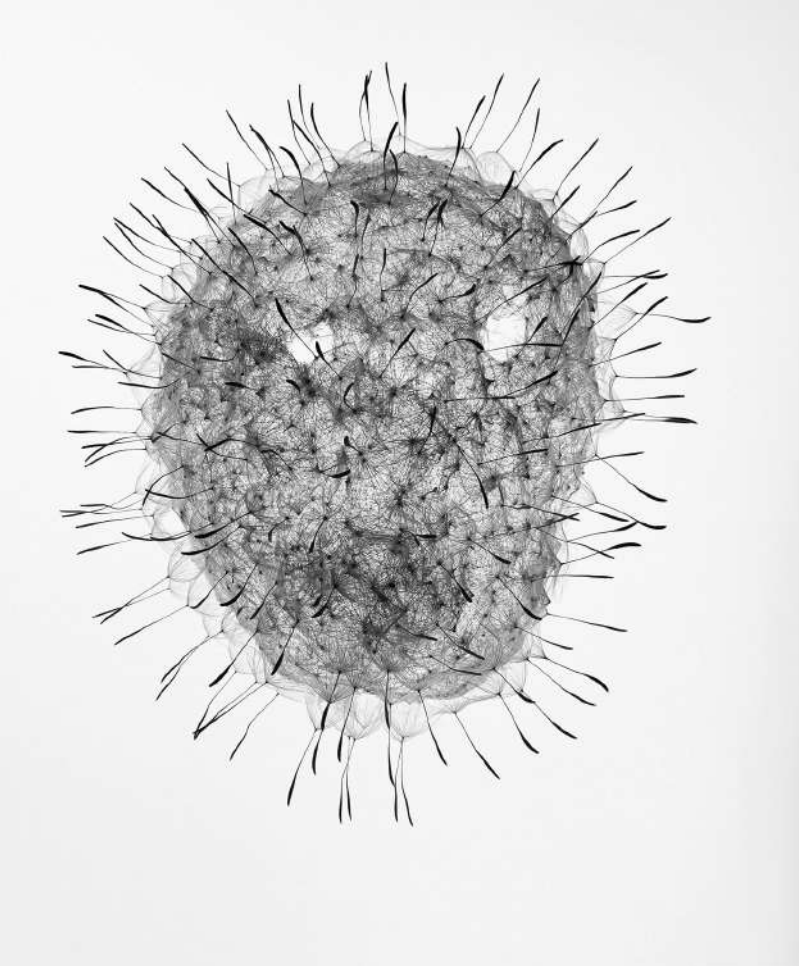
O artista procura incessantemente novas formas de explorar o espaço e as relações do ser humano com o ambiente. A sua arte, enraizada na reflexão sobre a fugacidade e a transitoriedade, cria um diálogo entre culturas, sentidos e memória, causando no seu público um estado de profunda introspeção.

EXPOSIÇÕES (SELEÇÃO)

2024	<i>Contextile</i> , Contemporary Textile Art Biennial, Guimarães (Portugal)
2024	<i>EXUO – svlečka</i> , Altán Klamovka Gallery (Praga, República Checa)
2023	<i>The annihilation of space and time</i> , Zerofeedback (Tóquio, Japão)
2023	<i>Nerw X</i> , Muzeum Współczesne (Wrocław, Polónia)
2023	<i>Instalação AR, Art in the Park, Artlink Fort Dunree</i> , Arts Council of Ireland and Donegal County Council (Irlanda)
2023	<i>At Arts</i> , Shiga Museum of Art, Shiga (Japão)
2022	<i>Supermarket</i> - Stockholm Independent Art Fair (Estocolmo, Suécia)
2021	<i>Hamar Performancefestival</i> , Kunstbanken Hedmark Kunstsenter (Hamar, Noruega)
2021	<i>Supermarket</i> - Stockholm Independent Art Fair (Estocolmo, Suécia)
2021	<i>Harte Zeiten</i> , PORT25 Raum für Gegenwartskunst (Mannheim, Alemanha)
2020	<i>Jogoin AT Arts Exhibition</i> , JOGOIN, Nagahama (Japão)
2019	<i>PAO</i> - Performance Festival (Oslo, Noruega)
2019	<i>NanoArt</i> , Galeria Roi Doré (Paryż, França)
2019	16th International Triennial of Tapestry (Łódź, Polónia)
2018	<i>AT ARTS EXHIBITION</i> , CASO Contemporary Art Space (Osaka, Japão)
2018	Exposição de objetos, Sunaba Gallery (Osaka, Japão)
2017	<i>Safe [...] place 8</i> , 12º Festival Internacional de Arte inSPIRACJE, Trafostacja Sztuki (Szczecin, Polónia)
2016	<i>Open Studio</i> , Tokyo Wonder Site (Tóquio, Japão)
2015	<i>Wizualizacje nieznaných krajobrazów</i> , PALS, Performance Art Links, Fylkingen (Estocolmo, Suécia)
2015	<i>EPIKALEO</i> , Galeria Meinblau, Month of Performance Art (Berlim, Alemanha)
2014	<i>Beyond Dreams</i> , Malta Generator (Poznań, Polónia)
2013	<i>O czym nie wiemy</i> , Galeria MD_S, ASP (Wrocław, Polónia)
2012	Galeria Akcjomat (Poznań, Polónia)
2010	9th Polish National Textile Miniature Exhibition (Łódź, Polónia)
2009	<i>Matrix Nature</i> , Museum of Palazzo Mocenigo (Veneza, Itália)
2009	Miniartextii Matrix Natura, Como (Itália) / Montrouge, Paris (França)
2008	<i>Performance Festival</i> , Galeria Miejska Mandala (Wrocław, Polónia)
2007	<i>Negentropia[men]</i> , Galeria Entropia (Wrocław, Polónia)
2005	24h Performance Festival, Tigh Fili Gallery (Cork, Irlanda)
2005	<i>Problem</i> Performance Festival, Galeria Szyperska (Poznań, Polónia)
2004	20th Festival of Contemporary Polish Painting (Szczecin, Polónia)
2004	14th International Watercolor Exhibition (Uckange, França)
2002	<i>Supermarket Sztuki III-Konsylium Performance</i> (Varsóvia, Polónia)
2001	5th International Baltic Biennial of Textile Miniatures (Gdynia, Polska)

NECESSITY AS A POINT OF
CONVERGENCE, 2024,
fot. Grzegorz Krzysztofik

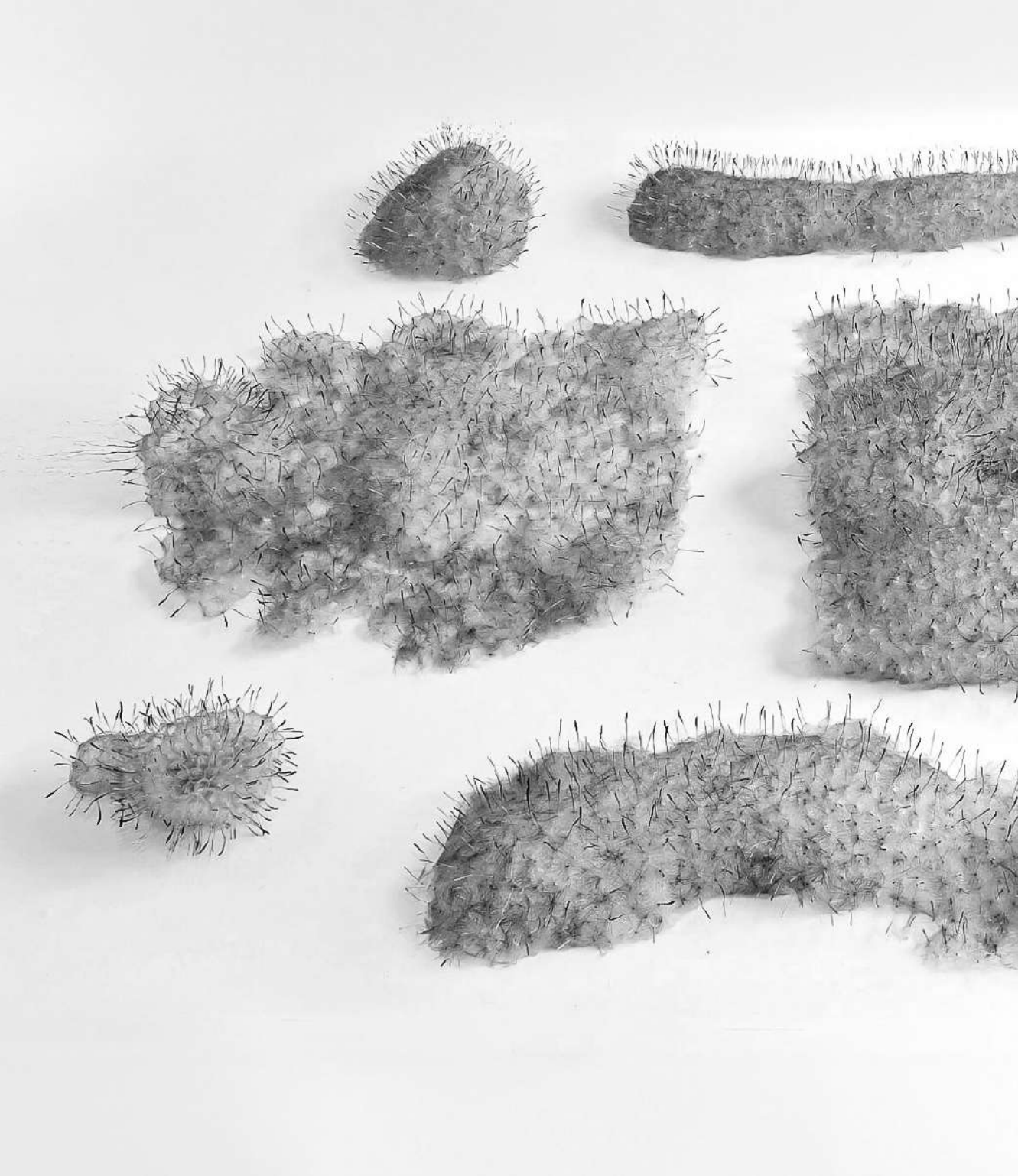

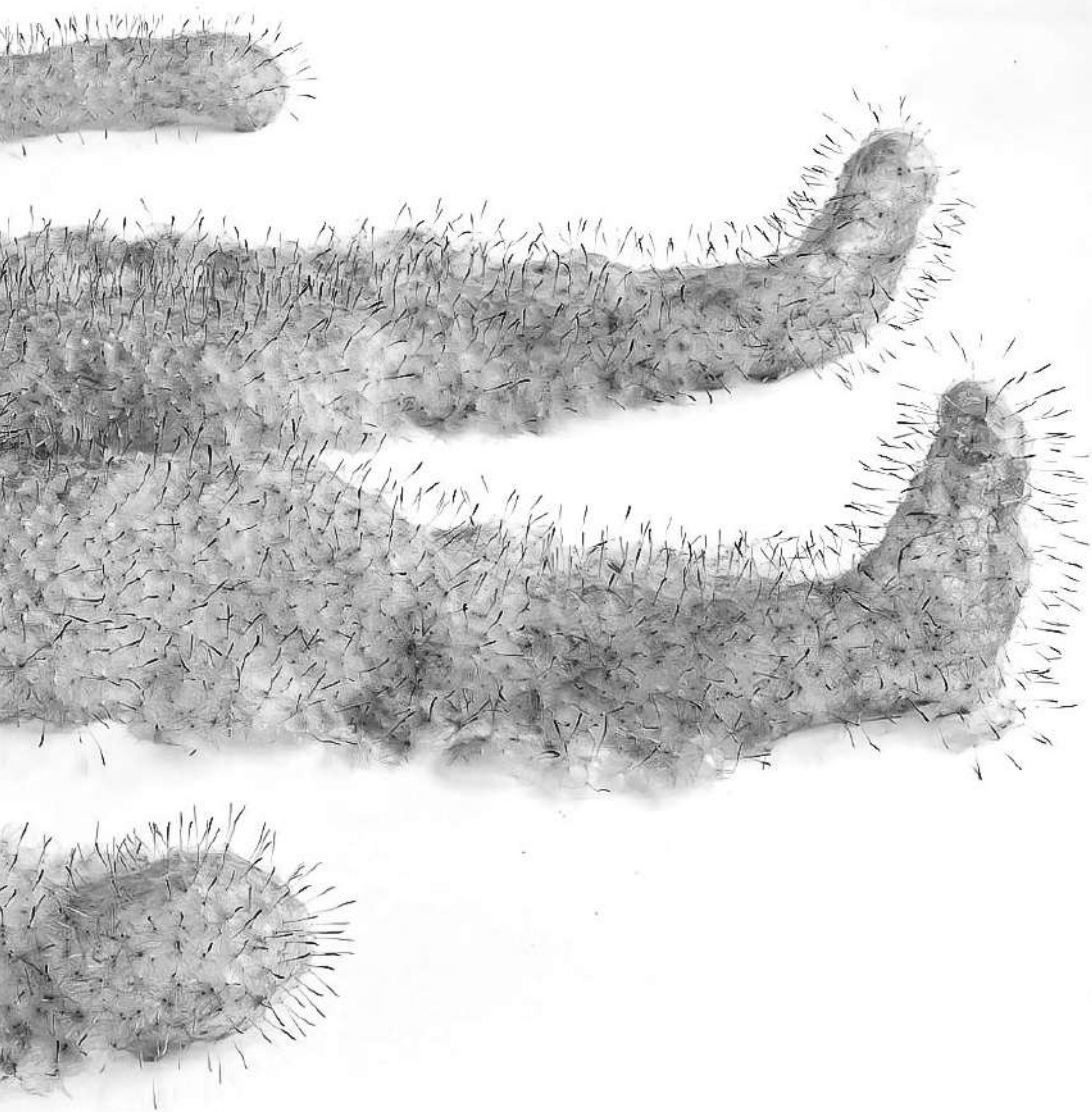
The Monolith of Emptiness, 2017,
fot. arquivo do artista

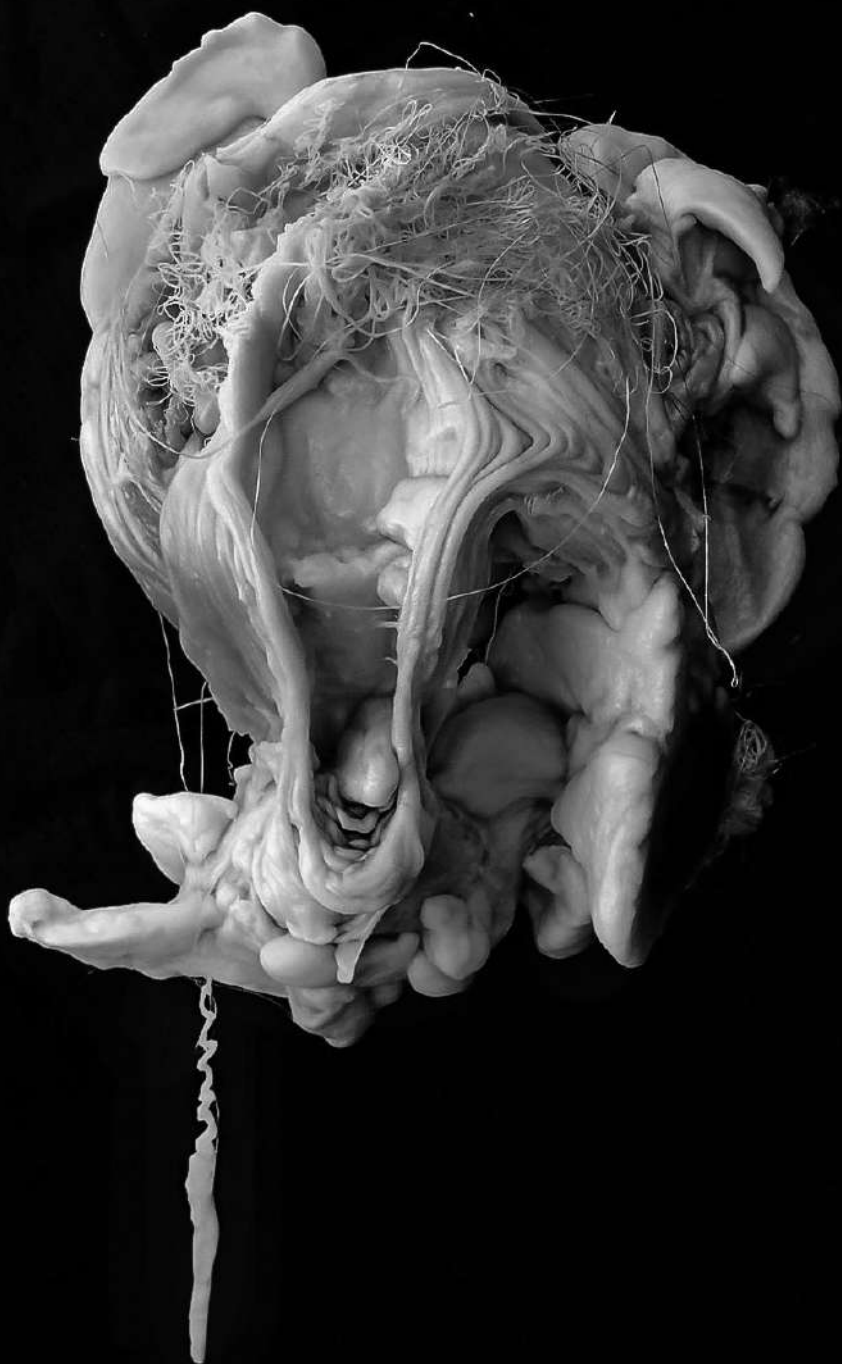

The Monolith of Emptiness, 2017,
fot. Dawid Paweł Lewandowski

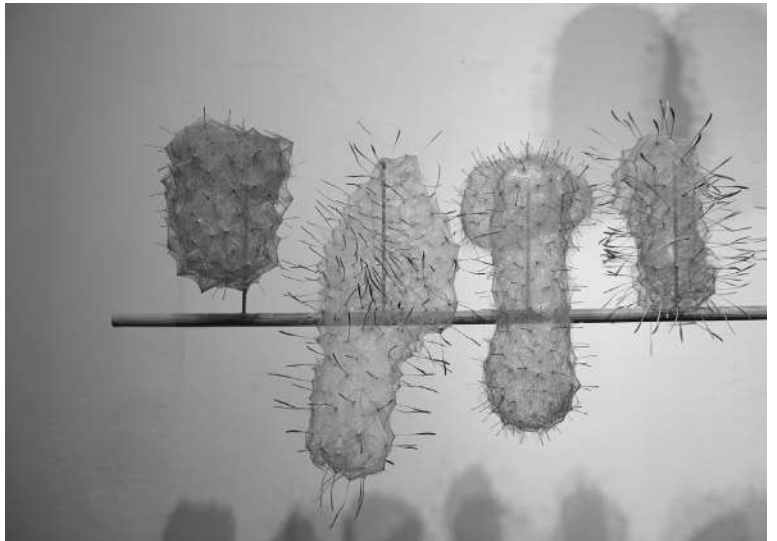
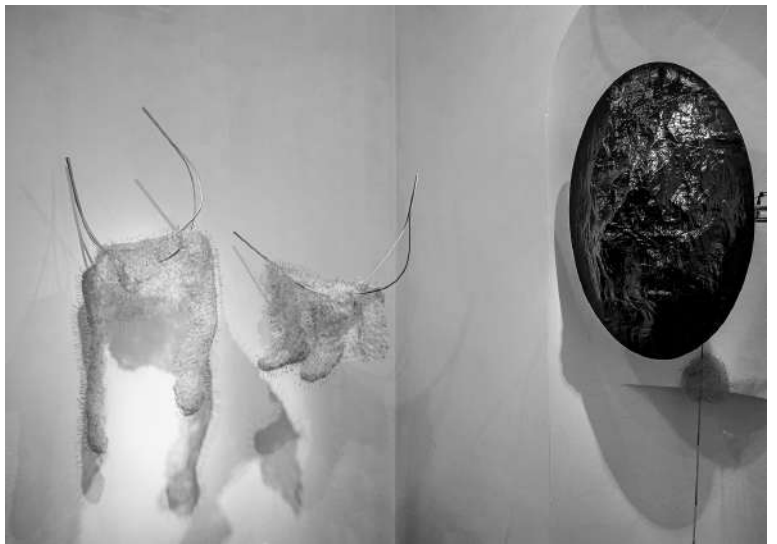

From the series *CALM NOMAD*, 2024,
fot. arquivo do artista

According to Reality, 2004,
fot. arquivo do artista

EXUO - Shedding - Exuviae, 2024,
fot. arquivo do artista

From the series *SAFE PLACE*, 2014,
fot. arquivo do artista

Light and Illusory Body,
Tóquio, Japão, 2016,
fot. arquivo do artista

A performance *Elusive memory*, cujo título deriva do verbo latino "eludere", que significa "evitar" ou "esquivar-se", focar-se-á na exploração de momentos fugazes e das relações subtis entre o corpo e o espaço. Os momentos performáticos de Juściński neste projeto não seguirão uma estrutura linear ou narrativa, tomarão, antes, a forma de rituais versáteis, onde a mudança e o equilíbrio coexistem num diálogo dinâmico

A apresentação de Konrad Juściński no Porto concentrar-se-á na busca de momentos efêmeros e de relações inesperadas entre o corpo e o espaço. Os seus trabalhos não são planeados como narrativas lineares ou representações simbólicas, mas como um tipo de ritual multifacetado em que a mudança e o equilíbrio permanecem em constante interação.

O artista realizará a sua performance utilizando instrumentos originais – objetos e sequências de movimento que lhe permitem explorar os limites da percepção. Através de ações delicadas, como dispor gravetos ou quebrar sementes de dente-de-leão, explorará a percepção individual do lugar, criando composições efêmeras de som e espaço.

Um elemento importante de todo o seu trabalho é o processo que antecede a própria realização. O tempo e o lugar tornam-se condições essenciais para captar e preservar a forma fugaz. Juściński recorre frequentemente a memórias da casa de família – construindo objetos inspirados no trabalho conjunto com os pais na garagem, utilizando ramos do pomar da família ou incorporando sons que lembram o zumbido das colmeias.

As suas obras, embora aparentemente caóticas, possuem uma gramática interna, difícil de captar. Sensores montados nos objetos reagem ao movimento e à luz, gerando composições sonoras aleatórias e únicas. O interesse de Juściński não está em criar uma mensagem facilmente compreendida pelo público, mas em proporcionar uma experiência de impermanência e de múltiplas camadas espaciais.

ANNA Zaradny

ANNA

ANNA

Zaradny

ANNA

Zaradny

ANNA Zaradny

Zaradny ANNA

ANNA Zar

ANNA

Zaradny ANNA

ANNA Zaradny

Anna Zaradny (nascida em 1977 em Szczecin) é uma reconhecida artista sonora e visual, compositora, instrumentista, performer e cofundadora do festival e da editora *Musica Genera*. Formada na Academia de Música, onde estudou saxofone, canto e direção orquestral, Zaradny combina harmoniosamente a formação clássica com experiências em música improvisada, paisagens sonoras eletrônicas e artes visuais. Atualmente, vive e trabalha em Varsóvia.

No início de sua carreira, Zaradny participou ativamente da cena musical de Szczecin, cofundando bandas ligadas ao free jazz e ao noise rock, como *StuckOnCeiling*. Entre 2002 e 2009, foi coorganizadora do festival *Musica Genera*, que se tornou um dos mais importantes eventos europeus na promoção da música improvisada e experimental.

Como artista sonora e visual, Zaradny explora continuamente as relações entre som, espaço e tecnologia. A sua obra inclui instalações, objetos, fotografias, vídeos e performances sonoras ao vivo. Projetos como *Rondo Denoting Circle* (2016) e *Theurgy Two* (2017) demonstram a capacidade da artista de criar experiências multidimensionais, onde o som e a imagem se fundem numa nova qualidade sensorial. São numerosas as instalações de Zaradny que utilizam abstração, luz e microobjetos sonoros, envolvendo o público num nível sensorial profundo. A artista integra nos seus trabalhos a abstração, microsons, elementos arquitetônicos, luz e espaço. As suas obras são marcadas pela ambiguidade e pelo convívio dinâmico entre o meio e a ideia.

A produção artística de Anna Zaradny está profundamente enraizada na tradição da música experimental e de vanguarda. Inspirada pelas ideias de John Cage, Zaradny realça a importância do acaso e do processo orgânico de criação. No seu trabalho, Zaradny combina frequentemente elementos de improvisação com uma estrutura meticulosamente composta. O saxofone e a eletrônica são as suas principais ferramentas de expressão musical, sendo que as peças que compõe, destacam-se pela complexidade estrutural e pelas ricas texturas sonoras. Zaradny redefine as fronteiras entre música, artes visuais e performance, oferecendo uma nova perspectiva

sobre o som e o espaço. A sua prática artística também inclui colaborações com outros criadores.

A discografia de Anna Zaradny inclui gravações solo e outros projetos muito elogiados pela crítica, nos quais trabalhou lado a lado com Burkhard Stangl, Christian Fennesz, Robert Piotrowicz, Jérôme Noetinger, Tony Buck, entre outros.

Os seus concertos e performances foram apresentados em festivais internacionais, como *What is Music?* em Sydney e Melbourne, *Unsound Festival*, *The Knitting Factory* em Nova Iorque, Art Institute of Chicago, *Super-Deluxe* em Tóquio e *El Nícho Aural* no México. A artista é também autora de músicas para peças de teatro e projetos multimídia apresentados no Teatr Narodowy, Nowy Teatr, Teatr Studio e Teatr Dramatyczny, em Varsóvia, assim como no Narodowy Stary Teatr, em Cracóvia.

Nos últimos anos, Zaradny apresentou as suas obras em prestigiadas instituições artísticas, tais como a *Galeria Studio* e a *Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki* em Varsóvia. Em 2022, participou da exposição *Szkoła Wieczorowa*, organizada pela *Fundacja Dzielna*, demonstrando o caráter multidimensional da sua obra. Em 2023, foi laureada com o *Prémio de Arte Maria Anto* e Elsa von Freytag-Loringhoven pelo seu notável mérito artístico.

Theurgy Two, 2017,
Cricoteca,
fot. Grzegorz Mart

EXPOSIÇÕES INDIVIDUAIS

2024/2025	<i>Dłubak x Zaradny: non-finito</i> , Galeria Studio, Varsóvia
2018	<i>Soundless</i> , Galeria Arsenał, Białystok
2017	<i>Theurgy Two</i> , Kasia Michalski Gallery, Varsóvia
2016	<i>Rondo Znaczy Koło / Rondo Denoting Circle</i> , Bunkier Sztuki, Cracóvia
2015	<i>Rekonstrukcja</i> , Galeria Starter, Varsóvia
2012	<i>Tongue of Venus</i> , Galeria Starter, Warsaw Gallery Weekend
2010	<i>Pass Ed, No Local</i> , Cracóvia

EXPOSIÇÕES COLETIVAS (SELEÇÃO)

2024	<i>Łzy szczęścia</i> , Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki, Varsóvia
2022	<i>Szkoła Wieczorowa / Night School</i> , Fundacja Dzielna, Varsóvia
2020	<i>CHAOS</i> , Państwowa Galeria Sztuki, Sopot
2019	<i>Wszyscy Spotkamy Się w Tym Samym Miejsku</i> , BWA Wrocław
2018	<i>Inne Tańce</i> , Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Varsóvia
2017	5th Biennale de Lubumbashi, República Democrática do Congo
2016	<i>Milczenie Dźwięków</i> , Muzeum Współczesne, Wrocław
2014	<i>Co Widać</i> , Polska Sztuka Dzisiaj, Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Varsóvia
2013	<i>Erna Rosenstein</i> , Organism, Art Stations Gallery, Poznań
2011	<i>Dump Time</i> , For a Practice of Horizontality, Shedhalle, Zúrique, Suíça
2010	<i>Early Years</i> , KW Institute for Contemporary Art, Berlim

DISCOGRAFIA

2017	<i>Go Go Theurgy</i> , Anna Zaradny
2018	<i>CRACKFINDER</i> , Jerome Noetinger / Robert Piotrowicz / Anna Zaradny
2015	<i>RE:EM</i> , Anna Zaradny feat. Christian Fennesz
2012	Anna Zaradny / Burkhard Stangl – split
2008	<i>Mauve Cycles</i> , Anna Zaradny
2007	<i>Lighton</i> , Tony Buck / Cor Fuhler / Anna Zaradny

PROJETOS PERFORMATIVOS (SELEÇÃO)

2022	<i>We Are All Lichens</i> , with Juliet Fraser and Florentin Ginot, Colónia, Milão
2021	<i>Sound and Pause and Space / Point and Line and Plane</i> , Instytut Awangardy / Fundacja Galerii Foksal, Varsóvia
2012	<i>Le Group Panique with the Flesh of the World</i> , homenagem a Alina Szapocznikow, com Paulina Ołowska, WIELS, Bruxelas
2020	<i>Deep Listening Week</i> , MSN Home Office
2005/2010	<i>Summe von Nullen</i> , Viena/Varsóvia

ESPETÁCULOS TEATRAIS (SELEÇÃO)

2019	<i>Serotonina</i> , adaptação de Michel Houellebecq, dir. Paweł Miśkiewicz, Teatr Studio, Varsóvia
2017	<i>Idiota</i> , dir. Paweł Miśkiewicz, National Theater, Varsóvia

2013 *Catastronauts*, dir. Iga Gańczarczyk, Nowy Teatr, Varsóvia
 2013 *The Party of Polish Kings*, dir. Krzysztof Garbaczewski, Narodowy Stary Teatr, Cracóvia
 2007/2008 *Peer Gynt*, dir. Paweł Miśkiewicz, Teatr Dramatyczny, Varsóvia
 2007 *Bóg/Honor/Ojczyzna*: Katarzyna Medycejska, dir. Marcin Liber, Legnica

FILMOGRAFIA

2015 *Performer*, dir. Łukasz Ronduda, Maciej Sobieszczański
 2020 *Wszystkie Nasze Strachy*, dir. Łukasz Ronduda, Łukasz Gutt
 2022 *LOT*, documentário, dir. Anna Zakrzewska, Łukasz Ronduda
 2024 *Pracownie Skryte i Wyśnione*, documentário, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Kreatywnego

PRÉMIOS E DISTINÇÕES

2011 Prémio do Público no concurso *Spojrzenia*, Deutsche Bank Foundation, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki
 2013 Bolsa do Ministério da Cultura e Património Nacional
 2017 SHAPE – Plataforma para Música e Arte Audiovisual Inovadoras
 2023 Prémio de Arte Maria Anto e Elsa von Freytag-Loringhoven

RESIDÊNCIAS

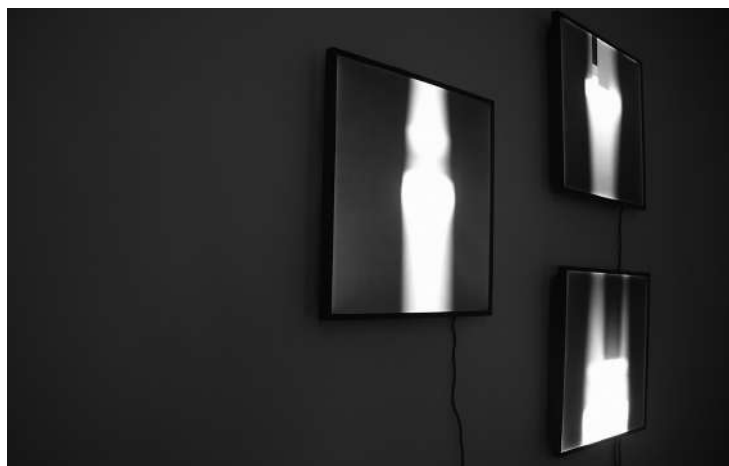
2005 Museums Quartier, Viena
 2016 LA MUSE EN CIRCUIT Center National De Creation Musicale, França
 2016 Elektronmusikstudion EMS, Estocolmo
 2018/2019 CMRC - KSYME C/O Conservatório de Atenas
 2019/2021 Avant-Garde Institute / Foksal Gallery Foundation, Varsóvia
 2022 GMEA Albi, França

FESTIVAIS E CONCERTOS (SELEÇÃO)

ACHT BRÜCKEN, Colónia | Festival Milano Musica, Milão | Sonic Protest, Paris | Unsound Festival, Nova Iorque | El Nicho Aural Festival, Cidade do México | What is Music?, Sydney, Melbourne | All Ears, Oslo | In Between, Art Institute of Chicago | Semibreve Festival, Braga

OBRAS EM COLEÇÕES

Museum of Modern Art, Varsóvia | ING Polish Art Foundation | Bunkier Sztuki, Cracóvia | Leon Wyczółkowski Museum, Bydgoszcz

hTIAL, 2023,
fot. Bartek Górka

Lutosławski Cut, 2016,
fot. Grzegorz Mart

DEEPLISTENING, 2016,
fot. Grzegorz Mart

Electric Dress, 2022,
fot. Bartek Górka

Em *Theurgy Two & Ocean*, Anna Żaradny introduzirá o público num mundo de ritual contemporâneo, o qual ocorrerá na fronteira entre a realidade e a ilusão, onde a imagem, o som e o corpo se intersetam. Será, pois, uma composição multifacetada, combinando performance ao vivo com projeções de vídeo e som, culminando onde a terra encontra o oceano – num contacto direto com as forças da natureza.

PARTE I

O início do diálogo – o oceano como espaço ritual

O projeto terá início no Porto, onde a artista irá gravar imagens e sons do Oceano Atlântico. A escolha de um local específico na praia, onde terá lugar a parte culminante da performance, será crucial. A câmara e os microfones captarão não só as propriedades físicas do espaço, mas também a sua dimensão metafísica, que servirá de base para uma interpretação criativa subsequente. É aqui que se definirá o “palco” onde ocorrerá o encontro simbólico entre o homem e a natureza num ato de teurgia.

PARTE II

Expandindo a realidade – ao vivo versus video

No espaço da performance – seja no interior de um edifício ou num pátio nas cercanias do rio Douro – duas paredes opostas tornar-se-ão ecrãs para narrativas paralelas. Numa das paredes, será projetado o vídeo com fragmentos do Oceano Atlântico, gravados previamente no Porto. Na outra, a composição visual e musical *Theurgy Two* (14'54") entrelaçar-se-á com as imagens, criando um espaço imersivo cheio de simbolismo e movimento.

No centro deste diálogo estará a própria artista, cuja ação performativa ao vivo funcionará como uma metáfora para “sair do enquadramento”. Ao cruzar a fronteira entre a projeção e a realidade, Anna Żaradny ampliará a percepção do público e conduzi-lo-á a uma experiência sensorial multidimensional. Os seus gestos, a utilização de giz sobre uma superfície negra e as interações com o espaço tornar-se-ão instrumentos de um ritual que remeterá para as práticas teúrgicas – rituais antigos de ligação com o divino através do corpo humano como mediador.

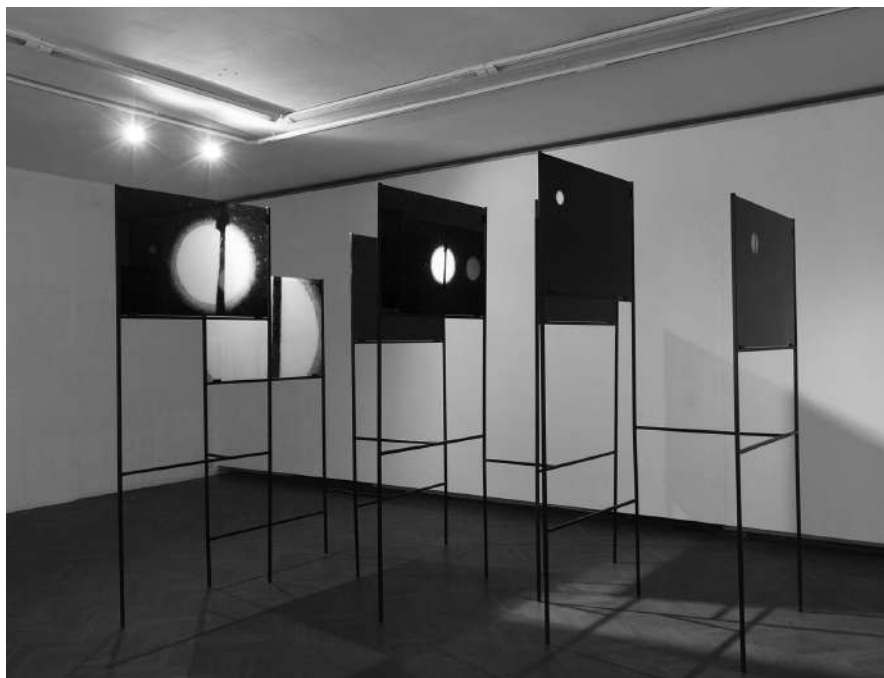
PARTE III

O clímax nos braços do oceano

O momento culminante acontecerá durante a passagem conjunta com o público até ao local escolhido à beira do oceano. Aqui, em contacto direto com o elemento natural, o corpo da artista tornar-se-á tanto o meio quanto a oferenda do ritual. A imersão no oceano – o clímax da performance – elevará a teurgia a um nível além da compreensão racional. A artista entregar-se-á a uma experiência sensorial que conduzirá a um estado de transcendência, lembrando-nos que o ato criativo pode ser uma ferramenta de transformação interior e espiritual.

Theurgy Two, 2017,
Cricoteca,
fot. Grzegorz Mart

FOR YOU KARLHEINZ,
2016,
fot. Maciej Zaniewski

Teurgia no espírito da vanguarda

Na sua performance, a artista invocará o significado antigo da teurgia como uma prática ritual composta por ablução, oferenda e invocação, mas situá-la-á no contexto contemporâneo da arte vanguardista. Através da combinação interdisciplinar de som, imagem e movimento corporal, materializará um ritual moderno, no qual a crença na animação de símbolos, imagens e ideias se tornará uma realidade tangível.

No ato de presença – quer perante o público, quer sozinha – este ritual terá o poder de transformar o espaço, a percepção e o próprio participante. A imersão no oceano será como o acorde final de uma sinfonia: ressoará, deixando uma marca duradoura na imaginação dos participantes.

Anna Zaradny em *Theurgy Two & Ocean* inspirar-se-á nas suas intervenções anteriores, desenvolvendo ideias exploradas tanto no filme *Theurgy Two* quanto no álbum *Go Go Theurgy*.

A base do projeto será a referência ao ritual – não no seu sentido arcaico ou xamânico, mas como uma prática artística contemporânea, onde o corpo, o som e a imagem concorrem para a criação de um espaço de transformação espiritual e sensorial.

O vídeo *Theurgy Two* mostrará Zaradny durante um ritual, no qual, traçar círculos com giz em torno do seu corpo se tornará um gesto de inscrição no tempo e no espaço. Esta ação repetitiva, intensificada pelos sons dos sintetizadores analógicos, não evocará o misticismo, mas sim os conceitos de rebelião, libertação e presença corpo-

ral. Esta abordagem processual será um ponto de referência essencial para a performance junto ao oceano – um local onde a imersão física e o ritual adquirirão tanto uma dimensão sensorial como transcendente.

O álbum *Go Go Theurgy*, como um passo adicional no desenvolvimento desta temática, introduzirá a ideia de uma escultura sonora, na qual ciclos de repetição, camadas sonoras e mudanças dinâmicas de forma lembrarão uma narrativa ritual pulsátil. Estas composições, cheias de tensão, sensualidade e emoção, penetrarão na performance, conferindo-lhe um caráter único e enérgico. A ausência de percussão – o ritmo construído exclusivamente através de impulsos e modulação sonora – intensificará a impressão do movimento corporal como elemento central deste ritual.

Zaradny criará uma teurgia contemporânea baseada na sinergia dos meios – imagem, som e gesto – rejeitando a aura mística e o pathos, atribuindo a esta experiência uma intensidade crua. A ideia central será a transgressão, o cruzamento de fronteiras entre o meio e o espaço, entre o controlo e a espontaneidade, simbolicamente expresso no momento culminante da performance através da imersão no oceano. Oscilando entre coreografia e performance audiovisual, a composição de Zaradny, baseada em camadas sonoras interligadas, será uma tentativa de suspender o tempo, experimentar o transe e repetir o movimento e o gesto. Será um ato de purificação, libertação e diálogo entre a cultura e a natureza, entre a arte e a realidade.

POLISH PERFORMANCE IN PORTO: *Identity* *Corporeality Process*

The project presents selected phenomena of Polish performance art by exploring themes of identity, corporeality and process-based nature. Over the course of several days, Portuguese and international audiences will have the opportunity to experience the work of four renowned artists: Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, Zuzanna Janin, Konrad Juściński, and Anna Zaradny. Each of them interprets key topics of contemporary performance art in a unique way as they combine artistic expression with reflections on space, place, and audience interaction.

Zuzanna Janin addresses the issue of social exclusion and public shaming as instruments of violence, and social control. Her performance is based on a spatial installation that represents processes of ostracism and exclusion. Anna Zaradny creates multi-layered performances which combine sound, image and physical presence of the body. Her works function as contemporary rituals, where nature and technology interact as they redefine human-environment relations.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz examines the boundaries of corporeality, social norms, and their deconstruction through dynamic performances. His actions involve intense movements and interactions with everyday materials, which creates emotional engagement with the audience. Konrad Juściński explores subtle, ephemeral relationships between humans and space. His compositions are fluid, with boundaries between permanence and transience constantly shifting.

The catalogue (in three languages: Polish, Portuguese, and English) introduces the artists and their creative approaches to performance art. The accompanying essay will help audiences understand how Polish performance evolves in response to the dynamic changes of the contemporary world while remaining rooted in the local context.

The event creates space for interaction and collaboration where the audience becomes an active participant. Art here is not a static presentation but a dynamic process, which provokes questions about identity, transience, and human relationships.

Artur Kos

The Dynamics of Contemporary Polish Performance

Contemporary Polish performance art is characterized by its complexity and diversity. Therefore, it serves as a dynamic field where tradition meets modernity, and local narratives intertwine with global discourses. Its unique character stems from Poland's historical experiences and the dynamic socio-cultural transformations that shape the nation's artistic consciousness.

In the 1960s and 1970s, Polish artists, inspired by international avant-garde movements, began experimenting with action art, happenings, and performance. These activities emerged as a response to the constraints imposed by the political regime and as a search for new means of expression that could transcend the traditional artistic frameworks. Contemporary performance art in Poland continues this tradition while adapting to new realities and challenges.

In the context of globalization and increasing digitization, Polish performers address themes related to identity, corporeality, and intercultural dialogue. Identity, both individual and collective, has become a central motif in many performative works, where artists explore boundaries between the „self” and the „other” as they challenge societal norms and stereotypes. Corporeality, as a medium of expression, allows for the direct communication of experiences and emotions, while it simultaneously emphasizes the ephemerality and transience of human existence.

Intercultural dialogue within Polish performance art manifests through the integration of diverse traditions and symbols which creates space for reflection on belonging and cultural exchange. Artists often engage viewers in interactive performances as they break the barriers between the creator and the audience, thereby fostering deeper understanding and empathy.

Thus, contemporary Polish performance art is a dynamic creative field that continuously redefines its boundaries as a response to shifting social, political, and cultural contexts. Its strength lies in its ability to provoke discussion, challenge the status quo, and inspire reflections on the human condition in the contemporary world.

The identity in Polish performance art, which developed from its local character to a universal one, reveals the complexity of contemporary reflections on an individual's place in the world shaped by shifting social and cultural variables. Performance artists, who work in both private and public spaces, explore themes related to heritage, memory, and interactions with their surroundings while confronting universal challenges such as globalization, migration, and multiculturalism. It is the unique fusion of personal perspective with a global context that distinguishes Polish artists on the international art scene.

The works of Zuzanna Janin, a prominent figure in Polish performance art, exemplify how personal experience can become a universal metaphor for social conditions. Her performance *SHAME* stands as one of the most poignant artistic undertakings of recent years, where the artist confronts the audience with emotions of shame and exclusion as she makes references to both historical and contemporary forms of social oppression. The use of a sculpture made of tar and feathers, which becomes an integral part of the performance, highlights the processual and transient nature of emotions and their ability to shape relationships between the body and space.

Another example of Janin's work is a series of performative actions in which the artist uses her presence in public spaces as a medium to explore themes of memory, social roles, and personal identity. These actions, though subtle in form, pose important questions about the boundaries between the private and the public, an individual and the community. Janin not only confronts the viewer with social norms but also creates a space where reflection on one's own participation in social structures becomes possible.

Through her art, Janin encourages dialogue on mechanisms of social control and their impact on individual freedom and identity. Her works are both deeply personal and universal, which has earned her recognition on the international art scene.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz also addresses identity in his performances, particularly in the context of corporeality and the fluidity of gender norms. Using his body as the primary artistic medium, the artist explores the boundaries of individual expression in relation to societal expectations and stereotypes. His performances, such as *National Drag Queen* (2001) and *Hungrige Herzen* (2010), conducted in club and gallery

spaces, challenge normative perceptions of gender and corporeality. In these performances, the artist not only transforms his body into a dynamic artistic statement but also examines its role as a tool for constructing and deconstructing social narratives.

In his work, Dziemaszkiewicz frequently incorporates elements of theatricality, costume, and movement, as seen in projects like *Belladonna* (2007) and *Octopus* (2015), performed within the *Patrz Mi Na Usta* Theatre framework. These performances blur the boundaries between art and life as they deconstruct the divisions between the private and the public, the intimate and the social. His artistic activities in club spaces, such as the renowned *Sfinks* in Sopot, emphasize the significance of experience shared by a community as a space for experimentation and freedom.

Dziemaszkiewicz does not shy away from provocation in his performances. They often encourage reflection on notions of authenticity and the freedom to be oneself. Through performances that celebrate diversity and reject rigid social frameworks, the artist creates a space where individuality and corporeality can be experienced as authentic expressions.

Anna Zaradny approaches the theme of identity through the lenses of sound, space, and memory as she creates a unique fusion of performance and audiovisual art. Her artistic practice combines sound improvisation, multimedia installations, and spatial compositions that redefine how both sound and the body are experienced. One of her most recognizable projects, *Rondo Denoting Circle* (2016), demonstrates how geometric sound forms can serve as metaphors for the complexity of human identity. Presented at Bunkier Sztuki in Kraków, this work highlights how sound and space function not only as tools but also as subjects of reflection.

A significant aspect of Zaradny's work involves exploring the boundaries between the body and technology. Her performances investigate the interaction between organic and digital forms of expression. The sound, often generated through synthesizers and modified instruments, becomes both a medium and a protagonist of the narrative as it illustrates the transformation of bodily experiences into ephemeral artistic forms.

Her project *Reconstruction* (2015), exhibited at the Starter Gallery in Warsaw, exemplifies her use of sound installations to analyse memory and its influence on identity. The installation combined visual and auditory elements as it invited viewers to explore a space which was both material and ephemeral. Through minimalist forms which referenced abstract notions of identity, Zaradny emphasized the importance of attentive listening and spatial experience.

In the context of performance, Zaradny merges elements of experimental music with audiovisual compositions, as seen in projects like *Go Go Theurgy* (2016). In this project, she explored the relationship between sound and spirituality, emphasizing the complexity of human perception and the processes of shaping identity in a technology-dominated world.

Her work is also a reflection on sound as a carrier of memory and a space for dialogue. In performances such as those presented at the *Musica Genera* festival, Zaradny delves into ideas of belonging and transience. Her approach which combines sound, space, and corporeality opens new possibilities for performance as it creates multidimensional experiences that underscore the contemporary significance of identity in art.

The attempt to understand and present identity as a process that continually evolves under the influence of experiences, interactions with others and environmental dynamics is a common thread among Polish performance artists. Their works become a universal commentary. They are rooted in local contexts and yet they open paths for dialogue on an international scale. In Polish performance art, identity is both a personal experience and a space for building bridges between diverse cultural narratives.

Zuzanna Janin,
FIGHT + RING
(*Femmage a Ana Mendieta*),
2001-2024,
photo: artist's archive

Corporeality forms the foundation of contemporary Polish performance art, where an artist's body becomes both a tool and a message which resonates with various social, cultural, and emotional dimensions. As they draw on the tradition of performance, Polish artists explore the boundaries of corporeality and treat their bodies as experimental sites for investigating identity, memory, social relations, and audience interaction.

Zuzanna Janin, one of the most significant figures in contemporary Polish performance, consistently explores the body as a medium of communication and a site of confrontation with the surrounding world. Her legendary work *FIGHT* (2001) is a remarkable project in which the artist engages in a simulated boxing match with a professional boxer. The performance was recorded over a series of sparring sessions, with video footage that captured the intensity of physical and emotional involvement. By adopting the role of a boxer, Janin tested the limits of her endurance while confronting the viewer with universal questions about violence, competition, and strength. The fight, devoid of any final sporting goal, became a symbolic narrative of social, cultural, and emotional tensions. The use of the body as a "battlefield" aimed to reveal both the vulnerability and the resilience of the individual in the face of oppression and social norms. The video documentation of this performance became a starting point for broader reflections on mechanisms of exclusion, domination, and emancipation.

Her project *I Saw My Death* (2003) asks questions about the universal experience of human fate: What does it mean for a person to pass away? What traces do we leave behind? And what does the world look like when we are no longer a part of it? Janin's installation provokes deep reflection on absence as a both physical and emotional state. It addresses the transience of human existence and its significance in space.

Janin's work continuously oscillates around the themes of place, memory, and time as it explores the issues of exclusion and absence. By creating sculptures, video installations, and performative actions, the artist immerses the viewer in spaces where fragments of private memory become material for universal reflection. Janin transforms personal experiences by confronting them with a collective memory and contemporary social and political issues to create a narrative space between what is private and what belongs to a community.

Her performances function as instruments for visualizing the ephemeral and transient as they embed the art-

ist's personal experiences in a broader context of memory and the world's impermanence.

Konrad Juściński is an artist whose work focuses on examining the relationships between space, objects, and chance. His activities, often in the form of installations and interactive projects, explore concepts of transience, ephemerality as well as the relationship between humans and their surroundings. In his project *A Safe Place – The Utopia of Transience* (2021), completed during his residency at the Centre for Creative Activities in Ustka, Juściński addressed the idea of a "safe place" in the context of its utopian nature.

The piece focused on creating abstract spatial forms which symbolised the fleeting nature of memories and meanings. The artist experimented with minimalist interventions that provoked reflection on the relationship between space and human presence. His artistic practice, rooted in spatial processes, also incorporated interactive elements through workshops and audience-engaging activities.

In his projects, Juściński does not focus directly on corporeality as an artistic medium but on the spatial aspects of experience and communication. His works become fields for contemplating the impermanence and temporality of human existence in relation to the world around.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz's artistic practice stands out because of his unique approach to corporeality as a process of continuous transformation. His body becomes a living canvas on which emotions, social tensions, and personal experiences are expressed. In performances and actions conducted as a part of the *Patrz Mi Na Usta* Theatre work, Dziemaszkiewicz treats corporeality as a medium Theatre that allows the creation of

narratives about transience, the complexity of interpersonal relationships, and dialogue with the audience.

Dziemaskiewicz often employs intense physical activity and balances between performative art, choreography, and visual arts. His performances reference everyday gestures and transform them into artistic expressions. This process is palpable in projects like *Bel-ladonna* where movement and gesture convey emotions and reflections on the role of the body in society.

His work is also deeply rooted in its relationship with space. A series of performances conducted in post-industrial locations, where the artist engaged in dialogue with the surrounding architecture and created spaces of symbolic transformation could serve as an example. In these performances the artist's body clashes with the rawness of the space as it simultaneously emphasizes its materiality and ephemerality.

Dziemaskiewicz's interaction with the audience is a key aspect of his work. His performances often break down barriers between the artist and the audience which encourages participants to engage actively and co-create the artistic experience. This way, corporeality ceases to be merely the artist's medium and becomes a space for dialogue and shared experience.

Anna Zaradny, known primarily for her audiovisual works, does not overlook corporeality which is a crucial element of her performances and installations. In her work, the body, although not always directly present in the performative space, is implicitly present as a receptor of sound and a medium of spatial experience. Corporeality in Zaradny's works relates to how sound and space influence the viewer's somatic sensations, as it highlights the physical dimension of perception.

The sound installation *Rondo Denoting Circle* (2016), in which Zaradny explores the idea of bodily movement in space in response to sound, exemplifies this. Viewers become a part of a dynamic process in which sound "flows" through their bodies, altering their perception of the surrounding space. This work demonstrates how sound, through its materiality, can shape bodily experience and compel participants to respond both physically and emotionally.

In her performances, Zaradny uses precise sound compositions designed to affect the viewers' senses. She creates "soundscapes" that engage the body as an integral part of the artistic experience. In these projects, corporeality is not limited to physical activity but extends to somatic resonance—sounds generated by Zaradny literally vibrate in the listeners' bodies and become a form of non-verbal communication.

Tongue of Venus (2012), one of her audiovisual works, combines minimalist video with an intense sound composition as it explores corporeality through the metaphor of the tongue—as both an organ of communication and a vehicle of sensuality. In this work, Zaradny juxtaposes organic elements of corporeality with technological precision and emphasizes how the body and technology can work together on creating performative experiences.

During her residency at Elektronmusikstudion (EMS) in Stockholm (2016), Zaradny focused on exploring the relationship between bodily movement and acoustic space. The outcome of these experiments was a series of performances where the sonic landscape dictated participants' movements, which illustrated how sound could "control" the body while simultaneously highlighting its autonomy.

For Zaradny, corporeality is intrinsically linked to perception—her works remind us that the reception of sound, space, and technology always occurs through the body. This way, her art redefines corporeality and presents it not as merely a physical presence but as a space where sound, technology, and emotions intertwine.

The Polish performance scene abounds with examples where an artist's body becomes an instrument of social critique and a medium for dialogue with the audience. Artists use their bodies to emphasize tensions which arise from social norms, oppression, and political conditions. Performance becomes a space where corporeality can be both liberating and constraining.

In this context, the works of Zuzanna Janin and the performative activities of Konrad Juściński represent deeply personal yet universally resonant artistic statements. Janin, through her dialogue with history and societal norms,

presents the body as a carrier of memory and a battlefield against oppressive structures, while Juściński explores the fleeting nature of memories and the relationship between the body and space which underscores the ephemerality of human experience.

Corporeality in Polish performance also touches upon more universal themes, such as the relationship between the individual and the collective, physicality and spirituality or the intersection of privacy and public space. Anna Zaradny, through her audiovisual practices, expands the scope of corporeality to include the somatic experience of sound and space. In her works, the viewer's body becomes an active participant of the artistic process as it resonates with soundscapes that redefine space and the way it is experienced. Meanwhile, Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz, through his body-centered actions in club spaces, highlights the fluidity of gender norms and the significance of bodily freedom. His works explore the boundaries between privacy and public life which creates a space where the body becomes both an instrument of expression and social critique.

In Polish performance, corporeality is more than a medium—it is a tool for revision, subversion, and the construction of new narratives. It is a space where the body, in all its complexity and fragility, becomes a central element of artistic dialogue with the world. Artists like Zuzanna Janin, Konrad Juściński, Anna Zaradny, and Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz demonstrate that through the body, one can not only tell stories but also change the way audiences perceive themselves and their positions in society. As a result, in Polish performance, corporeality becomes a universal language that transcends cultural boundaries as it fosters profound dialogue with viewers.

Konrad Juściński,
*Visualizations of Unknown
Landscapes III*, 2016,
photo: Patrícia Corrêa

Krzysztof Leon
Dziemaskiewicz,
Die Badende, Berlin, 2024,
photo: Monika Pyzunia Presz

Zuzanna Janin,
Takotsubo, Heart, 2017-2024
photo: artist's archive

In performance art, the creative process is often more significant than the final result. What happens during the act—improvisation, change, interaction with the audience—defines the ultimate dimension of the work. Contemporary Polish performance places particular emphasis on processuality as it treats performance not as a closed event but as a dynamic dialogue between the artist, the audience, and the space.

Zuzanna Janin's artistic practice consistently explores processuality as a key element of performance. Her works frequently reference the notions of transformation, time, and personal experience which serve as a starting point for reflecting on universal social and cultural issues. In the project *Shame*, produced in Porto, the artist examines the mechanisms of shaming as a tool of social control. The process of this work is closely tied to the transformation of materials—tar and feathers—which change during the performance, symbolizing the transience of emotions and their impact on the body and space.

In another project, Janin used boxing as a metaphor for social and personal struggle. The processuality of this work manifests itself in the physical and emotional tension that builds up during the simulated fight which demonstrates how the process becomes an integral part of the artwork, both on an artistic and personal level.

In her activity, Janin emphasizes that performance art is not solely about the final outcome but about the continuous process of discovering, experimenting, and transforming both materials and meanings. As a result, her works resonate with audiences and invite them to reflect on their own experiences as well as the relationships with the surrounding world.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz has been exploring the boundaries of corporeality and process in his performances for years. His actions, like the ones staged in club and gallery spaces, present performance as a ritual in which the artist's body becomes a medium of processual transformation. In his numerous projects, the artist has used dance and movement as means for exploring transience and change. The processuality of these works is evident in their open form—each of the subsequent performances transforms the initial assumptions and turns the performance into a living structure.

Konrad Juściński, who works with improvised forms, focuses on the process as the primary means of expression. His performances, often set in public spaces, frequently involve accidental spectators who become participants of the creative process. As a result, his actions demonstrate how interaction and spontaneity can alter the initial premises of the work while turning it into a multidimensional process rather than a closed form.

Anna Zaradny introduces a unique audiovisual perspective to Polish performance, where the process becomes a fundamental element. Her sound installations evolve over time and space as they engage the audience in the processual experience of sound and space. In Zaradny's works, processuality is not limited to the physical presence of the artist—it also involves exploring the boundaries of perception and the coexistence of sound and image in a dynamic dialogue.

In Polish performance art, processuality functions as both an artistic tool and a creative philosophy. Instead of focusing on the completed work, artists emphasize continuous change, openness, and interaction. As a result, a performance becomes not only an act but also a space of exploration that unfolds before the audience's eyes, encouraging engagement and reflection.

Zuzanna Janin,
COVER (Little), 1992,
photo: artist's archive

Contemporary Polish performance art is distinguished by its ability to address themes related to cultural and historical diversity, reflecting both local contexts and global challenges. Poland's rich history as a country shaped by complex cultural influences—from Eastern Slavic traditions to Western Renaissance and Enlightenment ideas—created a space where performance becomes a tool for reflecting on cultural identity, intercultural relations, and globalization.

Zbigniew Warpechowski, one of the most important pioneers of performance art, developed a unique artistic language based on spontaneity and the use of the body as a central means of expression. From his early works, such as *Kwadrans poetycki* (1967), the artist experimented with various forms of improvisation, combining words, movement, and everyday objects. In his performances, corporeality and personal engagement built a profound relationship between the creator and the audience. Warpechowski believed that the essence of performance lied in the creative moment that transcended established artistic forms. His works, like *Talerzowanie* (1971) and *Champion of Golgotha* (1978), often referred to poetic symbolism as they explored issues of transience, human spirituality, and social constraints. Improvisation and unpredictability gave his works a powerful impact which provoked audiences to reflect on the reality around them. Through his art, Warpechowski broke conventions and demonstrated that a creative act could serve as a tool for existential analysis, and that the presence of a body in performance space was a testament to ongoing artistic exploration.

Jerzy Bereś, a key figure in Polish performance, used his body as a medium to bridge ancient rituals with contemporary social commentary. His performances drew on the symbolism of folk culture, religious rites, and national mythology which created a bridge between traditional values and modern discourse. In Bereś's works, raw materials such as wood, stones, and canvas played the role of totems which reflected Slavic spirituality, while simultaneously serving as tools for universal reflection on free-

dom and social conditions. Using nudity and minimalism of form, Bereś provoked dialogue about Polish identity while incorporating local contexts into global discussions. Actions such as *Ottarze* (1972) and *Rytuały* (1976) became spaces where spirituality clashed with political reality, where folk tradition met avant-garde rebellion. Through his work, Bereś created a space where the past and the present coexisted as they raised questions about what was universal in an ever-changing world.

In Poland, performance often functions as a bridge between local narratives and global discourses. Artists engaged in performative actions draw on both local traditions, such as Slavic or Catholic rituals, and contemporary issues, including migration, global social crises, and ecological concerns. In this way, Polish performance becomes a space for the exchange of ideas and experiences, where tradition meets modernity and local contexts gain universal significance.

The intercultural dialogue within Polish performance art is also an attempt to respond to the challenges of the contemporary world, such as increasing political tensions, social inequalities, and shifting cultural boundaries. Thanks to artists who boldly explore these topics, performance becomes not only a form of artistic expression but also a tool for reflecting on a world with an increasing need for understanding, empathy, and openness to diversity.

Contemporary Polish performance art constitutes a vital component of the global artistic discourse, primarily thanks to its ability to combine individual perspectives with universal messages. This fusion of tradition and modernity as well as local and global character enables Polish performance artists to reach diverse audiences worldwide. Their works convey not only personal stories but also universal themes that address issues of identity, community, memory, and the human condition in the modern world.

The work of Tadeusz Kantor serves as a key reference in understanding the development of Polish performance as an art form that transcends cultural boundaries. His *Panoramiczny happening morski* (1967) was one of the most complex and multi-layered pieces which combined chance, improvisation, and a conscious play on artistic tradition. In this monumental action, Kantor engaged the landscape, accidental beachgoers, and invited artists, creating a space where the boundaries between art, nature, and everyday life blurred. The happening, composed of numerous episodes, was a dynamic synthesis of movement, sound, and bodily activity as it simultaneously invoked classical painting motifs and modernist experiments. Walking along the beach in his distinctive outfit and issuing commands through a megaphone, Kantor directed the course of events. However, the uncontrolled influence of natural elements became the performance's

central component. The performance evolved into a struggle between the participants and the waves, which gave it the character of an authentic, unpredictable spectacle. By incorporating nature and random events, Kantor challenged traditional hierarchies in art which redefined it into a living process in which anyone, regardless of preparation, could become a part of the creative act. His actions demonstrated that performance could be an open form which underwent diverse interpretations, resonating with both local participants and an international audience that recognized its universal commentary on human existence and the relationship with the environment.

Ewa Partum, one of the pioneers of Polish performance art, not only pushed the boundaries of conceptual art but also opened spaces for reflection on female identity, the body, and societal expectations. Her performances, such as *Zmiana* (1974) and *Samoidentyfikacja* (1980), introduced an uncompromising visual and intellectual language in which the female body became not only an object of analysis but also a medium for critical dialogue with patriarchal culture. In *Zmiana*, by allowing half of her face to be artificially "aged," Partum exposed the cultural obsession with youth and beauty as the primary markers of female value. Meanwhile, in *Samoidentyfikacja*, she entered public space directly, where her naked body blended into the urban scenery through photomontages. It became a symbol of rejecting imposed social norms.

Anna Zaradny,
Rondo Denoting Circle, 2016,
photo: Grzegorz Mart

The audience was forced to confront the body not only as an artistic form but also as an element of social discourse that redefined the presence of women in public space. In these performances, Partum consistently raised questions about the position of women in art and society as she built a bridge between personal experience and universal issues of identity and exclusion. Her work which transcended aesthetics and formalism, remains a manifesto for freedom of expression and the right to redefine femininity on one's own terms.

Paweł Althamer is an artist who has made performance a language of not only artistic expression but also a tool for redefining everyday life. Althamer perceives performance as a collective process in which an artist is only one of many contributors. Space, viewers, and their interactions create an organic whole, far from the artificial hermeticism of galleries. In one of his most significant projects, *Wspólna sprawa* (2009), the residents of Warsaw's Bródno district, dressed in gold jumpsuits, transformed their neighbourhood into a place which resembled a science fiction film. In a symbolic journey, the residents travelled to Brussels in a gold Boeing to rediscover themselves as part of a shared history and transformation.

These actions reflect Althamer's characteristic belief in the power of community—for him, art is a ritual, and every participant becomes a co-creator. Althamer not only experiments with public space but also with his own identity. In the performance *Autoportret jako biznesmen* (2002) at Berlin's Sony Centre, he shed the attributes of daily life—a suit, a briefcase, a phone—as he symbolically rejected the suffocating frameworks of modern existence. His art thus poses the question: Who are we when we take off our social masks and abandon the rigid schemes? For Althamer, performance is not a show but a process—an open, unfinished form that reminds us that art does not end when an exhibition closes. It begins when people start acting together on breaking down barriers between creator and audience. His work leaves no room for distance—the personal becomes public or social, and public space transforms into a field for negotiating new meanings. This is precisely how Althamer captivates audiences—his art is for the people, with the people, and about the people.

Katarzyna Kozyra, one of the most recognizable contemporary Polish artists, demonstrates how performance

can become a tool for breaking stereotypes and exploring identity. In her project *W sztuce marzenia stają się rzeczywistością* (2003–2009), the artist assumed various roles, from an opera diva to a drag queen double while she questioned the boundaries of gender, masculinity, and femininity. Her performances, such as *Diva – Reinkarnacja* (2005), where she appeared in a metal cage dressed as a naked opera singer, or *Il Castrato* (2006), which involved symbolic castration and the blending of gender roles, were provocative yet full of self-irony.

Kozyra fluidly shifted between identities in her performances, emphasizing the performative nature of gender and the social conventions associated with it. She created spaces where the juxtaposition of high culture, like opera, with elements of pop culture and club life provoked the audience to reflect on the fluidity of social norms. Her actions in public and gallery spaces, such as *W hołdzie Glorii Viagrze. Przyjęcie urodzinowe* (2006) and *Madonna z Pelago* (2005), were conscious experiments with audience expectations and opened debates on diversity or inclusivity in a global context.

Honorata Martin, who represents the youngest generation of Polish performers, creates works that bring performance into everyday life to explore the limits of psychological, physical, and relational endurance. Her projects, such as *Wyjście w Polskę* (2013) and *Zadomowienie* (2015), are forms of contemporary spiritual journeys where personal experiences become universal commentaries on the human condition. Martin weaves local themes with broader social narratives while she addresses issues of modern nomadism, hospitality, and the transformation of community bonds. She turns performance into an instrument for global exchange of experiences and reflections on identity.

A performance polaca, na sua essência, relembra o valor Polish performance, in its essence, reminds us of the value of direct experience and authentic contact, which are increasingly at risk in the world dominated by digital technologies and mass media. Unlike virtual reality, performance offers a space where the viewer becomes a participant as the artist's emotions or message affect them in a direct and intense way. As a result, regardless of the cultural context, Polish performance remains a form of art that engages, inspires and provokes reflection on what connects us as humans.

[Editorial]

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF

Dziemaszkiewicz

KRZYSZTOF LEON

Dziemaszkiewicz

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz (born on 15th July 1963 in Lipiany, Poland) is a versatile visual artist, performer, choreographer and creator of unique spatial objects who uses materials like adhesive tape and recycled waste. His work which encompasses performance, theatre, installations and choreography, blends visual and dance arts to explore themes of identity, emotion, and transformation.

He graduated from high school in Pyrzyce in 1982 and then began studies at the Faculty of Production Economics at the University of Gdańsk in Sopot. During his studies, he actively participated in the artistic life of the Tricity area and collaborated with the Academic Theatre Centre and the University's Warunkowy Theatre led by Marek Gałązka. He was also a member of the Sopot Open Theatre Review organization.

Since 1987, he has been associated with Wojciech Misiuro's Teatr Ekspresji as a dancer, choreographer, and assistant director. During this time, he participated in numerous theatre, television and festival productions, such as *The Dead Can Dance* (1988), *City of Men* (1994), and *De Aegyptio – Egyptian Opera* (1995). Between 1995 and 1999, he established his own *Patrz Mi Na Usta* Theatre in Sopot which he continued to lead in Berlin starting in 1997.

In Berlin, he collaborated with the *Moving M3* Theatre and *Babcia Zosia* Theatre at the *Polish Losers' Club*. His performative activities have been presented in Germany, Poland, and many other countries, including the USA, Brazil, China, and the UK. He also worked with the German artist Mariola Brillowska. Together, they created multimedia projects like *Ritual Kanibalski* and *Kim Hässliche Frau Schöner Mann*.

His performative practices are characterized by extraordinary diversity of forms and content. Dziemaszkiewicz combines physical theatre, contemporary dance, elements of queer art and site-specific performance which gives a deeply emotional and often provocative character to his projects. His stage and off-stage activities feature a constant dialogue with the surroundings where both space and audience become integral parts of the narrative

His performances frequently address themes of identity fluidity, corporeality as well as transformation as aesthetic and spiritual experiences.

After returning to Poland in 2004, he continued his intensive artistic work, developed *Patrz Mi Na Usta* Theatre and collaborated with the Sopot Forum for the Integration of Science, Culture, and Art (Sfinks). His performances, like *Hungriege Herzen* (2010), *perforMIA* (2017–2020), and his work as a part of the *Thierry Mugler: Couturissime exhibition* (2019) have received recognition both in Poland and internationally.

Since 2014, he has lived in Berlin again. There, he develops innovative artistic forms in the technique of taping art which combines recycled materials and allows him to experiment with spatial forms. During this time, he met Manfred Thierry Mugler, a French fashion designer, with whom he was in a relationship until Mugler's death in 2021. The loss of his partner inspired Dziemaszkiewicz to create a series of works commemorating their relationship.

His art, presented in galleries, clubs, and theatres, continues to explore themes of identity, interpersonal relationships, and emotions. Dziemaszkiewicz actively participates in the artistic scenes of Berlin and Poland, and his work inspires generations of artists. In recent years, two documentary films about his life and work have been made: *Like Leon* (2021, dir. Marek Nurzyński) and *Leon* (2022, dir. Wojciech Gostomczyk).

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz is a prominent figure on the Polish and international art scene. His work continually pushes the boundaries of performative, theatrical, and visual arts. His artistic journey began in the 1980s when he joined Wojciech Misiuro's *Teatr Ekspres-*

*Edge Zones Art Centre,
Miami, 2017,
photo: Manfred Thierry Mugler*

ji. The work of this theatre, characterized by intense physicality and an exploration of the psychological aspects of human existence, became the starting point for Dziemaszkiewicz's further artistic pursuits. As a dancer and assistant choreographer, he participated in numerous productions such as *The Dead Can Dance* and *City of Men* which have become integral to the history of Polish theatre.

In 1995, Dziemaszkiewicz founded his own *Patrz Mi Na Usta* Theatre which quickly became a platform for his interdisciplinary artistic experiments. His performances, like *The National Drag Queen* and *Belladonna*, prominently feature a queer aesthetic that combines reflections on gender identity with artistic courage and provocation. In these projects, corporeality and emotionality serve as media to explore the complexities of human nature and its constant transformation. In 1997, the artist moved his activities to Berlin, where he collaborated with the *Moving M3* Theatre and *Babcia Zosia* Theatre and further developed his approach to performance as a dialogue with space and audience.

In Berlin, Dziemaszkiewicz gained international recognition by collaborating with a German artist Mariola Brillowska on multimedia projects like *Ritual Kanibal-ski*. His artistic practices evolved towards increasingly complex forms which combine physical theater, contemporary dance, and visual art. Since 2016, the artist has also been focusing on designing spatial objects from recycled materials in which he uses the technique of taping art. His exhibitions, like *In Progress and Skur-ril aber Schoen*, demonstrate his continuous innovation and adaptability to changing artistic conditions.

The central themes of Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz's work include identity, corporeality, and emotional transformation. Both in his performances and visual works, the artist explores interpersonal relationships, interactions with space, and the possibilities of reinterpreting traditional artistic forms. His art, imbued with intense emotions and provocative narratives, continually inspires and provokes reflection on the role of art in the contemporary world. He is currently active on the art scenes of Berlin and Poland where he combines his extensive experience with new forms of expression by which he keeps reminding us of the power of transformation as a key aspect of human experience.

1987 - 1998

TEATR EKSPRESJI

1988	<i>The Dead Can Dance</i> (Gdynia, Poland)
1990	<i>The Dantonians</i> (Gdynia, Poland)
1991	<i>ZUN</i> (Chorzów, Poland)
1992	<i>De Aegyptio</i> (Katowice, Poland)
1992	<i>Idols of Perversion</i> (Chorzów, Poland)
1993	<i>Collegium No. 24</i> (Chorzów, Poland)
1994	<i>City of Men</i> (Gdynia, Poland)
1995	<i>Passion</i> (Gdańsk, Poland)
1997	<i>Tango</i> (Gdańsk, Poland)
1998	<i>Cantata</i> (Gdańsk, Poland)

1992 - 2024

SFINKS

2000	<i>Sopot in Berlin</i> (Berlin, Germany)
2007	<i>Polka Galopka</i> (Rio de Janeiro, Brasil)
2009	<i>Macbeth</i> (Gdańsk, Poland)
2010	<i>EXPO</i> (Shanghai, China)
2011	<i>Temple of All Arts</i> (Gdańsk, Poland)
2012	<i>Sopot Art Opera</i> (Sopot, Poland)
2022	<i>30 Years of SFINKS</i> (Sopot, Poland)
2024	<i>Shakespeare on the Catwalk</i> (Gdańsk, Poland)

1995 - 2019

TEATR PATRZ MI NA USTA

1995	<i>Solstice</i> (Gdańsk, Poland)
1998	<i>Radio Metaphysic</i> (Sopot, Poland)
2001	<i>National Drag Queen</i> (Berlin, Germany)
2024	<i>Cafe Domino Invites You</i> (Sopot, Poland)
2005	<i>Live Act</i> (Sopot, Poland)
2006	<i>Roses Mountain</i> (Sopot, Poland)
2007	<i>Belladonna</i> (Sopot, Poland)
2008	<i>Girls from Hare's Hill</i> (Gdańsk, Poland)
2010	<i>Hungrige Herzen</i> (Gdańsk, Poland)
2013	<i>Danger Zone</i> (Gdańsk, Poland)
2013	<i>I Will Stay Here Forever</i> (Sopot, Poland)
2015	<i>Octopus</i> (Sopot, Poland)
2018	<i>Atman</i> (Sopot, Poland)

1996 - 2000

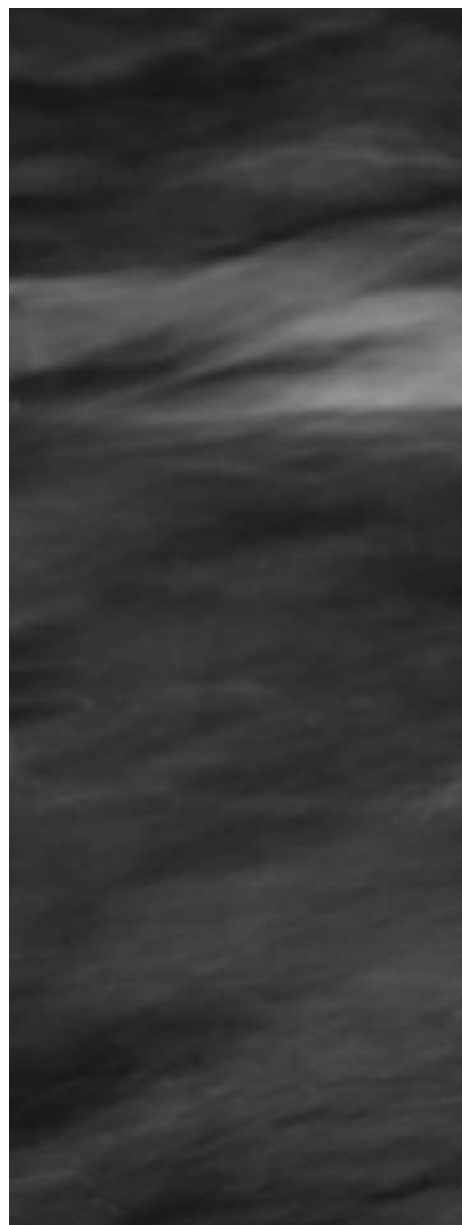
MOVING M-3 THEATRE

1996	<i>Matrosen Liebe</i> (Berlin, Germany)
1997	<i>ExCodEx</i> (Ludwigshafen, Germany)
1997	<i>Salz im Fleisch</i> (Berlin/Mannheim, Germany)
1998	<i>Berlin Transport ISO</i> (Ludwigshafen, Germany)

2004 - 2012

COLLABORATION WITH MARIOLA BRILLOWSKA

2004	<i>Polish Hospital</i> (Berlin, Germany)
2005	<i>Hond</i> (Hamburg, Germany)
2006	<i>Ritual Kanibalski</i> (Hamburg, Germany)
2008	<i>KIM & KIM</i> (Hamburg, Germany)
2009	Presentation of Students' Diplomas at the University of Art (Offenbach am Main, Germany)
2011	<i>Universum</i> (Berlin, Germany)

Kunstraum Berlin, 2021,
photo: Monika Pyzunia Presz

Kunstraum Berlin, 2021,
photo: Monika Pyzunia Presz

2018 - 2025

PERFORMANCES

2018	In Out Festival (CSW Łaźnia, Gdańsk, Poland)
2018	Kunstraum Berlin (Berlin, Germany)
2018	<i>Festival of Naked Form</i> (ASP Gdańsk, Poland)
2018	<i>Galerie Bureau</i> (New York, USA)
2019	Opening of the exhibition <i>Thierry Mugler Couturissime</i> (Museum of Fine Arts, Montreal, Canada)
2019	Opening of the exhibition <i>Thierry Mugler Couturissime</i> (Kunsthalle, Rotterdam, Netherlands)
2019	<i>Museum of Curiosities</i> (SFINKS, Sopot, Poland)
2019	Shakespearean Theatre (Gdańsk, Poland)
2019	Edge Zones Gallery (Miami, USA)
2019	Susanne Bartsch Folie (McKittrick Hotel, New York, USA)
2020	<i>Museum of Curiosities</i> (SFINKS, Sopot, Poland)
2020	<i>Poland Now</i> (Op-enheim, Wrocław, Poland)
2020	<i>Galerie Bureau</i> (New York, USA)
2020	Overmorrow Festival (Wilde Renate, Berlin, Germany)
2020	<i>Poland Now</i> (Backsteinboot, Berlin, Germany)
2021	<i>Poland Now</i> (Kunstraum, Berlin, Germany)
2022	<i>Buthopolis</i> (Warsaw, Poland)
2022	Madnicity Pavilion (Bienal de Veneza, Itália)
2022	<i>Leon Totalny</i> (Pawilon 4 Kopuł, Wrocław, Poland)
2022	Opening <i>KIT</i> (Berlin, Germany)
2022	<i>Smartcoop</i> (Berlin, Germany)
2022	<i>In the Middle of Nowhere</i> (Gdańsk, Poland)
2022	<i>La Voix Humaine</i> (Galerie Nord, Berlin, Germany)
2023	<i>Women's World No. 1</i> (Pandora Galerie, Berlin, Germany)
2023	<i>Faces of Art</i> (Pinakoteka, Gdańsk, Poland)
2023	Post Porn Festival (Kino Muranów, Warsaw, Poland)
2023	48 Stunden Neukölln Festival (Berlin, Germany)
2023	Slides Festival (Bydgoszcz, Poland)
2023	Live Act at Antwerp Queer Arts Festival (Antwerp, Belgium)
2023	Opening <i>IKM</i> (Gdańsk, Poland)
2023	<i>Rococo Madness</i> (Pawilon 4 Kopuł, Wrocław, Poland)
2023	<i>Leon Performer</i> (NCK, Gdańsk, Poland)
2024	<i>In the Middle of Nowhere</i> (Gdańsk, Poland)
2024	<i>NYC Meets Berlin</i> (Dwie Zmiany, Sopot, Poland)
2024	Interakcje Festival (Piotrków Trybunalski, Poland)
2024	Malamut Festival (Ostrava, Czech Republic)
2024	Teatr Chrobrego (Zielona Góra, Poland)
2024	<i>Brittleness</i> (Instytut Grotowskiego, Wrocław, Poland)
2025	<i>Solastalgia</i> (Berlin, Germany)

KIT, Berlin, 2022,
photo: Monika Pyzunia Presz

2017 - 2024

EXHIBITIONS

- 2017 *In Progress* (Galeria Dwie Zmiany, Sopot, Poland)
- 2018 *Polyphony* (Berlin, Germany) – collective exhibition
- 2018 *Skurrl Aber Schön* (Kisswerk, Weil am Rhein, Germany) – collective exhibition
- 2019 *Museum of Curiosities* (SFINKS, Sopot, Poland) – collective exhibition
- 2021 *Taping Art* (Galeria Dwie Zmiany, Sopot, Poland)
- 2021 Part of Robert Kuśmirowski's exhibition *Wpół do Jutra* (Cricoteka, Kraków, Poland)
- 2021 *Museum of Curiosities* (SFINKS, Sopot, Poland) – collective exhibition
- 2022 *MANF* (Kunstraum, Berlin, Germany) – dedicated to Manfred Thierry Mugler
- 2022 *Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz* (PDK, Pyrzyce, Poland)
- 2023 *I Love to Make You Happy* (Galeria EL, Elbląg, Poland) – dedicated to Manfred Thierry Mugler
- 2023 *Skurrl Aber Schön* (Kunstraum, Berlin, Germany)
- 2023 *Do widzenia do jutra* (Gdańska Galeria Miejska, Gdańsk, Poland) – collective exhibition
- 2023 *Faces of Art* (Pinakoteka, Gdańsk, Poland) – collective exhibition
- 2023 *Taping Art* (Dworek Sierakowskich, Sopot, Poland)
- 2023 *Que(e)rgeschichten* (Klub der Polnischen Versager, Berlin, Germany) – curator Marta Smolińska

2021 - 2024

OTHER ACTIVITIES

- 2021 Participation in the social campaign *Pierwsza pomoc dla ludzkości*
- 2022 Film *Like Leon*, directed by Marek Nurzyński (PDK, Pyrzyce, Poland)
- 2023 Premiere of the film *Leon*, directed by Wojciech Gostomczyk (Festival de Cinema de Salónica, Grécia)
- 2023 Presentation of the film *Leon* (Docs Against Gravity, Poland)
- 2023 Best Film Award for *Leon* (Festival de Cinema de Sopot, Poland)
- 2023 Screening of the film *Like Leon* (Post Porn Festival, Berlin/Varsóvia, Poland)
- 2023 Presentation of the film *Leon* (Antwerp Queer Arts Festival, Belgica)
- 2023 Presentation of the film *Leon* (Festival de Cinema Przezrocza, Bydgoszcz, Poland)

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz's performance in Porto will continue his exploration of the boundaries between animality and humanity. The artist, as always, raises questions about the nature of being human, our definition of the line between human and non-human beings, and the ways in which individual freedom reveals itself in this context. In this work, Dziemaszkiewicz seeks to investigate these boundaries and creates space for emotions, instincts as well as subconscious bodily reactions. This is a performance that not only engages the audience but also prompts reflection on how we perceive our humanity and wildness.

THEME AND INSPIRATIONS

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz approaches each performance as a long-lasting process. His preparation involves extensive exploration of the space where the project will take place. A site visit and spatial analysis are key stages that initiate deep dialogue with the surroundings. Dziemaszkiewicz adopts an experimental process in which every activity stems from his instincts and intuition. Preparing his work is like composing a libretto—each element is carefully planned. However, he still leaves room for spontaneity, a crucial aspect of his art.

PROCESS AND PREPARATION

The elements that Dziemaszkiewicz incorporates into his performances—such as cutting up a suit, sudden movements, honey, paint, adhesive tape and body exploration—will be integrated in Porto to create an intense, multisensory space. These elements are designed to highlight the raw and untamed power of action while they also emphasize transformation and deconstruction. Through sudden gestures, the artist manifests the freedom of the body and reveals its true, primal state. The suit, subjected to destruction, symbolizes social norms and constraints that Dziemaszkiewicz seeks to break in order to liberate the authentic self.

PERFORMANCE ELEMENTS

The fundamental concept is transformation. The body becomes a medium that changes, disintegrates, and rebuilds itself. On one hand, there is a process of assimilation, in which the artist interacts with the environment and becomes a part of it. On the other hand, there is destruction—both physical, as seen in the tearing of clothing, and psychological, as the artist breaks free from previous limitations

TRANSFORMATIONS AND CHANGES

THE CONCEPT OF “NUDITY” AND THE AUDIENCE

Nudity in Dziemaszkiewicz's performance is not just a physical act but a manifestation of joy, spontaneity, and a return to primal instincts. It is meant to simultaneously shock the audience and invite them to reflect on the nature of the body, the boundaries of privacy and social norms. The audience becomes a witness to a process in which the artist not only expresses himself but also confronts viewers with their own beliefs about the body, shame and nudity.

REACTIONS AND INTERACTIONS WITH SPACE

Dziemaszkiewicz's work maintains a strong connection to the space in which it is performed. In Porto, his actions will be dynamic—both physically and mentally. The space itself will become a testing ground for questioning senses, instincts and individual freedom. The performance may evolve in different directions depending on the reactions of the space and the audience, who will actively influence the final form of the work.

Krzysztof Leon Dziemaszkiewicz's performance in Porto will be an exploration of the body, crossing accepted boundaries and norms as well as processes of transformation and deconstruction. Through acts of destruction, the artist will not only present the image of the performer but also provoke reflection on the audience's own emotions, instincts, and nature. Elements like cutting up a suit, honey, paint, and adhesive tape are parts of a puzzle that create a profound and unsettling experience full of spontaneity and deep reflection on the body as well as the world. The piece brings together contrasts: nature and civilization, order and chaos, life and destruction—all in the name of personal freedom.

Dancing,
Galerie Zeitzone Berlin, 2019,
photo: Monika Pyzunia Presz

Die Badende,
Berlin, 2024,
photo: Monika Pyzunia Presz

Macbeth, Instytut Sztuki
Wyspa, Gdańsk, 2009,
photo: artist's archive

Polenbegeisterungswelle,
Kunstraum Kreuzberg, 2018,
photo: Manfred Thierry Mugler

ZUZANNA

Janin

ZUZANNA

JZAN

Janin

ZUZANNA

Janin **ZUZANNA**

ZUZANNA *Janin*

Janin **ZUZANNA**

ZUZANNA

ZUZANNA

Janin **ZUZANNA**

ZUZANNA *Janin*

Zuzanna Janin (born in 1961 in Warsaw) lives and works in Warsaw, London and Tuscany. She graduated from the Academy of Fine Arts in Warsaw in 1997. In 2004, she stayed at the Ecole Cantonale d'Art (ECAV) in Sierre, Switzerland, on the Pro Helvetia academic art scholarship in the field of new media. In 2016, she received her PhD in art from the University of Arts in Poznań, and in 2020, she obtained her habilitation at the Academy of Fine Arts in Gdańsk. In the past, she also used the surname Baranowska (and Janin-Baranowska).

In her sculptures and installations, Janin pioneers in the use of various materials, unusual for traditional art like artificial fog, cotton candy, tar and feathers, human hair, socks, fabrics, raw silk, sandpaper and construction waste. The artist explores themes of space, time and memory as well as issues of exclusion, absence and violence. She creates sculptures, video and photographic installations and performative works.

The main focus of her work is a conceptual approach to the visualization of processes, changes, comparisons, continuity and everything that exists "in between." The artist transforms fragments of private memory and emphasizes deep personal experiences while universalizing them and confronting them with collective memory or images of universal history as well as contemporary social and political problems.

She is the author of processual wire and cotton candy sculptures *Sweet Girl*, *Sweet Boy* (1997, 2001), *KISS (Z & M)* (1998), *Virtual Sex* (1998), the spatial photographic installation *Follow Me. Change Me. It's Time* (1995-1997) and the renowned video installation *FIGHT* (2001) + *RING* (2001-2024) in which the artist fights a professional boxer in the ring.

She has created numerous sculptures, installations and video installations including the raw silk installation *COVERS* (1990-2005), sculptures and objects *SHAME* (Tar and Feathers) (2016), the sculpture installation *Volvo Transformed Into 6 Drones* (2014-2015) and the series of epoxy resin sculptures *Anthropocene Sculptures* (2014-2020) which include: *Seven Fathers* (2016), *Monument of Teenager. Triple Portrait (Majka Melania Zuzanna)* (2019), *Home Transformed into Geometric Solids* (2016-2018),

Femme a Maria & Elsa (2018-2024) and *Self-portrait Magnolia Susan* (2022-2024).

Since 2018, Janin has been addressing the topics of violence and victimization in her works like *TAKOTSUBO. Healing from the Broken Heart Disease* (2018-2023) and *nobody is going to believe you* (2021). She also works on the photographic project *From the Series Home Sculptures* published on Facebook and her blog.

She participated in the Sydney Biennial (1992), Istanbul Biennial (1992), Sonsbeek'93, Liverpool Biennial (1996), Łódź Biennale (2010) and the 54th Venice Art Biennale (2011) (as a part of Romania's official program). She has held solo exhibitions, screenings, and performances at the Foksal Gallery in Warsaw, Kunsthalle Wien, MAM Rio de Janeiro, Salzburger Kunstverein as well as the National Museums in Cracow and Warsaw.

Her works have been presented at Centre Pompidou Metz, Belvedere Wien, Whitechapel London, RSA Edinburgh, MCA Chicago, Jeu de Pomme Paris, Japanese Palace Dresden, Kunstmuseum Bern, Hamburger Bahnhof Berlin, TOP Museum Tokyo, Hoffmann Sammlung Berlin, FRAC-SUD Marseille, A.I.R. Gallery New York, the MSN Museum of Modern Art in Warsaw and many others.

Her works are part of the permanent exhibition Collection of the 20th and 21st Century at the National Museum in Poznań and the permanent exhibition Sculpture of the 20th and 21st Century at the National Museum in Cracow.

„Zuzanna Janin is a board member of the Place of Art Foundation (Fundacja Miejsce Sztuki) - an organization dedicated to promoting contemporary art and artists. From 2005 to 2012, together with Agnieszka Rayzacher,

she developed an art program (exhibitions, talks and meetings) at the independent space lokal_30 in Warsaw and a second temporary space lokal_30_warszawa_london in London (2009-2010). Since 2018, she has been a member of the Committee of the Maria Anto and Elsa von Freytag-Loringhoven Art Prize.

Janin has been a guest professor at the Academy of Fine Arts in Cracow, ASAB Academia del Arte in Bogotá (Colombia), Sapir College of Art in Sderot (Israel), the University of Haifa (Israel), the Academy of Fine Arts in Bratislava (Slovakia), Bezalel in Jerusalem (Israel), the Academy of Fine Arts in Warsaw and King's College in London. She has participated in conferences, meetings and lectures at numerous other art institutions. Since 2019, she has been a lecturer at the Postgraduate Studies in Contemporary Art at the Polish Academy of Sciences (PAN) in Warsaw. Since 2005, she has been collaborating with the lokal_30 gallery in Warsaw.

FIGHT, 2001,
(digitalised 2012),
photo: artist's archive

RED,
from the series *COVERS*, 1992,
photo: artist's archive

und er me

Her works are in Polish and international collections:

GERMANY

Hoffmann Sammlung Berlin
Morsbroich Museum Leverkusen
Staatliche Kunstsammlungen Dresden

HUNGARY

Ludwig Museum Budapest

ITALY

La Gaia Fondazione, Busca
Ferrari Collezione w Muzeum Sztuki XXI wieku MAXXI, Rzym
Banca Nazionale Collezione, Milan

GREECE

Thessaloniki Municipal Museum, Thessaloniki

BRASIL

MAM RIO Museum of Modern Art Rio de Janeiro

JAPAN

TOP Tokyo Museum of Photography, Tokio

ISRAEL

Israel Museum, Jerusalem

FRANCE

La Fabrique Collection Josée et Marc Gensollen, Marselha
Musée Geo Charles, Echirolles

AUSTRIA

Ursula Blickele Video Archive, Belvedere Wien, Vienna

POLAND

Zachęta National Gallery of Art, Warsaw
Center for Contemporary Art Ujazdowski Castle, Warsaw
Foksal Gallery, Warsaw
Museum of Modern Art in Warsaw
Museum of Art in Łódź
Królikarnia / National Museum in Warsaw
National Museum in Cracow
National Museum in Poznań
National Museum in Szczecin
Museum of Contemporary Art Wrocław
Museum of Photography in Cracow (MuFo)
Upper Silesian Museum in Bytom
NOMUS National Museum of Art in Gdańsk
University of Warsaw Museum
Signs of Time (Białystok, Olsztyn, Katowice, Lublin, Szczecin)
Labirynt Gallery, Lublin
Signum Foundation, Poznań
ING Art Collection, Warsaw
Bank PKO SA Art Collection, Warsaw
Hotel Europejski Art Collection, Warsaw

and other private and institutional collections in Poland and abroad.

Pasigraphy. Swirles, 2024,
photo: artist's archive

SHAME. Shoes,
2016-2017,
photo: artist's archive

Sweet Girl (Zuzanna), 1997,
photo: artist's archive

Performance *SHAME* by Zuzanna Janin will be presented in Porto and will include a specially created sculpture made of tar and feathers, shaped into a sphere. The concept of *SHAME* formally references the historical practice of "punishment" through public shaming, aimed at excluding individuals who violated social norms within small communities or were perceived as threats due to their non-conformity. Historically, the punishment of covering one's body with tar and feathers was often done without any legal rulings and frequently executed by a village or small town mob.

This practice, documented in descriptions and illustrations, was used from the medieval period through modern times. It was used on those who breached the standards established by a community or caused harm, such as imposing financial burdens or committing moral transgressions, including imposing oppressive taxes, carrying out executions or making unjust administrative decisions that disrupted harmony in a community and endangered the well-being of residents.

Most often, this extrajudicial form of punishment—public humiliation through the smearing of a naked body with tar, covering it with feathers and expelling the individual from the community—was inflicted upon members of the community, particularly women. This act not only stripped them of their dignity but also caused severe physical injuries which put their health and even life in danger due to the contact with hot tar and the solitary exile, which often ended in death.

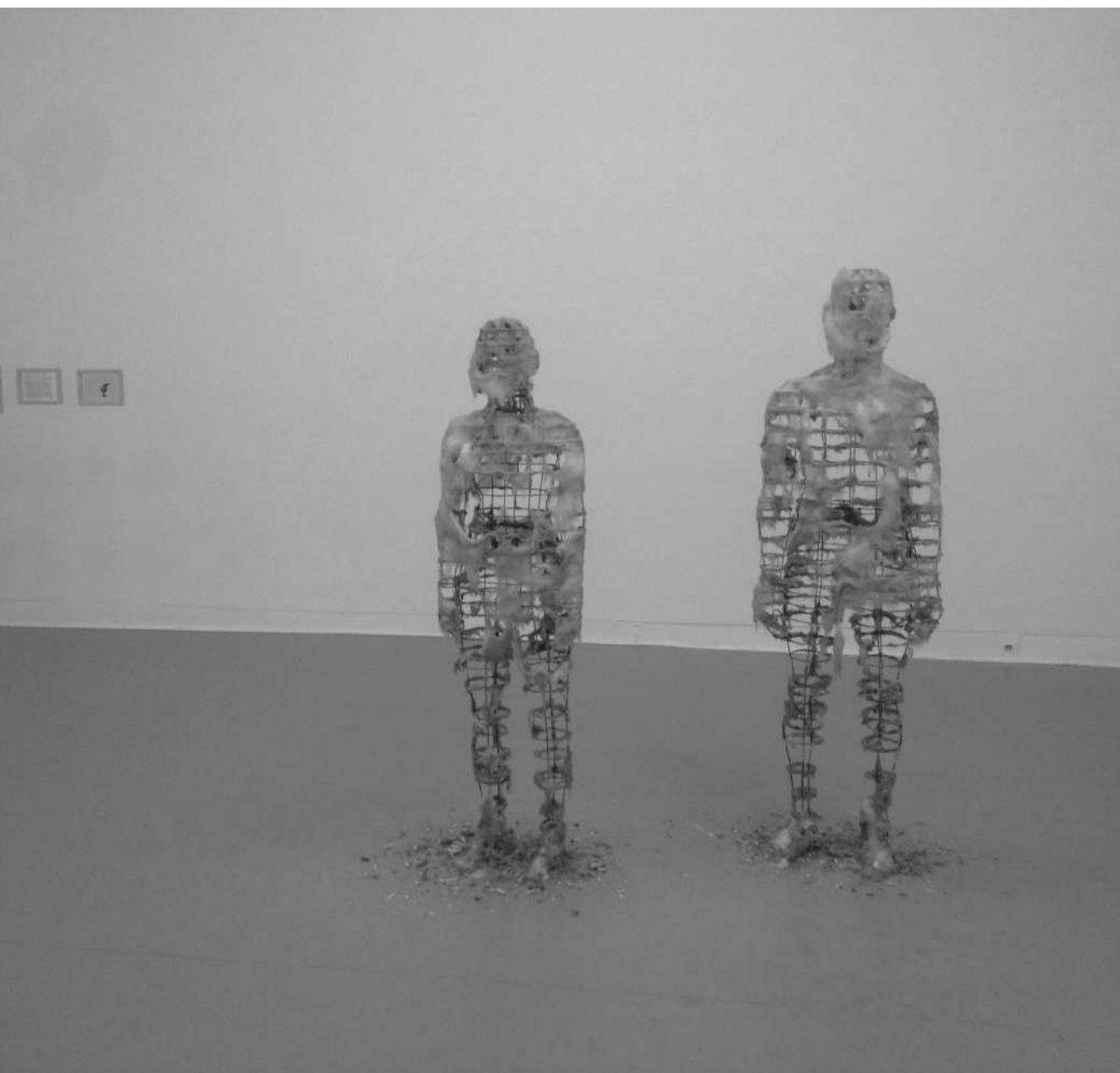
Zuzanna Janin's *SHAME* sphere reinterprets the theme of shame as it addresses the issue of shaming as a social and cultural mechanism of humiliation. The spherical form symbolically reflects the universal and global nature of this problem. It manifests in small communities such as families, schools, social groups and in subcultures or, more and more often, on a global scale via the internet. From public shaming to cyberbullying, this phenomenon often draws on the sadistic cruelty of public humiliation, for example sharing of intimate photos without consent or the moral and psychological assault on victims targeted for their appearance, sexual orientation, beliefs or religion.

Shaming is both a product of rape culture and hate speech, which can spread across the internet within seconds, creating a global space for mob "justice" from which many—particularly young women or individuals trapped in cycles of violence and abuse in families or schools—see no escape. Shaming leads to ostracism and social death. Among children and adolescents, it

frequently results in depression, psychosomatic illnesses, secondary aggression, criminalization, self-harm and suicide.

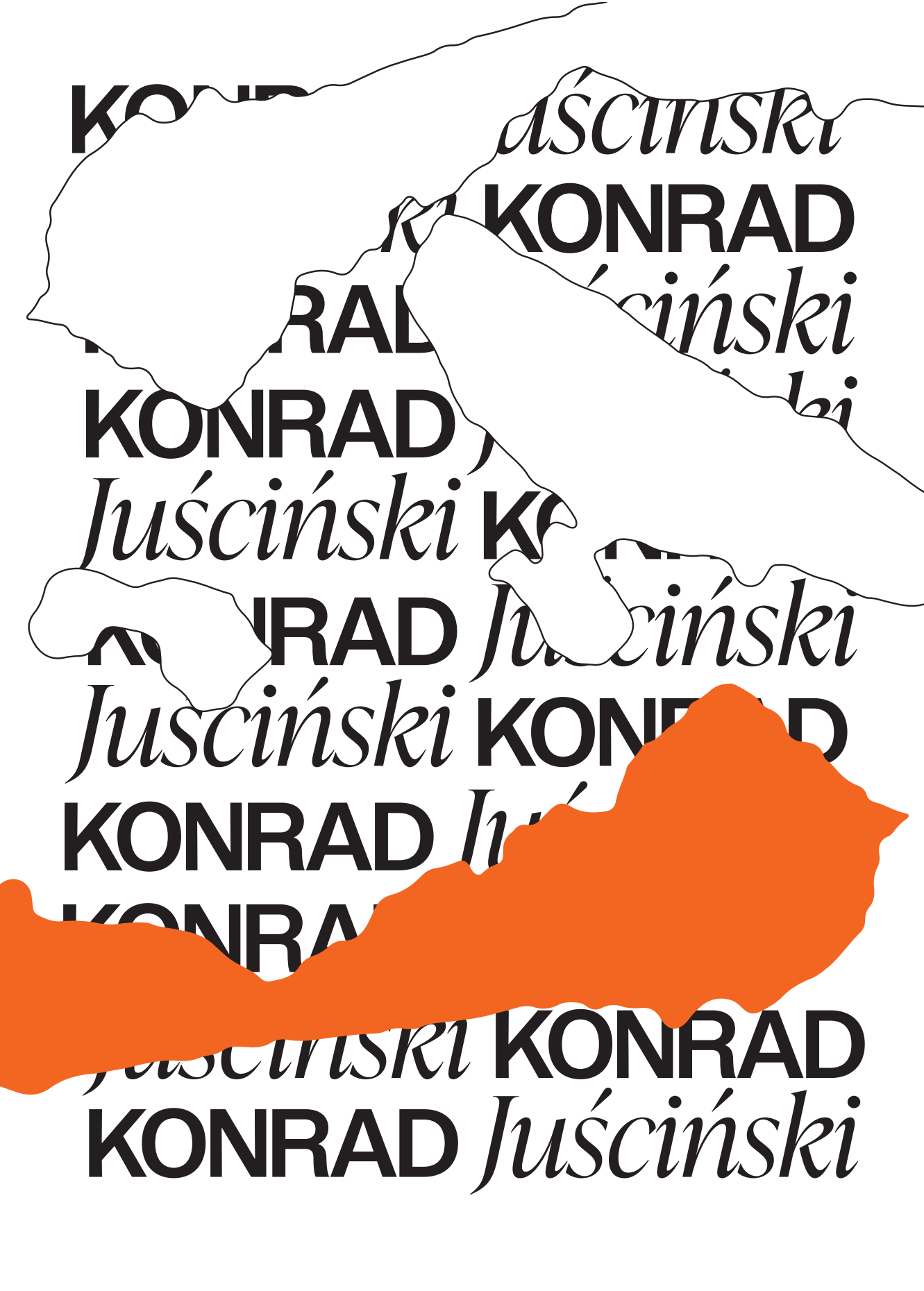
Shame is a mechanism for perpetuating and manipulating stereotypes. Both in customs and in law, it often serves to protect perpetrators of violence, rape and other aggressive behaviours hidden behind the fear of exposure, failure, and shame. For decades, the media worldwide have been uncovering cases of violence, harassment, bullying, and rape, also within families. Victims who choose to speak up often find neither legal nor social protection and face secondary victimization through shaming and hate speech, which become instruments of defence for perpetrators, often publicly regarded as respected and upstanding individuals. Shifting the burden of shame from the victim to the perpetrator remains one of the key challenges in combating violence and providing justice.

Sweet Girl (Mel), Sweet Boy (Chris),
Cotton Candy Sculptures, 2001
photo: artist's archive

Pasigraphy. Swirls,
2018 — 2024,
photo: artist's archive

KONRAD

Juściński

KONRAD

KONRAD

Juściński

KONRAD

Juściński

KONRAD

Juściński

Juściński KONRAD

KONRAD

KONRAD

Juściński KONRAD

KONRAD *Juściński*

Konrad Juściński (born in 1977) is a visual artist whose work focuses on exploring space, non-verbal communication as well as the relationship between culture and nature. He graduated from the University of the Arts in Poznań, where he obtained a doctoral degree in 2014 from the Faculty of Sculpture and Spatial Activities. Since 2020, he has been leading the Sculpture Studio at the Institute of Visual Arts at the University of Zielona Góra.

Juściński's work includes objects, spatial installations, performances, and video projects. His works have been exhibited in Poland and internationally. He has received two scholarships from the Ministry of Culture and National Heritage and the Adam Mickiewicz Institute. As part of a research scholarship from TOKAS (Tokyo Arts & Space), he completed an artistic residency in Tokyo. In 2017, he was awarded second prize at the International Visual Arts Festival *inSPIRACJE* in Szczecin.

In his artistic practice, Juściński reflects on issues related to the boundary between culture and nature, the search for safe spaces, impermanence, disappearance, utopia and chance. He views his creative process as a phenomenon of continuous curiosity, aiming to reveal the non-verbal aspects of human experience. His projects often explore the relationship between humans and nature. They blur the lines between the internal and external.

Juściński systematically presents his works at exhibitions and festivals worldwide. In 2024, his solo exhibition *EXUO – svlečka* was held at Altán Klamovka Gallery in Prague. It focused on the processes of dematerialization and non-verbal communication. In Norway, at Kunstbanken Hedmark Kunstsenter in Hamar, he carried out the performance *Let's Imagine You're Alive*, which interacted with viewers while examining the boundaries between culture and nature. In 2021 and 2022, he represented Polish contemporary art at the Supermarket Art Fair in Stockholm. During his residency in Tokyo, carried out research projects on the concept of a "safe space".

In Poland, his exhibition *Nerw X* at the Wrocław Contemporary Museum in 2023 offered a comprehensive presentation of works from three main strands: ephemeral

objects, performative installations and projects inspired by international residency experiences. In 2024, during the Interakcje Festival in Piotrków Trybunalski, he presented the project *Parallel Projections* together with Berenika Pyza which explored the phenomenon of parallel lines as a metaphor for spatial and interpersonal relations. It was done on the invitation of the curator Janusz Bałdyga.

Juściński has participated in numerous prestigious art events, such as the Textile Miniature Biennale in Vilnius, the Supermarket Art Fair in Stockholm or performance festivals in Norway and Germany. His works have been exhibited in venues like Alte Segeltuchfabrik in Cottbus, Energiefabrik Knappenrode in Germany and Shiga Museum of Art in Japan. Each of these exhibitions documents the evolution of his artistic practice in a unique way.

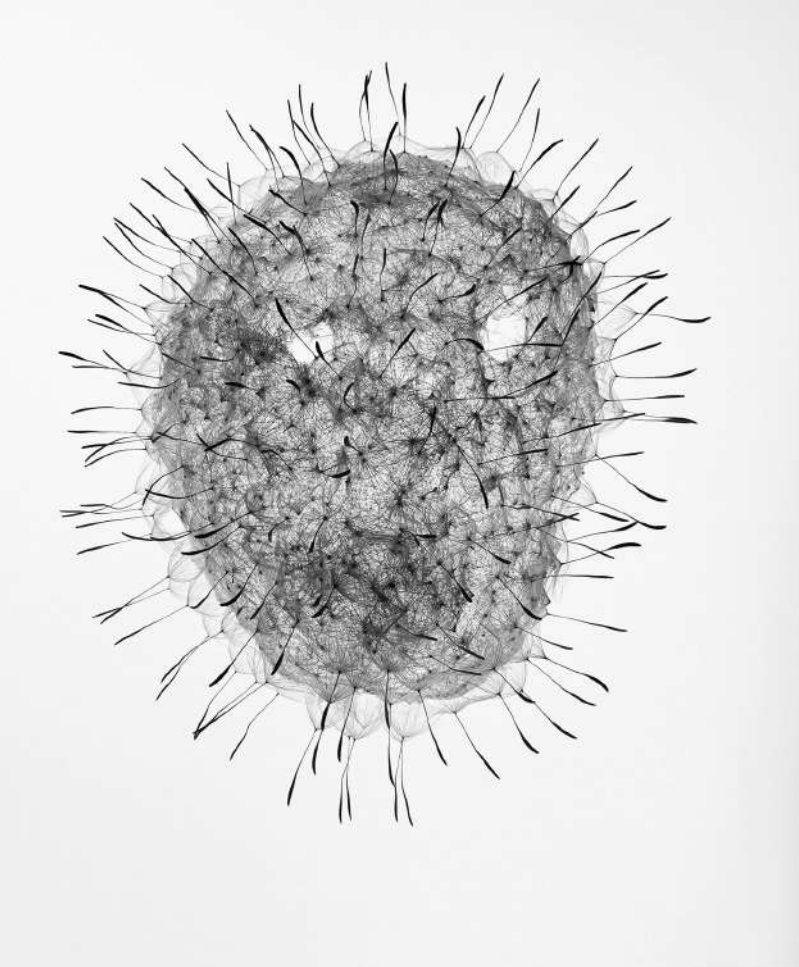
The artist continuously seeks new ways to explore space and human relationships with the environment. His art, rooted in reflection on transience and impermanence, creates a dialogue between cultures, senses, and memory as it leaves the viewer in a state of deep introspection.

EXHIBITIONS (SELECTED)

2024	<i>Contextile</i> , Contemporary Textile Art Biennial, Guimarães (Portugal)
2024	<i>EXUO – svlečka</i> , Altán Klamovka Gallery (Prague, Czech Republic)
2023	<i>The Annihilation of Space and Time</i> , Zerofeedback (Tokio, Japan)
2023	<i>Nerw X</i> , Wrocław Contemporary Museum (Wrocław, Poland)
2023	<i>AR instalation, Art in the Park, Artlink Fort Dunree</i> , Arts Council of Ireland and Donegal County Council (Ireland)
2023	<i>At Arts</i> , Shiga Museum of Art, Shiga (Japan)
2022	<i>Supermarket</i> - Stockholm Independent Art Fair (Stockholm, Sweden)
2021	<i>Hamar Performancefestival</i> , Kunstbanken Hedmark Kunstsenter (Hamar, Norway)
2021	<i>Supermarket</i> - Stockholm Independent Art Fair (Stockholm, Sweden)
2021	<i>Harte Zeiten</i> , PORT25 Raum für Gegenwartskunst (Mannheim, Germany)
2020	<i>Jogoin AT Arts Exhibition</i> , JOGOIN, Nagahama (Japan)
2019	<i>PAO</i> - Performance Festival (Oslo, Norway)
2019	<i>NanoArt</i> , Roi Doré Gallery (Paryż, France)
2019	16th International Triennial of Tapestry (Łódź, Poland)
2018	<i>AT ARTS EXHIBITION</i> , CASO Contemporary Art Space (Osaka, Japan)
2018	Exhibition of Objects, Sunaba Gallery (Osaka, Japan)
2017	<i>Safe [...] place 8</i> , 12th International Visual Art Festival inSPIRACJE, Trafostacja Sztuki (Szczecin, Poland)
2016	<i>Open Studio</i> , Tokyo Wonder Site (Tokio, Japan)
2015	<i>Visualizations of Unknown Landscapes</i> , PALS, Performance Art Links, Fylkingen (Stockholm, Sweden)
2015	<i>EPIKALEO</i> , Galeria Meinblau, Month of Performance Art (Berlin, Germany)
2014	<i>Beyond Dreams</i> , Malta Generator (Poznań, Poland)
2013	<i>What We Don't Know</i> , Galeria MD_S, Academy of Fine Arts (Wrocław, Poland)
2012	Akcjomat Gallery (Poznań, Poland)
2010	9th Polish National Textile Miniature Exhibition (Łódź, Poland)
2009	<i>Matrix Nature</i> , Museum of Palazzo Mocenigo (Venice, Italy)
2009	Miniartextii Matrix Natura, Como (Italy) / Montrouge, Paryż (France)
2008	<i>Performance Festival</i> , Municipal Gallery Mandala (Wrocław, Poland)
2007	<i>Negentropy[men]</i> , Galeria Entropia (Wrocław, Poland)
2005	Performance Festival 24h, Tigh Fili Gallery (Cork, Ireland)
2005	Performance Problem Festival, Galeria Szyperska (Poznań, Poland)
2004	20th Festival of Contemporary Polish Painting (Szczecin, Poland)
2004	14th International Watercolor Exhibition (Uckange, France)
2002	<i>Supermarket Sztuki III</i> - Konsylium Performance (Warsaw, Poland)
2001	5th International Baltic Biennial of Textile Miniatures (Gdynia, Poland)

NECESSITY AS A POINT OF
CONVERGENCE, 2024,
photo: Grzegorz Krzysztofik

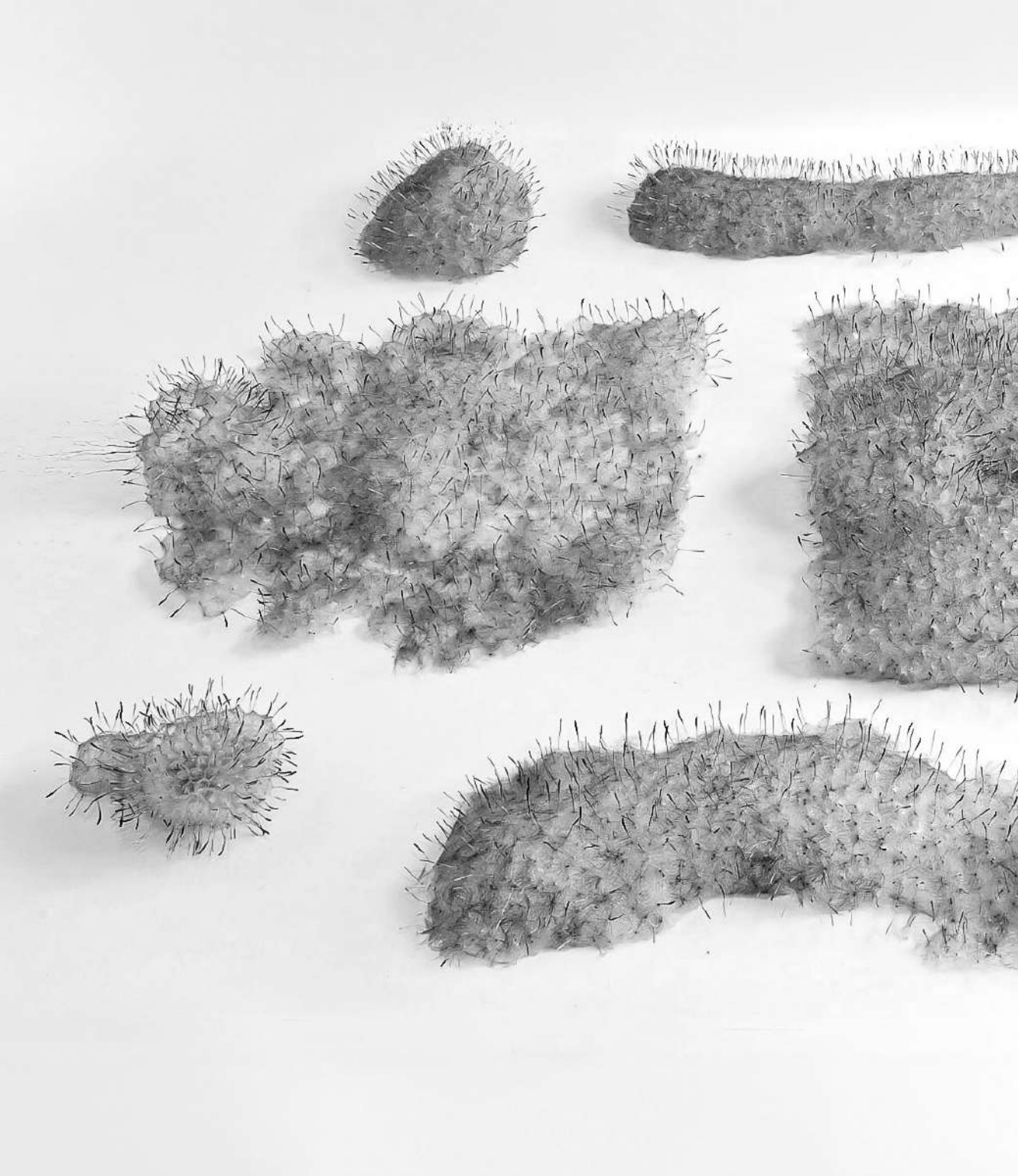

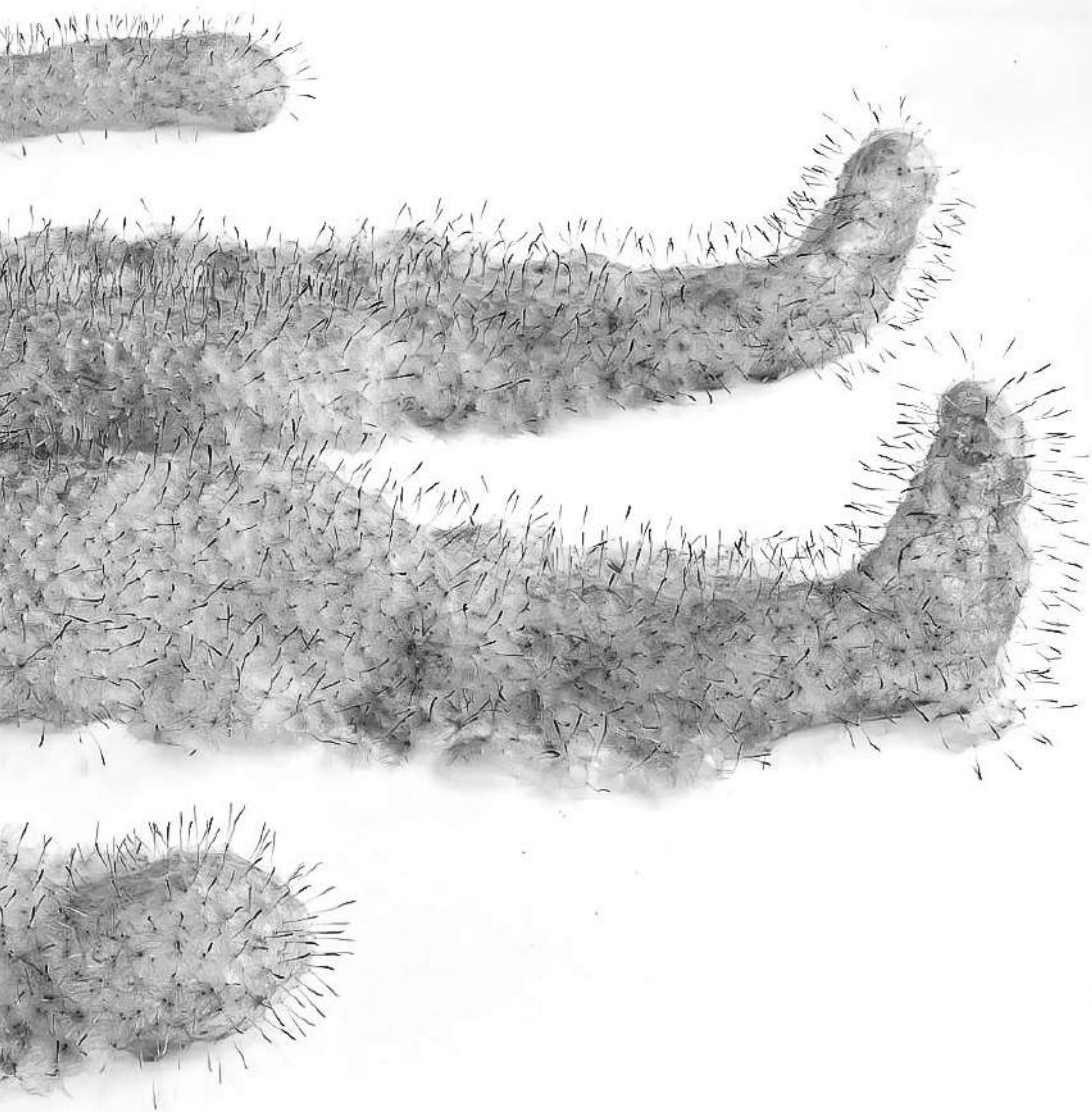
The Monolith of Emptiness, 2017,
photo: artist's archive

The Monolith of Emptiness, 2017,
fot. Dawid Paweł Lewandowski

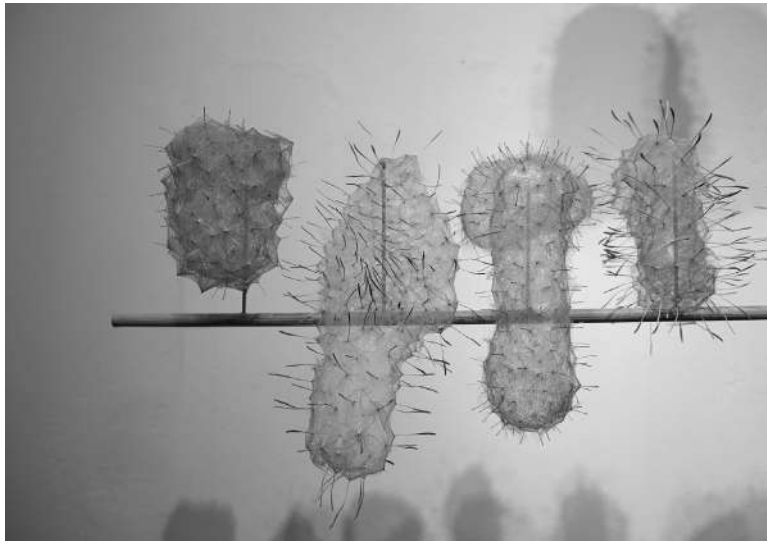
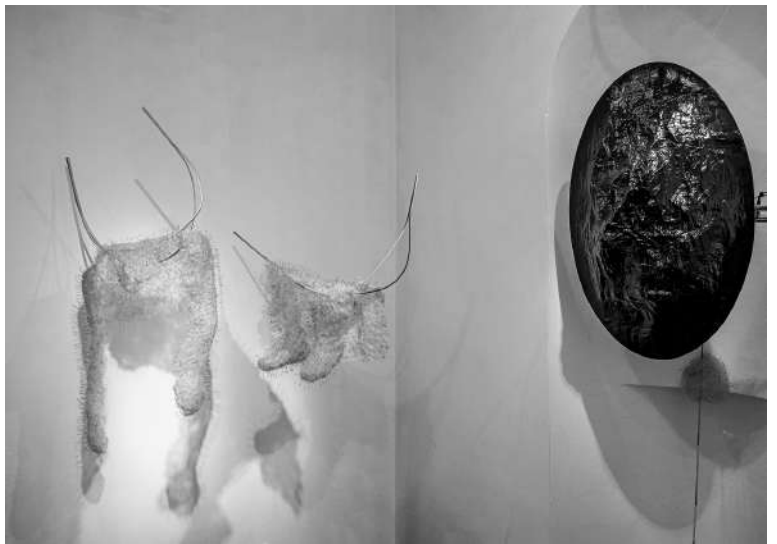

From the series *CALM NOMAD*, 2024,
photo: artist's archive

According to Reality, 2004,
photo: artist's archive

EXUO - Shedding - Exuviae, 2024,
photo: artist's archive

From the series *SAFE PLACE*, 2014,
photo: artist's archive

Light and Illusory Body,
Tokyo, Japan, 2016,
photo: artist's archive

The performance *Elusive Memory* derives its title from the Latin verb “eludere,” meaning “to avoid” or “to elude.” In this work, the artist will focus on investigating fleeting moments and subtle relationships between the body and space. Juściński’s actions within this project are not linear or narrative in nature—they are multi-layered rituals where change and balance coexist in a dynamic dialogue.

Konrad Juściński’s performative practice in Porto will concentrate on capturing ephemeral moments and ambiguous connections between the body and its environment. His artistic approach is not structured as linear narratives or symbolic representations but rather as a form of multi-layered ritual, where transformation and equilibrium remain in continuous interaction.

The artist will carry out his performance using self-designed tools—objects and movement sequences that allow him to explore the boundaries of perception. Through delicate actions, such as arranging sticks or breaking dandelion seeds, Juściński examines the individual perception of a place as he creates ephemeral sound-spatial compositions.

A crucial element of his practice is the process preceding the performance itself. Time and place become essential conditions for capturing and preserving the fleeting form. The artist frequently draws on memories from his family home—constructing objects inspired by working with his parents in the garage, using branches from the family orchard, or incorporating sounds reminiscent of buzzing beehives.

His works, though seemingly chaotic, possess an internal, elusive grammar. Sensors attached to the objects respond to movement and light, generating random, unrepeatable sound compositions. Juściński is not interested in producing a message that is easily comprehensible to the audience but rather in offering the possibility of experiencing impermanence and the multi-layered nature of space.

ANNA

aradny

my ANNA

ANNA

adny

ANNA

Zaradny A

ANNA *Zaradny*

Zaradny ANNA

ANNA *Zar*

ANNA

Zaradny ANNA

ANNA *Zaradny*

Anna Zaradny (born in 1977 in Szczecin) is a renowned sound and visual artist, composer, instrumentalist, performer, and co-founder of the Musica Genera festival and label. She graduated from the Academy of Music, where she studied saxophone, voice, and conducting. Zaradny seamlessly blends her classical training with experimentation in improvised music, electronic soundscapes, and visual arts. She currently lives and works in Warsaw.

At the beginning of her career, Zaradny actively participated in Szczecin's music scene by co-founding bands associated with free jazz and noise rock, such as *StuckOnCeiling*. Between 2002 and 2009, she co-organized the *Musica Genera* festival, which became one of Europe's most significant events promoting improvised and experimental music.

As a sound and visual artist, Zaradny continuously explores the connections between sound, space, and technology. Her work encompasses installations, objects, photographs, videos, and live sound performances. Projects such as *Rondo Denoting Circle* (2016) and *Theurgy Two* (2017) demonstrate her ability to create multidimensional experiences where sound and visuals merge into a new sensory quality. Zaradny's installations often employ abstraction, light, and micro sound objects, engaging the audience on a sensory level. The artist integrates abstraction, micro sounds, architectural elements, light, and space into her practice. Her works are characterized by ambiguity and the dynamic coexistence of medium and ideas.

Anna Zaradny's artistic practice is deeply rooted in the traditions of experimental and avant-garde music. Drawing inspiration from John Cage's ideas, she emphasizes the importance of chance and the organic process of creation. In her work, she often combines elements of improvisation with precisely composed structures. The saxophone and electronics are her primary tools for musical expression, and her compositions are defined by structural complexity and rich sonic textures. Zaradny redefines the boundaries between music, visual arts, and performance, offering a new perspective on sound and space.

Her artistic practice also includes collaborations with other creators.

Anna Zaradny's discography includes solo recordings and collaborative projects with, among others, Burkhard Stangl, Christian Fennesz, Robert Piotrowicz, Jérôme Noetinger, and Tony Buck, all of which have received critical acclaim.

Her concerts and performances have been featured at international festivals, including *What is Music?* in Sydney and Melbourne, *Unsound Festival*, *The Knitting Factory* in New York, Art Institute of Chicago, *Super-Deluxe* in Tokyo, and *El Nicho Aural* in Mexico. She has also composed music for theatre performances and multimedia projects presented at the National Theater, Nowy Teatr, Teatr Studio, Teatr Dramatyczny in Warsaw, and the National Stary Theater in Krakow.

In recent years, Zaradny has exhibited her work at prestigious art institutions such as Galeria Studio and the Zachęta National Gallery of Art in Warsaw. In 2022, she participated in the *Night School* exhibition organized by Fundacja Dzielna which showcased the multidimensional nature of her art. In 2023, she received the Maria Antona and Elsa von Freytag-Loringhoven Art Award for Outstanding Artistic Achievement.

Theurgy Two, 2017,
Cricoteca,
photo: Grzegorz Mart

SOLO EXHIBITIONS

2024/2025	<i>Dłubak x Zaradny: non-finito</i> , Galeria Studio, Warsaw
2018	<i>Soundless</i> , Galeria Arsenał, Białystok
2017	<i>Theurgy Two</i> , Kasia Michalski Gallery, Warsaw
2016	<i>Rondo Znaczy Koło / Rondo Denoting Circle</i> , Bunkier Sztuki, Cracow
2015	<i>Rekonstrukcja</i> , Galeria Starter, Warsaw
2012	<i>Tongue of Venus</i> , Galeria Starter, Warsaw Gallery Weekend
2010	<i>Pass Ed, No Local</i> , Cracow

GROUP EXHIBITIONS (SELECTED)

2024	<i>Łzy szczęścia</i> , Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki, Warsaw
2022	<i>Szkoła Wieczorowa / Night School</i> , Fundacja Dzielna, Warsaw
2020	<i>CHAOS</i> , Państwowa Galeria Sztuki, Sopot
2019	<i>Wszyscy Spotkamy Się w Tym Samym Miejscu</i> , BWA Wrocław
2018	<i>Inne Tańce</i> , Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warsaw
2017	5th Biennale de Lubumbashi, République Démocratique du Congo
2016	<i>Milczenie Dźwięków</i> , Muzeum Współczesne, Wrocław
2014	<i>Co Widać</i> , Polska Sztuka Dzisiaj, Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Warsaw
2013	<i>Erna Rosenstein</i> , Organism, Art Stations Gallery, Poznań
2011	<i>Dump Time</i> , For a Practice of Horizontality, Shedhalle, Zurich, Suïça
2010	<i>Early Years</i> , KW Institute for Contemporary Art, Berlin

DISCOGRAPHY

2017	<i>Go Go Theurgy</i> , Anna Zaradny
2018	<i>CRACKFINDER</i> , Jerome Noetinger / Robert Piotrowicz / Anna Zaradny
2015	<i>RE:EM</i> , Anna Zaradny feat. Christian Fennesz
2012	Anna Zaradny / Burkhard Stangl – split
2008	<i>Mauve Cycles</i> , Anna Zaradny
2007	<i>Lighton</i> , Tony Buck / Cor Fuhler / Anna Zaradny

PERFORMATIVE PROJECTS (SELECTED)

2022	<i>We Are All Lichens</i> , with Juliet Fraser and Florentin Ginot, Colónia, Milão
2021	<i>Sound and Pause and Space / Point and Line and Plane</i> , Instytut Awangardy / Fundacja Galerii Foksal, Warsaw
2012	<i>Le Group Panique with the Flesh of the World</i> , homage to Alina Szapocznikow, with Paulina Ołowska, WIELS, Brussels
2020	<i>Deep Listening Week</i> , MSN Home Office
2005/2010	<i>Summe von Nullen</i> , WiederŹ, Warsaw

THEATRE PERFORMANCES (SELECTED)

2019	<i>Serotonina</i> , adapted by Michel Houellebecq, dir. Paweł Miśkiewicz, Teatr Studio, Warsaw
2017	<i>Idiota</i> , dir. Paweł Miśkiewicz, National Theater, Warsaw

2013
2013
2007/2008
2007

Catastronauts, dir. Iga Gańczarczyk, Nowy Teatr, Warsaw
The Party of Polish Kings, dir. Krzysztof Garbaczewski, Narodowy Stary Teatr, Kraków
Peer Gynt, dir. Paweł Miśkiewicz, Teatr Dramatyczny, Warsaw
Bóg/Honor/Ojczyzna: Katarzyna Medycejska, dir. Marcin Liber, Legnica

FILMOGRAPHY

2015
2020
2022
2024

Performer, dir. Łukasz Ronduda, Maciej Sobieszczański
Wszystkie Nasze Strachy, dir. Łukasz Ronduda, Łukasz Gutt
LOT, documentary, dir. Anna Zakrzewska, Łukasz Ronduda
Pracownie Skryte i Wyśnione, documentary, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Kreatywnego

AWARDS AND DISTINCTIONS

2011

2013
2017
2023

Audience Award at the Spojrzenia competition, Deutsche Bank Foundation, Zachęta National Gallery of Art
Ministry of Culture and National Heritage Scholarship
SHAPE – Platform for Innovative Music and Audiovisual Art
Maria Anto and Elsa von Freytag-Loringhoven Art Award

RESIDENCIES

2005
2016
2016
2018/2019
2019/2021
2022

Museums Quartier, Vienna
LA MUSE EN CIRCUIT Center National De Creation Musicale, France
Elektronmusikstudion EMS, Stockholm
CMRC - KSYME C/O Athens Conservatoire
Avant-Garde Institute / Foksal Gallery Foundation, Warsaw
GMEA Albi, France

FESTIVALS AND CONCERTS (SELECTED)

ACHT BRÜCKEN, **Cologne** | Festival Milano Musica, **Milan** | Sonic Protest, **Paris** | Unsound Festival, **New York** | El Nicho Aural Festival, **Mexico City** | What is Music?, **Sydney, Melbourne** | All Ears, **Oslo** | In Between, **Art Institute of Chicago** | Semibreve Festival, **Braga**

COLLECTIONS

Museum of Modern Art, **Warsaw** | ING Polish Art Foundation | Bunkier Sztuki, **Kraków** | Leon Wyczółkowski Museum, **Bydgoszcz**

hTIAL, 2023,
photo: Bartek Górka

Lutosławski Cut, 2016,
photo.: Grzegorz Mart

DEEPLISTENING, 2016,
photo: Grzegorz Mart

Electric Dress, 2022,
photo: Bartek Górka

In her project *Theurgy Two & Ocean*, Anna Zaradny introduces us to a world of contemporary ritual unfolding at the intersection of reality and illusion, where image, sound, and body converge. This multi-dimensional composition, which combines live performance with video projections and sound, will culminate where the land meets the ocean—in direct engagement with the forces of nature.

PART I

The Beginning of Dialogue: The Ocean as a Ritual Space

The project will begin in Porto, where the artist will record images and sounds of the Atlantic Ocean. The choice of a specific location on the beach, where the culminating part of the performance will take place, will be crucial. Cameras and microphones will capture not only the physical properties of the space but also its meta-physical dimension, which will serve as the foundation for further creative interpretation. This is where the "stage" will emerge, a site of symbolic encounter between human and nature in an act of theurgy.

PART II

Stretching Reality: Live versus Video

In the performance space—whether inside a building or in a courtyard near the Douro River—two opposing walls will become screens for parallel narratives. One will project video fragments of the Atlantic Ocean, recorded earlier in Porto. The other will feature the audio-visual composition *Theurgy Two* (14'54"), merging with visuals to create an immersive space filled with symbolism and movement.

At the centre of this dialogue will be the artist herself, whose live performance will metaphorically represent "stepping outside the frame." By crossing the boundary between projection and reality, Zaradny will expand the audience's perception and guide them into a multi-layered sensory experience. Her gestures, chalk drawings on a black surface, and interaction with the space will serve as instruments for a ritual referencing theurgical practices—ancient rites connecting with the divine through the medium of the human body.

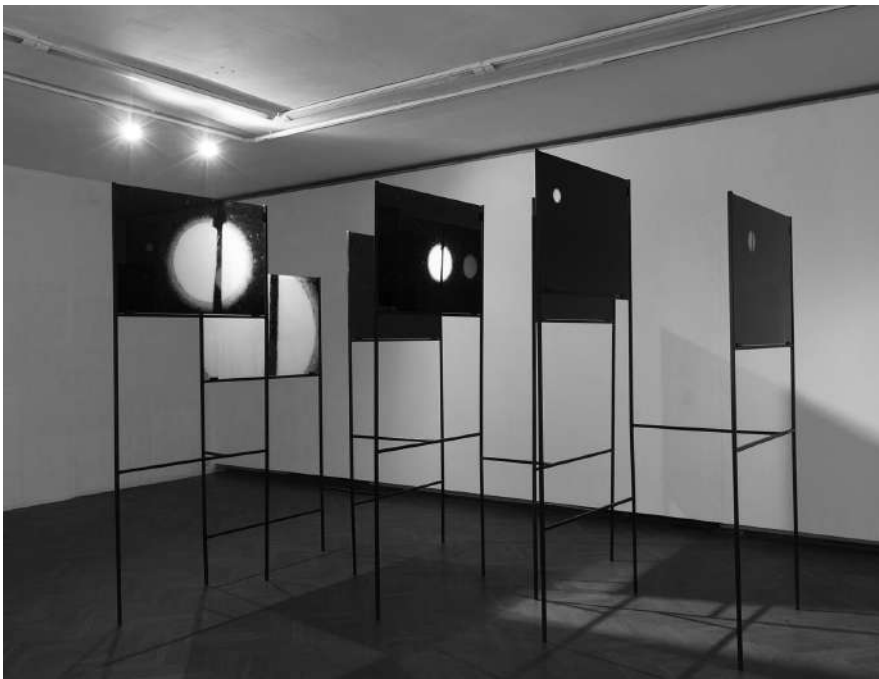
PART III

Finale in the Embrace of the Ocean

The culmination will take place during a collective journey with the audience to a designated spot on the ocean shore. Here, in direct contact with the elements, the artist's body will become both the medium and the offering of the ritual. Immersing herself in the ocean—the final gesture of the performance—will elevate the theurgical act beyond rational comprehension. The artist will surrender to a sensory experience that transcends the physical which reminds us that the creative act can be a tool for inner and spiritual transformation.

Theurgy Two, 2017,
Cricoteca,
photo: Grzegorz Mart

FOR YOU KARLHEINZ,
2016,
photo: Maciej Zaniewski

Theurgy in the Spirit of the Avant-Garde

In her performance, Zaradny will evoke the ancient meaning of theurgy as a ritual practice involving ablution, offering and invocation but will recontextualize it within the framework of contemporary avant-garde art. Through the interdisciplinary fusion of sound image, and bodily action, she will materialize a modern ritual where the animation of symbols, images, and ideas becomes tangible.

In the act of presence—whether before an audience or in solitude—this ritual will possess the power to transform space, perception, and the participants themselves. The final immersion in the ocean will be like the concluding chord of a symphony: resonating and leaving a lasting imprint on the imagination of the participants.

In *Theurgy Two & Ocean*, Zaradny draws upon her previous work and develops ideas explored in both the film *Theurgy Two* and the album *Go Go Theurgy*. The foundation of the project will be its reference to ritual—not in its archaic or shamanistic sense, but as a contemporary artistic practice where body, sound, and image co-create a space for spiritual and sensory transformation.

The video *Theurgy Two* will depict Zaradny during a ritual in which drawing chalk circles around her body becomes a gesture which inscribes her into time and space. This repetitive action, intensified by the sounds of analogue synthesizers, will not evoke mysticism but rather notions of rebellion, liberation, and embodied presence. This processual aspect will be a key reference point for the performance at the ocean—a place

where physical immersion and ritual will acquire both a sensory and transcendent dimension.

The album *Go Go Theurgy*, a further development of this theme, will introduce the concept of a sonic sculpture, where cycles of repetition, layered sounds and dynamic shifts in form will echo the pulsating narrative of a ritual. These compositions, charged with tension, sensuality and emotion, will permeate the performance, giving it a unique, energetic character. The absence of percussion—the rhythm built solely through impulses and sound modulation—will enhance the impression of the body's movement as the central element of the ritual.

Zaradny will create a contemporary theurgy based on the synergy of media—image, sound, and gesture—while rejecting mystical overtones and pathos. Instead, she will imbue the experience with raw intensity. The central idea will be transgression, the crossing of boundaries between medium and space, between control and spontaneity, symbolically expressed in the culminating moment of immersion in the ocean. As it oscillates between choreography and audiovisual performance, Zaradny's composition, structured around interwoven sound layers, will seek to capture the moment, the trance as well as the looping of movement and gesture. It will be an act of cleansing, liberation, and dialogue between culture and nature, art and reality.

Organizator projektu/Organizador do projeto/Project organizer
Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Kreatywnego – FR SK Foundation

Koordynator projektu/Coordenador do projeto/Project coordinator

Artur Kos

Koordynator lokalny w Porto/Coordenador local no Porto/Local coordinator in Porto

Sérgio das Neves

Promocja projektu/Promoção do projeto/Project promotion

Sebastian Kustra

Projekt graficzny i skład katalogu /Design gráfico e layout do catálogo /Graphic design and catalogue layout

Sandra Borowiak

Zdjęcia/Fotografias/Photos

**Patrícia Corrêa, Bartek Górka, Maja Kos, Grzegorz Krzysztofik, Dawid Paweł Lewandowski,
Grzegorz Mart, Manfred Thierry Mugler, Monika Pyzunia Presz , Maciej Zaniewski**

Wydawca/ Editor/Publisher

© **Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Kreatywnego – FR SK Foundation**

ul. Nowy Świat 33/13, 00-029 Warszawa

www.frsk.pl, www.mapasztuki.pl,

biurofrsk@gmail.pl

Druk/Impressão/Print

Drukarnia Klimiuk

ISBN 978-83-975389-0-0

Partnerzy/Parceiros/Partners

Patronat medialny/Parceiro de mídia/Media partner

This project is co-financed by the Minister of Culture and National Heritage
of the Republic of Poland from the Culture Promotion Fund

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

